

TALOUSARVIO 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA 2025 -2026

Kh12.12.2023 § 322

Kv19.12.2023 § 85

Kuule
kuinka puut
puhuvat

KUHMO

Sisällys

1	Kaupunginjohtajan katsaus	3
2	Kuhmon kaupungin strategia	5
	2.1 Kaupunkistrategia	5
	2.2 Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet	5
	2.3 Strategiset mittarit	6
	2.4 Strategiset riskit	7
3	Talousarvion ja taloussuunnitelman lähtökohdat	9
	3.1 Talousarvion rakenne ja periaatteet lainsäädännössä	9
	3.2 Kuntatalous	9
	3.3 Kuhmon kaupungin talous	12
	3.4 Talouden ja toiminnan seuranta	20
	3.5 Talouden sitovuustaso ja lainanottoon liittyvä ratkaisuväli	20
	3.6 Tilivelvollisuus	22
4	Tavoitteet vuodelle 2024	23
	4.1 Keskushallinto	24
	4.2 Vetovoimaisuuden palvelualue	32
	4.3 Työllisyyden edistämisen palvelualue	41
	4.4 Kasvun ja oppimisen palvelualue	45
	4.5 Kaupunkiympäristön palvelualue	56
5	Kuhmon kaupunkikonsernin taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet	64
6	Tuloslaskema	70
7	Investoinnit palvelualueittain	71
8	Rahoituslaskelma	72
Liitteet		
	Liite 1 Kuhmon kaupungin tuloskehitys vuosina 2005-2022	74
	Liite 2 Kuhmon kaupungin avustuspäärahat ja yhtiövastikkeet 2024	76
	Liite 3 Rahoitusarvopaperit	77
	Liite 4 Elinkeinojen kehittämispäärahat	80
	Liite 5 Investoinnit ta2024 sekä ts 2025-2026, hankeluettelo 27.11.2023	82
	Liite 6 Omistusyhteisöjen maksuosuudet	88
	Liite 7 Henkilöstö	90
	Liite 8 Hankkeet 2024	91

1 Kaupunginjohtajan katsaus

Sopeuttamisen aikaa

Kuhmon kaupungin talous oli viime vuonna tasapainossa. Vuoden 2022 tilinpäätöksen tulos oli 2,1 M€ ylijäämäinen ja kaupungilla on kertynyttä ylijäämää yhteensä 5,2 M€. Vuoden 2023 tulosenuste on 0,8 M€ positiivinen. Käsillä olevassa talousarviossa kaupungin tulos vuodelle 2024 näyttää alijäämää -0,32 M€. Koska ensi vuoden 2024 tulos on alijäämäinen, kaupungin taloudenpidossa on pidettävä tiukkaa kulukuria. Joudumme jatkossa linjaamaan kaupungin ei-lakisääteisten palveluiden tasoa. Kaupungin toiminta on sopeutettava käytettävissä oleviin tuloihin.

Kulunut vuosi on ollut Kainuun hyvinvointialueen ensimmäinen toimintavuosi. Uudistus toi tullessaan merkittävän muutoksen valtionosuuksiin ja jokaisen on syytä tiedostaa uudistuksen vaikutus. Kunnat, joissa on lapsia aina lukioikäiseen saakka, saavat eniten peruspalveluiden valtionosuutta uudistuksen toteuduttua. Uudistuksen jälkeen eniten valtionosuutta kerryttää yläkouluikäinen nuori, kun aikaisemmin valtionosuuksien kannalta eniten valtionosuutta kerrytti 85-vuotias ikäihminen. Tilanne on nyt muuttunut täysin, joten valtionosuuksien tuleva kehitys on huomioitava myös Kuhmon kaupungissa ja palveluverkko on sopeutettava käytettävissä oleviin tuloihin.

Kuhmon kaupungin kouluverkkoselvitys on aloitettu ja tulokset saadaan viimeistään kevään puolella. Työtä tekee hyvinvointi- ja sivistysvaliokunnan nimeämä kouluverkkotyöryhmä ja työhön on valjastettu ulkopuolinen konsultti. Kouluverkkoselvityksen valmistelun aikana painotetaan vahvasti osallisuutta ja viestintää. Kouluverkkoa koskeva asian käsittely on julkista ja avointa alusta lähtien. Asiaan osallisilla tulee olla todelliset vaikutusmahdollisuudet asian valmisteluun ja käsittelyyn.

Kuhmon kaupungin puhtaus- ja ateriapalveluissa tapahtuu iso muutos. Kainuun hyvinvointialueen, Hyrynsalmen kunnan, Kuhmon kaupungin ja Ristijärven kunnan ateria- ja puhtauspalveluiden tuottajaksi valittiin edullisimman tarjouksen jättänyt SOL Palvelut Oy:n ja Vireko Oy:n muodostama ryhmittymä. Ateria- ja puhtauspalveluiden sopimuskausi on viisi vuotta, jonka lisäksi on mahdollisuus kahteen kahden optiovuoden käyttämiseen.

Myös työllisyyspalveluissa tapahtuu iso muutos ja muutoksen valmisteluun on aikaa ensi vuosi. Kuhmon kaupunki on mukana Kainuu-Koillismaa työllisyysalueessa ja työllisyyspalveluita koskeva yhteistyösopimus on hyväksytty kaikissa alueen kunnissa. Valmistelutyö on siis edennyt jo pitkälle.

Kuhmon kaupunki panostaa kuntalaisten hyvinvointiin. Kuhmon kaupungin liikuntapalvelut on aloittanut maksuttoman, kaikille ikäryhmille suunnatun liikuntaneuvonnan. Liikuntaneuvonta on henkilökohtaista terveysneuvontaa, jonka tavoitteena on lisätä liikunta osaksi arkea. Talousarvio- ja taloussuunnitelma nivotaan yksi yhteen hyvinvointisuunnitelman kanssa. Kuntalaisia kannustetaan liikkumaan. Monesti sanotaan, että kevyen liikenteen väylät ovat suomalaisten suurimpia liikuttajia. Uskon, että myös erilaiset tapahtumat tuvat tullessaan hyvinvointia kaupungin asukkaille ja tästä hyvänä esimerkkinä oli syksyllä järjestetty taiteiden yö. Kuhmolaisten järjestöjen rooli on tärkeä kuhmolaisten hyvinvoinnin edistämässä.

Kuhmon kaupunki jatkaa panostamista infrastruktuuriin vuonna 2024. Vuoden 2024 korjausinvestoinneilla parannetaan käytössä olevaa katu- ja rakennuskantaa. Talousarviossa suurimpana yksittäisenä investointikohteena esitetään Tuupalan kivikoulun ns. matalan siiven tilalle rakennettavaksi uutta tilaa. Korjausinvestoinneista tiloihin, joihin ei ole tiedossa käyttäjää, tulee pidättäytyä. Kuhmon kaupungilla on liikaa tiloja ja tiloja on joko lähes tyhjillään tai tyhjinä. Kaupungin talous ei kestä tyhjillään olevien ylimääräisten tilojen lämpimänä pitämistä. Kaupunginhallitus on hyväksynyt kiinteistöstrategian toimeenpanotyöryhmän esitykset.

Kuhmon iso vahvuus on biotalous, jossa suurimpana toimialana on metsäsektori. Kuhmo Oy:n suuret investoinnit tulevat näkymään uusina työpaikkoina aluetaloudessa. Iso vahvuus on myös kulttuuri. Vuonna 2019 Kuhmo valittiin Unescon luovien kaupunkien verkostoon kirjallisuuskaupungiksi ja vuonna 2023 Kuhmo on ollut suomalais-ugrilainen kulttuuripääkaupunki. Matkailun saralla Kuhmolla on mahdollisuus kasvattaa matkailijamääriä ja Kalevalan alueen kehittäminen hanketoiminnan kautta tukee tätä tavoitetta. Entisen leirintäalueen palautuminen takaisin kaupungin omistukseen sujui ongelmitta.

Elämme keskellä valtavaa energiamurrosta. Jatkossa teollisuuden investoinnit keskittyvät alueille, joilla on saatavilla puhdasta energiaa. Itä-Suomi uhkaa jäädä vaille näitä investointeja, mikäli tuulivoiman rakentaminen Itä-Suomeen ei ole mahdollista. Kuhmon tilanne tuulivoiman osalta näyttää haasteelliselta, mutta alueelle on mahdollista saada muuta puhtaan energian tuotantoa. Kaupunginhallitus on päättänyt aiesopimuksesta Skarta Energyn kanssa koskien enintään 10 MW:n aurinkovoimalapuiston rakentamisesta Mäntymäen yrityspuiston kylkeen. Aiesopimuksen aikana selviää, onko aurinkovoimalapuiston rakentaminen Kuhmoon kannattava investointi. Kaupunki ei toimi hankkeessa investorina. Myös bio-kaasulaitoksen saaminen Kuhmoon on täysin mahdollista.

Kiitän kaupunkikonsernin henkilöstöä ja luottamushenkilöitä hyvästä yhteistyöstä. Kuhmon kaupungin tulee jatkossakin pitää huolta henkilöstön työhyvinvoinnista. Kilpailemme kovasti osaavasta työvoimasta ja uusien työntekijöiden perehdyttämiseen tulee paneutua huolella. Myös mukavia asioita Kuhmon kehittämisen kannalta tapahtuu, kuten uusi puurakenteinen esiintymislava torille. Uskon, että uusi esiintymislava elävöittää kaupunkikeskustaa ja kuntalaiset ottavat sen ilolla vastaan.

Kuhmossa 8.12.2023

Juhana Juntunen
kaupunginjohtaja
Kuhmon kaupunki
p. 044 725 5222
juhana.juntunen@kuhmo.fi

2 KUHMON KAUPUNGIN STRATEGIA

2.1 Kaupunkistrategia

Kuhmon kaupungin kaupunkistrategia kuvaa keskeiset tavoitteet, joihin valtuuston johtamana Kuhmon päätökset perustuvat strategiakaudella. Kuhmon Strategiasta on laadittu erillinen asiakirja. Kaupunkistrategia on elävä asiakirja ja sitä uudistetaan tarpeen mukaan. Vuosittaiset tavoitteet vahvistetaan valtuuston hyväksymässä talousarviossa ja niitä seurataan tilinpäätöksessä. Operatiivinen toteutus tapahtuu kaupunginhallituksessa ja valiokunnissa sekä kaupunkiorganisaation toimesta.

Kuhmon kaupungin visio

Täyttä elämää metsän ja kulttuurin valtakunnassa

Kuhmon kaupungin missio

Luomme mahdollisuuksia – Kuhmo on turvallinen ja avoin kotikaupunki toteuttaa unelmia sekä ajatella isosti

Kuhmon kaupungin arvot

Turvallisuus, Yhdenvertaisuus, Luonto- ja kulttuurikeskeisyys, Kestävä kehitys, Avoimuus, Palveluvuus, Yhteisöllisyys, Uudistuminen

2.2 Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet

Kuhmon kaupungin strategiset tavoitteet ja toiminnalliset tavoitteet

1. Kestävä kaupunki

- 1.1 Rakennamme puusta
- 1.2 Vaikutamme hankinnoilla
- 1.3 Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuuksia
- 1.4 Sopeutamme infrastruktuuria
- 1.5 Pitkän aikavälin talouden tasapaino
- 1.6 Fiksu omistaminen

2. Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne

- 2.1 Kestävä matkailu ja luovat alat kasvavat
- 2.2 Woodpolis = Kainuun metsäbiotalouden keskus
- 2.3 Julkisia ja yksityisiä investointeja tehdään
- 2.4 Saamme osaajia
- 2.5 Tulomuuttopalvelut kunnossa
- 2.6 Yrittäjämönteinen kaupunki

3. Täyttä elämää keskustassa ja kylissä – hyvinvoivat Kuhmolaiset

- 3.1 Turvallinen ja avoin kaupunki
- 3.2 Aktiiviset toimijat
- 3.3 Osalliset ihmiset
- 3.4 Työllisyyden edistäminen
- 3.5 Monipuoliset ja ajassa elävät harrastusmahdollisuudet
- 3.6 Elämän murroskohdat ja ikä huomioidaan

4. Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki

- 4.1 Kuhmon aluebrändi tunnetaan
- 4.2 Luotettava yhteistyökumppani
- 4.3 Metsään liittyvät verkostot ovat hallussa
- 4.4 Toimimme kansainvälisissä kulttuuriverkostoissa

5. Inhimillinen kehitys on mahdollista kaikille

- 5.1 Kannustava varhaiskasvatus
- 5.2 Yhteisöllinen ja turvallinen perusopetus
- 5.3 Vetovoimainen oma lukio
- 5.4 Ammattiin voi opiskella Kuhmossa
- 5.5 Laadukkaat elinikäisen oppimisen palvelut ja taiteen perusopetus

6. Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö

- 6.1 Hyvä palveluasenne
- 6.2 Valmentava johtajuus
- 6.3 Itseohjautuvat tiimit
- 6.4 Salliva kokeilukulttuuri
- 6.5 Yhteisöllinen, muutosjohtava ja yhdessä onnistumisia juhliva työyhteisö

Kuhmon kaupungin strategian uudistuttua keskushallinto ja palvelualueet toteuttavat toiminnallaan kaikkia strategisia tavoitteita. Jokaisen palvelualueen on mahdollista valita strategiset toiminnalliset tavoitteet, jotka ohjaavat vuoden 2024 käytännön tekemistä. Strategian lisäksi käytännön tekemistä ohjaavat mm. poikkisektoraaaliset suunnitelmat kuten hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma ja kunkin toimialan lainsäädäntö.

2.3 Strategiset mittarit

Kuhmon kaupungin strategiset mittarit

Kestävyysdynamiikka
Energian kulutus pienenee
Puu materiaalina julkisissa rakennuksissa
Lainakanta €/asukas lähtee laskuun
Alijäämä katettu
Veto- ja pitovoimadynamiikka
Nettomuutto positiivinen
Naisten lkm suhde miesten lkm nousee
Yritys- ja työllisyysdynamiikka
Työttömien osuus työvoimasta
Työllisyysaste kohenee
Taloudellisen huoltosuhte ei heikkene
Aloittaneiden yritysten toimialarakenne monipuolinen
Koulutus- ja hyvinvointidynamiikka
Peruskoulun 1. vuosiluokan oppilaiden määrä ei alene
Lukio on Kuhmossa
Ammatillisen koulutuksen voi suorittaa Kuhmossa
Perustoimeentulon saajien määrä ei nouse
Korkea-asteen koulutettuja nykyistä enemmän
Kuhmolaisella on vähintään yksi ystävä ja yksi harrastus
Tunnettuus- ja verkostodynamiikka
Brändistrategia jalkautus on viety läpi
Sosiaalisen median kanavien seuraajien määrä kasvaa 1/3
Valtuustokaudella käynnistyy vähintään kaksi kansainvälistymishanketta ja ne ovat vaikuttavia
Työpaikka- ja palveludynamiikka
Työhyvinvointi pysyy nykytasolla tai paranee
Sairaspoissaolot pysyvät nykytasolla
Valmentava johtajuus -koulutus kaikille esihenkilöille
Kolmas kehittäjäaalto suorittanut opinnot
Palvelevuutta mitataan asiakastutkimuksilla vuosittain

2.4 Strategiset riskit

Ta2024 / 07.12.2023

Strategiset ja toiminnalliset tavoitteet	Riski	Syy	Seuraus	Riskiluku			Toimenpiteet
				TN	VS	RL	
Kestävä kaupunki <ul style="list-style-type: none"> Rakennamme puusta Vaikutamme hankinnoilla Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuuksia Sopeutamme infrastruktuuria Pitkän aikavälin talouden tasapaino Fiksu omistaminen 	Talouden (epätasapaino) ja <u>ylivelkaantuminen</u>	Velkaantuneisuus, investointipaineet, korkojen nousu	Joudumme karsimaan palveluja, emme pysty tekemään haluamiamme investointeja	4	5	20	Investointien ajoittaminen, kiinteistöstrategian toimenpiteistäminen. Uudenlainen hankintayhteistyö Kainuun kuntien kanssa. Tulevat rekrytoinnit ja hankintaosaamisen kasvataminen, edunvalvonta
	Epäonnistumme säännöllisesti hankinnoissa	Ei ole riittävää osaamista ja resursseja hankintoihin Huono hankintaosaaminen	Syntyä välillisiä kustannuksia ja aikaa kuluu hukkaan valituksissa Kehittäminen kärsii	3	4	12	Osaamisen lisääminen
	Emme pysty hyödyntämään vihreän siirtymän mahdollisuuksia	Osaamisen puute, vihreän siirtymää ei ymmärretä laajasti	Kehitys taantuu	2	5	10	Kiinteistöstrategian toteuttaminen; viestintä riskeistä kiinteistöasioissa myös yksityisille kiinteistöjen omistajille
	Ei ostajia tyhjiille kiinteistöille, epätoivotut kiinteistösijoittajat, yksityisten omistamia tiloja siirtyy "väärin käsiin" ja tyhjiilleen; valtion omistamat tilat siirtymässä kunnan omistukseen	Markkinatilanne; emme kykene tekemään valintoja ajoissa; epätoivottuja ostajia liikkeellä	Turhat kustannukset; kaupunkikuvan ja katualueen heikkeneminen	4	4	16	
	Valtiojohtoiset normimuutokset	Valtion talouden tasapainottaminen; Kainuun hyvinvointialueen talous ja selviytyminen	Emme voi itse vaikuttaa kuntamme palveluiden tuottamiseen, palvelut tuotetaan keskitetysti ja etäällä kuntalaisistamme; tyhjiilleen jäävät sote-tilat	2	2	4	Edunvalvonta; strateginen ja operatiivinen yhteistyö kuntien ja Kainuun hyvinvointialueen välillä
Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne <ul style="list-style-type: none"> Kestävä matkailu ja luovat alat kasvavat Woodpolis = Kainuun metsäbiotalouden keskus Julkisia ja yksityisiä investointeja tehdään Saamme osajia Tulomuuttopalvelut kunnossa Yrittäjämysteinen kaupunki 	Työvoiman saataavuus, emme saa osajia Kuhmoon ja Kuhmon kaupungille	Kansallinen tilanne, syrjäinen sijainti, palkkataso Kuhmossa; saavutettavuus, ei riittävästi veto- ja pitovoimaa	Yritysten menettäminen, laajennusinvestointien estyminen	5	5	25	Kuhmon brändin jalkauttamisen jatkaminen, verkottuminen rekrytoinnissa Kotouttamistyön ottaminen haltuun, muuttajaprofiloinnit
	Yrittäjyyden vaje ja yrityspohjan kapeus, matkailun investoinnit eivät toteudu; markkinatilanne, hintojen ja korkojen nousu	Väestöpohja, kysyntä, yrittäjäaineksen puute, rahoituksen saataavuus	Investoinnit ja yritysten liiketoiminnan kasvu estyy Kuhmossa	5	5	25	Yrittäjäväläinen elinkeinopolitiikka, Kuhmon brändin jalkauttamisen jatkaminen, hanketoiminta, yritysneuvonta, ideapajat, yrittäjärekrytointi, investori-hankinta, edunvalvonta, Invest in Kainuu
	Kuhmon petotilanne	Petopolitiikka, kaatolupatilanne; negatiivinen mediajulkisuus	Metsästysmatkailun kehittäminen vaarantuu	5	3	15	Aktiivinen viestintä ja edunvalvonta; yhteistyö
	Kainuun muut kunnat eivät sitoudu puu-/hybridirakentamiseen	Yritysvaikutuksia ei tunneta	Tiedottaminen/osaamisen lisääminen				
	Yritysten riskirahoituksen saataavuus	Pankkien riskinormit ja varovaisuus	Entistä taantuvampi alue Yritysten perustamisen ja kehittäminen vaikeutuu	4	4	16	Yrityksille tukea rahoituksen hakemiseen
Täyttä elämää keskustassa ja kylissä – hyvinvoivat kuhmolaiset <ul style="list-style-type: none"> Turvallinen ja avoin kaupunki Aktiiviset toimijat Osalliset ihmiset Työllisyyden edistäminen Monipuoliset ja ajassa elävät harrastusmahdollisuudet Elämän murroskohdat ja ikä huomioidaan 	Resurssit eivät riitä palveluiden tuottamiseen (totuttu/haluttu palvelutaso)	Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys	Palvelujen tai toimintatapojen muuttaminen; vaihtoehtona talouden tasapainon järjkyminen	4	3	12	Palvelujen muotoilu; toimintatapojen muuttaminen, toimintojen digitalisointi soveltuvin osin, sopimusperustaisuus yhteistyössä yhdistysten kanssa
	Kuntalaiset eivät tunne voivansa vaikuttaa riittävästi Kuhmon palveluihin ja päätöksiin	Emme löydä tai käytä riittävän monipuolisia ja aktiivisia viestintä- ja vaikuttamiskanavia	Heikko asukastytytyväisyys ja passiivisuus	2	1	2	Liikkuminen kuntalaisten parissa, www-sivujen ja sähköisten mahdollisuuksien hyödyntäminen, hyvinvointijohtaminen, vanhus- ja vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto, Vetovoima- ja tulevaisuusjaostotyöskentelyssä onnistuminen.
		Liian monia yhdistyksiä, aktiivisia toimijoita ei riitä			4	2	8

<ul style="list-style-type: none"> • Asiointiliikenne 	<p>Elinvoimaisen yhdistystoiminnan hiipuminen</p> <p>Yksittäisten asiakkaiden kuljetus</p>	<p>Samalle reitille ei tarpeeksi kysyntää</p>	<p>Negatiivinen vaikutus elinvoimaan ja osallisuuteen</p> <p>Kaupungin osuus kustannuksista suuri</p>	2	2	4	<p>Kimppakyytien ym. hyödyntäminen</p>
<p>Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuhmon aluebrändi tunnetaan • Luotettava yhteistyökumppani • Metsään liittyvät verkostot ovat hallussa • Toimimme kansainvälisissä kulttuuriverkostoissa • Kuhmo tarjoaa lapsille ja nuorille kansainvälisyyskokemuksia 	<p>Kuhmolaiset eivät ota brändiä omakseen ja osallistu viestimiseen. Emme vakuuta toimijoita Suomen metsäkeskeisimpänä kaupunkina.</p> <p>Menetämme Unescon kirjallisuuskaupunki-statusin</p> <p>Raja on kiinni pitkään ja emme löydä korvaavia tapoja yhteistyöhön</p>	<p>Brändin jalkauttaminen jää kesken emmekä vie sitä systemaattisesti käytäntöön. Sisältö ei vastaa brändikuvaa.</p> <p>Emme ole kyenneet toiminnallamme vakuuttamaan arvioijia.</p> <p>Globaali koronatilanne. Oma laiskuus mieltä yhteistyön muotoja.</p>	<p>Emme saavuta kohderyhmiämme ja häviämme veto- ja pitovoimassa. Bränditunnettuus heikko.</p> <p>Negatiivinen imago statusken menettämisestä. Resurssien hukkaa, kun yhteistyöverkosto, johon on panostettu, häviää.</p> <p>Yhteistyökumppani panostaa sinne, missä on kykyä uusintaa toimintatapoja.</p>	2	4	8	<p>Brändin systemaattisen jalkauttamisen jatkaminen, brändilähettiläät, Sammon takoja 2024. Syvennetään brändin syvempää ole-musta toimintatapana</p> <p>Valmistaudutaan hyvin arviointiin ja toteutetaan systemaattisesti sovitua suunnitelmaa yhteistyökumppaneiden kanssa. Otetaan KV-verkostosta kaikki hyöty irti.</p> <p>Rajakuntayhteistyö, lasten- ja nuorten kansainvälisyys.</p>
<p>Inhimillinen kehitys on mahdollista kaikille</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kannustava varhaiskasvatusta • Yhteisöllinen ja turvallinen perusopetus • Vetovoimainen oma lukio • Ammattiin voi opiskella Kuhmossa • Laadukkaat elinikäiset oppimisen palvelut ja taiteen perusopetus <ul style="list-style-type: none"> • Koulukuljetukset • Ikäluokkien pieneminen 	<p>Pätevien työntekijöiden rekrytoinnissa ei onnistuta kasvun ja oppimisen palvelualueella.</p> <p>Lukioon hakeutuvien suhteellinen osuus ikäluokasta vähenee.</p> <p>Taitotehtaan toimintamalli kuihtuu</p> <p>Käyttäjien määrä vähenee ennakoitua nopeammin ja sitä ei kyetä huomioimaan.</p> <p>Taiteen perusopetuksen valtionosuus pienenee.</p> <p>Reittien optimointi</p> <p>Työn riittäminen nykyiselle henkilöstölle</p>	<p>Kuhmon kaupunkia ei koeta kiinnostavaksi työntajaksi.</p> <p>Nuoret haluavat pois Kuhmosta tai opiskella toisella asteella Kuhmon ulkopuolella.</p> <p>Opiskelijat haluavat opiskella isommissa yksiköissä tai sellaisia aloja, jotka eivät ole mahdollisia Taitotehtaassa, yrittäjien innostus toimintamalliin laantuu.</p> <p>Kuhmo kärsii kovasta muuttotappiosta tai kiinnostus itsensä kehittämiseen vähenee voimakkaasti tai aalloissa.</p> <p>Taiteen perusopetuksen tuomia hyötyjä ei havaita.</p> <p>Kustannusten hallinta ikäluokkien pieneminen</p>	<p>Kasvatuksen ja opetuksen laatu kärsii ja nuorten jatko-opintomahdollisuudet vaarantuvat.</p> <p>Lukion rahoitus pienenee merkittävästi ja toiminta kuihtuu, Taitotehtaan toiminta loppuu.</p> <p>Työvoimapula paheenee ja yritysten toimintaedellytykset häviävät.</p> <p>Palveluja ei pystytä tarjoamaan, koska opettajia ei saada vähäisten tuntimäärien vuoksi. Pätevä henkilöstö muuttaa paikkakunnalta.</p> <p>Opettajien työpanosta ei voida käyttää, he muuttavat pois paikkakunnalta.</p> <p>Koulumatkojen kesto pitenee, lukiolaiset eivät mahdu kyytiin Työikäisten muutto toisille paikkakunnille</p>	3	3	9	<p>Panostetaan kehittämiseen ja mielekkäisiin tehtäväkokonaisuuksiin sekä työvointiin, tiedotetaan hyvistä käytänteistä.</p> <p>Kehitetään uutta markkinointimateriaalia, kohdennetaan markkinointia myös ulkomaille.</p> <p>Taitotehdasta markkinoidaan aktiivisesti monilla kanavilla. Yhteistyön tiivistäminen KAO:n kanssa + jatkokehityshankkeelle saatu rahoitus</p> <p>Tarjotaan monipuolisia mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen sekä taiteen perusopetukseen, muretaan raja-aitoja uuden kokeilussa, tiivistetään kaupungin yksiköiden yhteistyötä ja yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Muuttajien profilointi ja palvelupolujen luominen</p> <p>Kuhmon hyvien asioiden jatkuva esiin nostaminen.</p>
<p>Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hyvä palveluasenne • Valmentava johtajuus • Itseohjautuvat tiimit • Salliva kokeilukulttuuri • Yhteisöllinen, muutostoukka ja yhdessä onnistumisia juhliva työyhteisö 	<p>Epäonnistuminen osaamisen hallinnassa, epäonnistuminen rekrytoinneissa, pitovoima?</p> <p>Henkilöstön jaksaminen ja työtyytyväisyys</p> <p>Työyhteisö ei halua tehdä mitään yhdessä</p>	<p>Eläköitymiset ja taloudelliset paineet pakottavat vähentämään rekrytointeja</p> <p>Esimies- ja alaitaidot, työyhteisöosaaminen</p> <p>Yhdessä toimimista ja tilaisuuksia ei suunnitella.</p>	<p>Palvelujen laadun heikkeneminen, henkilöstön jaksaminen, tyytymättömät asiakkaat</p> <p>Huonosti motivoitunut henkilöstö, huono työnantajakuva</p> <p>Työnimua ja kollektiivista tukea ei tunneta organisaatiossa</p>	3	3	9	<p>Strategisten osaamisen määrittäminen, henkilöstö-/ koulutussuunnitelma, tehtäväkuvien muotoilu vastaamaan uutta tarvetta, positiivinen viestintä rekrytointien yhteydessä</p> <p>Työkykyjohtaminen. Esihenkilöaitojen kehittäminen. Alaistaitojen kehittäminen</p> <p>Yhteiset ja vetovoimaiset tapahtumat ja tilaisuudet, yhdessä kehittäminen</p>

TN = riskin toteutumisen todennäköisyys (1 – 5)

VS = riskin vaikuttavuus (1 – 5)

RL = riskiluku (todennäköisyys- ja vaikuttavuuslukujen tulo)

3 Talousarvion ja taloussuunnitelman lähtökohdat

3.1 Talousarvion rakenne ja periaatteet lainsäädännössä

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

3.2 Kuntatalous

Taulukko: Kuntatalouden kehitysarvio 2022-2027

Lähde: VM Kuntatalousohjelma 2024-2027, Syksy 2023, julkaisu 2023:70

	Mrd. €	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Toimintakate		-33,7	-13,2	-13,5	-14,8	-15,4	-16,0
Verotulot		26,9	14,6	13,9	14,2	14,7	15,3
Valtionosuudet		10,8	3,7	3,4	4,3	4,5	4,6
Vuosikate		4,3	5,3	3,8	37,0	3,8	3,9
Poistot		-3,2	-2,9	-3,0	-3,1	-3,2	-3,3
Tilikauden tulos		1,3	2,4	0,9	0,7	0,7	0,7
Lainakanta		24,7	19,0	19,9	21,2	22,6	24,2
Kuntien ansiotason muutos,%		2,0	5,2	3,3	3,5	3,8	4,0
Rakennuskustannusindeksin muutos,%		8,2	3,0	-0,4	-1,0	2,4	2,4
Peruspalveluujen hintaindeksin muutos,%		3,7	5,1	2,2	3,2	3,6	3,5

Taulukko: Talouden kehitystä kuvaavien tunnuslukujen muutos 2022-2027

Lähteet: VM Kuntatalousohjelma 2024-2027, Syksy 2023, julkaisu 2023:70; VM Taloudellinen katsaus Syksy 2023 julkaisu 2023:65

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
%-muutos						
BKT	1,6	0,0	1,2	1,8	1,7	1,6
Yleinen ansiotaso, muutos	2,4	4,3	3,5	3,3	3,0	3,0
Kuntien ansiotaso, muutos	2,0	5,2	3,3	3,5	3,8	4,0
Työlliset (määrä), muutos	2,5	0,3	0,1	0,6	0,6	0,5
Rakennuskustannusindeksi	8,2	3,0	-0,4	1,0	2,4	2,4
Kuluttajahintaindeksi	7,1	6,2	2,2	1,7	2,0	2,0
%-yksikköä						
Työttömyysaste	6,8	7,1	7,2	7,0	6,6	6,4
Euribor 3 kk, %	0,3	3,5	3,6	3,0		
10 vuoden korko, %	1,7	3,1	3,2	3,2		

Suomen taloustilanne pysyy kuluvana vuonna nollan tuntumassa, kun hintojen ja korkojen nousu vähentävät kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Lisäksi heikentynyt työllisyystilanne, erityisesti rakentamisessa, hidastaa verotulojen kasvua. Vuonna 2024 BKT:n ennustetaan kasvavan 1,2 prosenttia kotitalouksien ostovoiman kohentuessa ja korkojen nousun taittuessa. Kasvua heikentää kuitenkin edelleen rakentamisen heikko tilanne. Investointinäkymät ovat muuten valoisat, erityisesti tuulivoimainvestointisuunnitelmia on erityisen paljon. Talouskasvu vahvistuu vuonna 2025 1,8 prosenttiin, kun kulutuksen kasvun lisäksi vihreän siirtymän investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää.

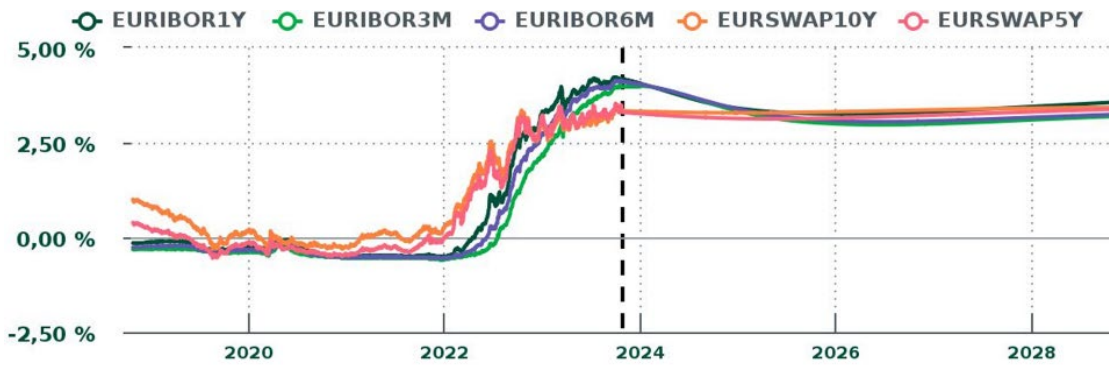
Kansainvälisen talouden kehitys, erityisesti Kiinan ja Saksan talous, voi olla ennustettua heikompaa. Sotatilanne Ukrainassa tai Venäjän sisäinen kehitys voivat aiheuttaa uusia negatiivisia vaikutuksia maailman ja Suomen talouteen. Myös ympäristöriskeillä, kuten sään ääri-ilmiöillä, voi olla aiempaa suurempi vaikutus talouskehitykseen ja ne lisäävät talouden häiriöherkkyyttä.

Julkisen talouden näkymä on ”sumuinen” johtuen talouden tilannekuvan epävarmuudesta ja erityisesti työllisyyden, palkkasumman ja yksityisen kulutuksen kehittymiseen liittyvä epävarmuus tuottaa epävarmuutta myös julkisten tulojen ennakointiin. Kunnissa väestön ikääntyminen näkyy verotulojen pienemissään ja palvelutarpeen kasvuna.

Eu:n keskuspankin odotetaan alentavan ohjauskorkojaan syksyllä 2024. Markkinakorot lähtevät laskuun jo aiemmin, mutta korot jäävät selvästi korkeammalle kuin mihin on viime vuosina totuttu. Vuodelle 2023 ennustetaan lyhyeksi koroksi 3,6 % ja 10 vuoden pitkän koron arvio 3,2 %. Kuntarahoituksen ennusteen mukaan, vuonna 2024 Euribor 3 kk olisi 3,4 % ja 10 vuoden pitkä korko 3,3 %.

Kuvio: Korkeiden kehitys

Lähde: Kuntaliitto, Apollo-ohjelma 21.10.2023

Kunta-alalle saatiin kesäkuussa 2023 kolmivuotinen palkkaratkaisu. Palkkaratkaisun taloudelliset vaikutukset ovat kunnille muita toimialoja raskaammat. Kuntien ansiotasoindeksi vuonna 2023 on 5,2 % ja vuodelle 2024 3,3 %. Kuntien ansiotasoindeksi on ennustevuosina 2025-2027 pääsääntöisesti korkeampi kuin yleinen ansiotaso. Pitkällä aikavälillä palkkaohjelma helpottaa kuntia vaivaavaa pulaa ammattitaitoisesta työvoimasta.

Kuntien peruspalvelujen hintaindeksin keskimääräinen nousu on 3,6 prosenttia vuosina 2023-2027, ollen vuonna 2024 3,0 %. Kuntatalousohjelmassa (syksy 2023) vuoden 2024 hintaindeksi on hieman laskenut keväästä ollen 2,2 %.

Kevan ennakkotiedon 10/2023 mukaan Kuel-tasausmaksu on 561 tuhatta euroa.

Kuva: Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksut

Lähde: Kuntaliitto, Minna Punakallio (twitter)

Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksuja

prosenttia maksun perusteena olevasta palkasta

MAKSU	2022	2023	2024*	2025*	2026*
Sairausvakuutusmaksu	1,34	1,53	1,14	1,35	1,33
Työttömyysvakuutusmaksu	2,05 ^{a)}	2,06 ^{b)}	1,09 ^{c)}	1,09 ^{d)}	1,09 ^{d)}
Kevan jäsenyhteisön eläkemaksu yhteensä, keskimääräinen työnantajan osuus	20,34	19,84	19,8	19,8	20,2
Työnantajan osuus palkkaperusteisesta eläkemaksusta ^{e)}	16,84	16,84	16,8	16,8	17,25
Tasausmaksu (suhteessa Kevan jäsenyhteisöjen palkkasummaan) eläkemenerusteinen maksuosaa 2022 ^{f)}	3,5	3,0	3,0	3,0	3,0
Valtion eläkejärjestelmän kuntasektorin maksu, keskimääräinen työnantajan osuus	16,57	16,38	16,4	16,4	16,9
Muut erät (keskimäärin)	0,70	0,7	0,7	0,7	0,7
TYÖNANTAJAN MAKSUT KESKIMÄÄRIN	24,26	23,99	22,64	23,8	24,2
Maksumuutos, %-yksikköä ed. vuodesta	-0,39	-0,27	-1,4	+1,2	+0,4
Vakuutetun eläkemaksu (alle 53v. tai yli 62v.)	7,15	7,15	7,15	7,15	7,15
Vakuutetun eläkemaksu (53-62v.)	8,65	8,65	8,65	8,65	-

- a. 0,50 % palkkasumman ensimmäiseen 2 197 500 euroon asti
b. 0,52 % palkkasumman ensimmäiseen 2 251 500 euroon asti
c. 0,27 % palkkasumman 2 337 000 euroon asti
d. Palkkasummarajan ylittävältä osalta. Rajan alla maksu olisi 0,27 %.
e. Palkkaperusteinen eläkemaksu on kokonaiseläkemaksu, joka sisältää työnantajan ja työntekijän eläkemaksun sekä työkyyttömyyseläkemaksun.
f. Eläkemenerusteinen maksu muuttui vuonna 2023 tasausmaksuksi. Taulukossa tasausmaksulla kerättävä summa suhteutettu Kevan jäsenyhteisöjen koko palkkasummaan. Työnantajakohtaiset maksut Kevan verkkopalvelussa.

* ennuste

⁴ Lähde: Eläketurvakeskus, Valtiovarainministeriö, valtioneuvosto, Keva 10.10.2023

3.3 Kuhmon kaupungin talous

Taulukko: Kuhmon väestökehitys ja ennuste vuosina 2021-2026

	2021	2022	2023**	2024**	2025**	2026**
VÄESTÖ ikäryhmittäin, 31.12.						
0 - 18 vuotiaat	1 122	1 074	1 041	1 006	972	923
<i>Muutos %</i>	-1,4	-4,3	-3,1	-3,4	-3,4	-5,0
19 - 64 vuotiaat	3 782	3 651	3 525	3 395	3 303	3 216
<i>Muutos %</i>	-2,5	-3,5	-3,4	-3,7	-2,7	-2,6
+ 65 vuotiaat	3 024	3 030	3 049	3 078	3 073	3 078
<i>Muutos %</i>	-0,1	0,2	0,6	0,9	-0,2	0,2
Asukasluku vuoden lopussa	7 928	7 755	7 615	7 478	7 347	7 217
<i>Muutos %</i>	-1,4	-2,2	-1,8	-1,8	-1,7	-1,8

Lähde: Kuntaliiton verokehikko 10/2023

Taulukko: Väestömuutostilasto (Lähde: Tilastokeskus, väestön ennakkotiedot)

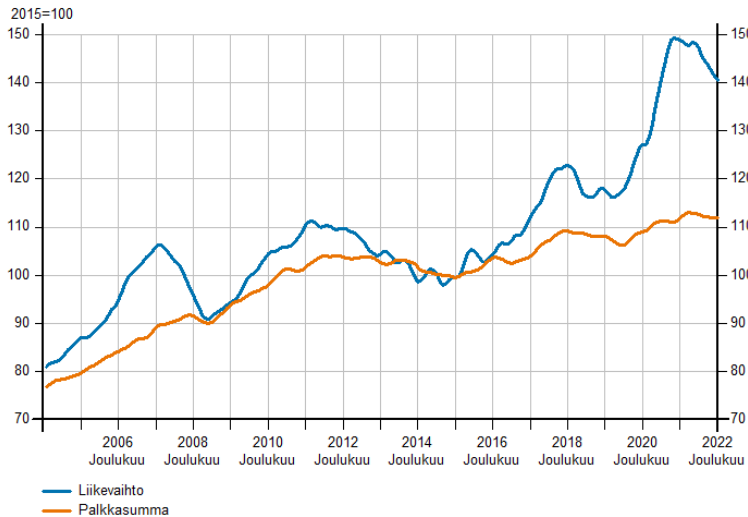
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Elävänä syntyneet							
Q1	10	9	16	10	8	9	8
Q2	13	5	2	4	11	12	10
Q3	8	10	13	8	6	12	12
Q4	13	12	5	11	4	9	
YHT	44	36	36	33	29	42	
Kuolleet							
Q1	30	40	34	41	41	41	38
Q2	30	42	34	37	44	52	52
Q3	33	33	38	39	43	37	30
Q4	36	35	26	43	40	36	
YHT	129	150	132	160	168	166	
Luonnoll. Väestökeh.							
Q1	-20	-31	-18	-31	-33	-32	-30
Q2	-17	-37	-32	-33	-33	-40	-42
Q3	-25	-23	-25	-31	-37	-25	-18
Q4	-23	-23	-21	-32	-36	-27	
YHT	-85	-114	-96	-127	-139	-124	
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kuntien väl. tulomuutto							
Q1	37	49	49	48	57	37	41
Q2	50	53	63	68	73	60	46
Q3	66	71	51	56	73	63	52
Q4	54	62	38	56	56	45	
YHT	207	235	201	228	259	205	
Kuntien väl. lähtömuutto							
Q1	43	41	37	43	44	72	38
Q2	58	68	67	55	41	34	47
Q3	123	116	96	113	110	102	104
Q4	62	71	56	47	57	64	
YHT	286	296	256	258	252	272	
Kuntien väl. nettomuutto							
Q1	-6	8	12	5	13	-35	3
Q2	-8	-15	-4	13	32	26	-1
Q3	-57	-45	-45	-57	-37	-39	-52
Q4	-8	-9	-18	9	-1	-19	
YHT	-79	-61	-55	-30	7	-67	
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Maahan muutto							
Q1	0	6	4	4	4	2	6
Q2	6	0	3	2	6	2	8
Q3	5	2	5	8	4	4	3
Q4	1	6	6	3	4	6	
YHT	12	14	18	17	18	14	
Maasta muutto							
Q1	1	1	1	0	0	0	2
Q2	0	1	1	0	1	0	2
Q3	0	2	2	3	0	0	1
Q4	0	1	1	3	0	1	
YHT	1	5	5	6	1	1	

Taulukko: Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat kunnittain/Kainuu
(Lähde: Työllisyyskatsaus, Kainuu, syyskuu 2023)

Kunta	Muutos			Työttömistä		Työttömien		Muutos				
	Syys 2023	Elo 2023	Syys 2022	Syys 2023	Syys 2022	työn- hakijoiden lomautetut osuus työvoimasta	työn- hakijoiden osuus työvoimasta	Syys 2023	Elo 2023	Syys 2022	Syys 2023	Syys 2022
	Työttömät työnhakijat			%		%		Avoimet työpaikat				
Hyrnsalmi	78	78	93	-15	-16	...	10,2	12	10	33	-21	-64
Kajaani	1 391	1 384	1 359	32	2	52	8,4	528	526	792	-264	-33
Kuhmo	286	263	322	-36	-11	27	9,2	45	31	70	-25	-36
Paltamo	113	104	111	2	2	7	8,9	...	8	39
Puolanka	125	118	114	11	10	9	14,6	10	11	12	-2	-17
Ristijärvi	36	34	38	-2	-5	...	7,4	...	6	10
Sotkamo	202	215	215	-13	-6	20	4,3	155	184	240	-85	-35
Suomussalmi	245	237	242	3	1	18	8,5	18	21	67	-49	-73
Kainuu	2 476	2 433	2 494	-18	-1	136	8,1	778	797	1 263	-485	-38

Taulukko: Trendivertailu

Liikevaihdon ja palkkasumman trendivertailu Kuhmon kaupungissa A-X Kaikki toimialat

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Verotus ja verotulot Kuhmossa

Vuodelle 2023 kaikkien kuntien kunnallisveroprosenttia leikattiin vuoden 2022 veroprosentista 12,64-prosenttiyksikköä ja Kuhmon kunnallisveroprosentti vuodelle 2023 on 9,36 %. Mikäli kunta ei ilmoita verottajalle uutta veroprosenttia vuodelle 2024, verottaja pyöristää sen automaattisesti lähimpään kymmeneen. Kuhmon **kunnallisveroprosentti** vuonna 2024 on **9,40 %**.

Kuhmon kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 13.11.2023 verotuksen osalta seuraavaa:

Kiinteistöveroprosentit Kuhmossa vuonna 2024:

- yleinen kiinteistövero 0,98 % (0,98 %)
- yleinen maapohjan kiinteistövero 1,3 %
- vakituinen asuinrakennus 0,54 % (0,54 %)
- muu asuinrakennus 1,08 % (1,08 %)
- voimalaitos 3,1 % (3,1 %)
- yleishyödyllinen yhteisö 0,98 % (0,98 %)
- rakentamaton rakennuspaikka 2,0 % (2,0 %)

Taulukko: Verotulot 2021-2026

Lähde: Kuntaliiton verokehikko 10/2023

TILIVUOSI	2021	2022	2023**	2024**	2025**	2026**
Verolaji						
Kunnallisvero	24 522	24 703	12 605	11 856	12 045	12 278
<i>Muutos %</i>	3,7	0,7	-49,0	-5,9	1,6	1,9
Yhteisövero	5 070	5 051	3 351	3 072	3 297	3 365
<i>Muutos %</i>	51,1	-0,4	-33,7	-8,3	7,3	2,1
Kiinteistövero	2 218	2 310	2 413	2 529	2 535	2 535
<i>Muutos %</i>	11,6	4,1	4,5	4,8	0,2	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	31 810	32 064	18 370	17 458	17 877	18 178
<i>Muutos %</i>	9,7	0,8	-42,7	-5,0	2,4	1,7

Talousarviossa käytämme Kuntaliiton verokehikon mukaisia ennusteita.

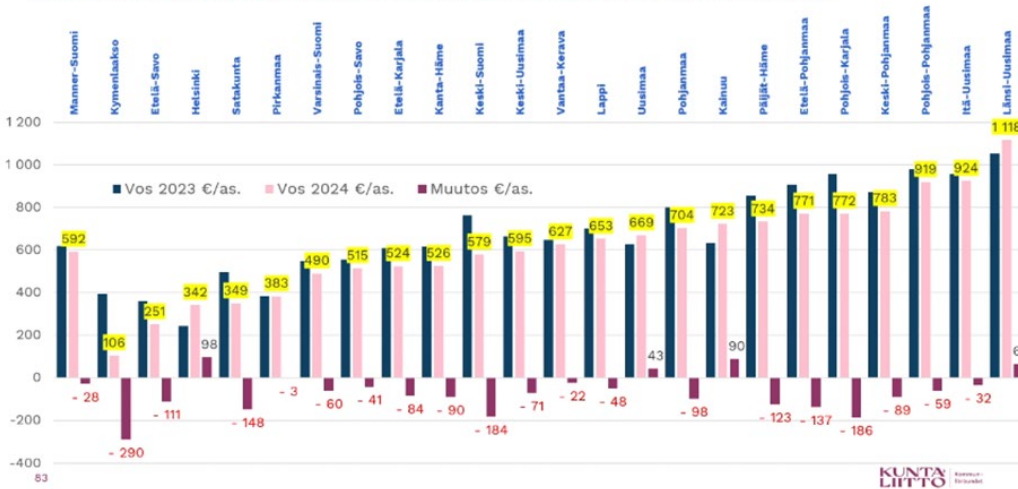
Verokehikon 10/2023 ennuste vuodelle 2024 heikkeni 8/2023 kehikkoon nähden 80 tuhatta euroa, mutta kasvoi 4/2023 ennusteeseen 295 tuhatta euroa. "Verohännät" ovat nostaneet viime vuosina poikkeuksellisesti tilitystasoa, mutta tilanne normalisoituu vuonna 2024. Maapohjan verotusarvon vaikutus on kytköksissä korotuksen määrään (vrt. esim. maapohja Kustavissa arvokkaampaa vrt. Kuhmossa).

Kuva: Kuntien peruspalvelujen valtionosuudet e/asukas 2023-2024

Lähde: Kuntaliitto, taloustorstai 19.10.2023

**Kuntien peruspalvelujen valtionosuudet €/asukas (ilman OKM:n valtionosuutta)
2023 ja 2024 – kasvua Kainuussa, Länsi-Uudellamaalla ja Helsingissä**

Kunnat maakunnittain / hyvinvointialueittain vuoden 2024 valtionosuuksien €/as. mukaisessa suurusjärjestyksessä

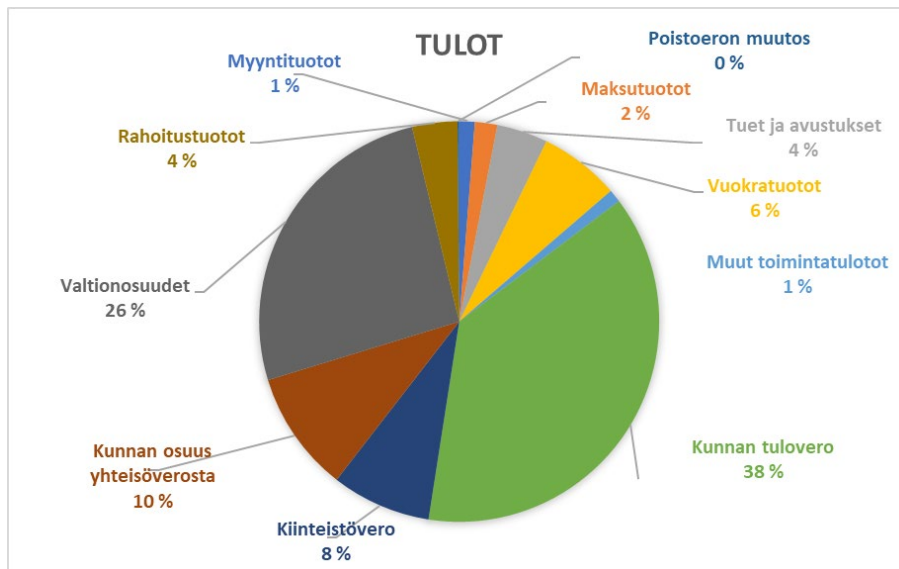

Talousarvioraamissa vuodelle 2024 käytettiin valtionosuuksien osalta tilinpäätöksen 2022 toteutumiseen pohjautuvaa ennakkotietoa. Tilinpäätöksen valmistuttua keväällä, valtionosuustiedot päivittyivät elokuun lopussa. Soten tilinpäätöksen avaaminen ja tietojen oikaisu vaikutti vielä kertaalleen Kuhmon valtionosuuksiin vuodelle 2024. Lokakuussa 2023 saadun ennakkollisen vos-tarkistuksen mukaan Kuhmon valtionosuudet vuodelle 2024 olisivat 295 tuhatta euroa kevään tietoa suuremmat, mutta palkkaharmonisaatiokulujen tarkentuminen pienensi elokuusta ennustetta 79 tuhatta euroa. Marraskuussa tehdyn vos-tarkistuksen (-25 t€) mukaan Kuhmo saisi vuodelle 2024 valtionosuuksia yhteensä 8.076 tuhatta euroa. Veroprosenttien hyväksymisen jälkeen Valtiovarainministeriö ilmoitti vosisäleikkauksesta (80 e/as.) vuodelle 2024, mikä olisi tarkoittanut Kuhmon osalta noin 620.000 euroa vuoden 2022 asukasluvulla laskettuna. Tarkentuneen tiedon mukaan leikkaus jaksotetaan vuosille 2025-2027. Lopulliset valtionosuuspäätökset saadaan joulukuussa.

Taloussuunnitelmavuosien valtionosuuksia on vaikea arvioida. Te-muutos kasvattaa vos-määrää. Valtionosuuksien laskentaperusteissa painotus on lasten määrässä, vaikka kotona asuvien vanhusten määrä kasvattaa enemmän kuntien menoja. Valtionosuusuudistus on tulossa vuonna 2026.

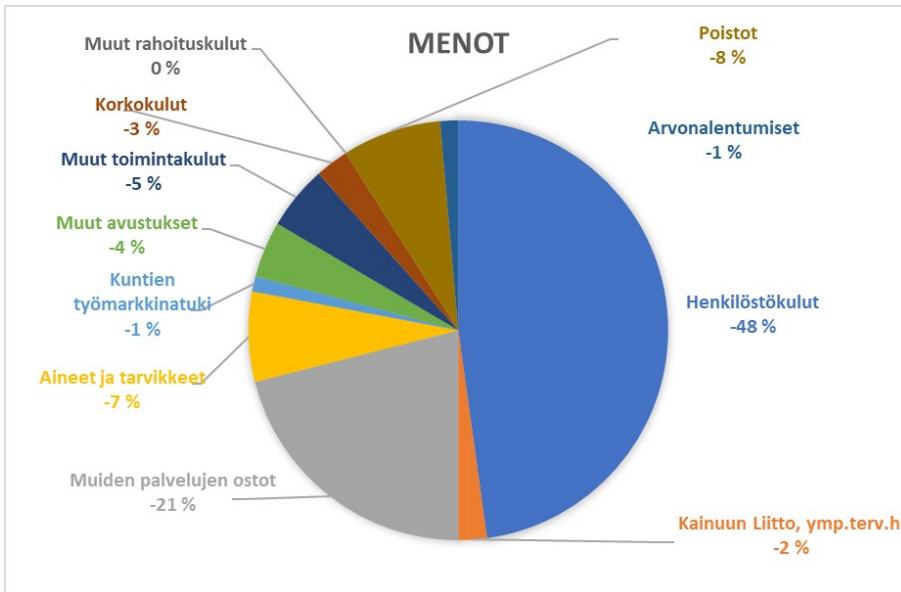
Kuvio: Kuhmon kaupungin tulot Ta 2024

Kuhmon kaupungin tulot 2024	€
Myyntituotot	392 076
Maksutuotot	572 400
Tuet ja avustukset	1 291 644
Vuokratuotot	2 046 551
Muut toimintatulotot	326 248
Kunnan tulovero	11 856 000
Kiinteistövero	2 529 000
Kunnan osuus yhteisöverosta	3 072 000
Valtionosuudet	8 145 825
Rahoitustuotot	1 149 800
Poistoeron muutos	42 448

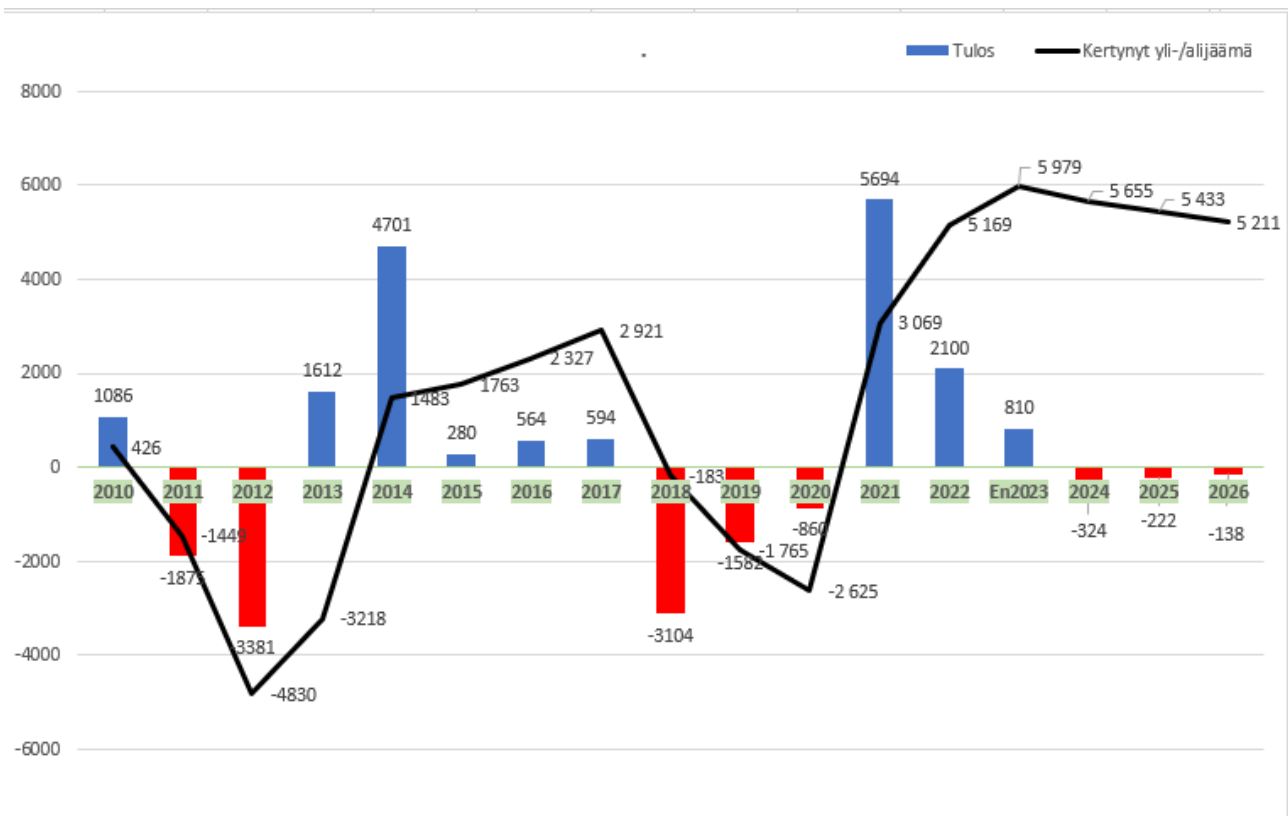

Kuvio: Kuhmon kaupungin menot Ta 2024

Kuhmon kaupungin menot 2024	€
Henkilöstökulut	-15 179 917
Kainuun Liitto, ymp.terv.h.	-693 818
Muiden palvelujen ostot	-6 678 981
Aineet ja tarvikkeet	-2 200 211
Kuntien työmarkkinatuki	-375 000
Muut avustukset	-1 372 729
Muut toimintakulut	-1 567 976
Korkokulut	-816 018
Muut rahoituskulut	0
Poistot	-2 422 900
Arvon alentumiset	-440 000

Kuvio: Kuhmon kaupungin tuloskehitys, taseen yli-/alijäämä (En2023 sisältää soten tilinpäätöksen avaamisesta johtuvan -493 t€:n oikaisun, vos-leikkaus -620 t€ on jaksotettu vuosille 2025-2027).

Kuhmon kaupungin tuloskehitys on vaihdellut vuosien aikana runsaasti. Selvitys eri vuosiin vaikuttaneista poikkeuseristä ja isommista muutostekijöistä on talousarvion liitteenä. (Liite 1).

Vuoden 2023 tulos on lokakuun ennusteen mukaan muodostumassa 810 tuhatta euroa ylijäämäiseksi, talousarvion oltua 669 tuhatta euroa ylijäämäinen. Merkittävä poikkeama talousarvioon verrattuna näyttää olevan verotuottojen toteuma, joka on tämän hetken tietojen mukaan ylittämässä budjetoidun tason 444 tuhatta eurolla. Sijoitusten tuotto-odotukseksi oli budjetoitu 0 euroa. Sijoitusten arvonalennusten palautus oli elokuun lopussa yhteensä 900 tuhatta euroa. Rahoitusaropapereille arvioitu tuotto-odotus vuodelle 2023 on lokakuun raportoinnin perusteella noin 4 prosenttia. Varovaisuussyistä ennustetta on pienennetty -100 tuhatta euroa. Kuhmon Lämpö Oy:ltä saatu osinkotuotto on 410

tuhatta euroa. Merkittävin negatiivinen poikkeama on Kuhmon Yrityssammon osakkeiden arvonalennus 1500 tuhatta euroa, josta vuodelle 2023 kohdennetaan 620 tuhatta euroa. Lisäksi Soten tilinpäätöksen 2022 avaus ja palkkaharmonisaatiokulujen oikaisu tapahtui syksyllä 2023, josta Kuhmon osuus on noin -492,5 tuhatta euroa (oikaisu tuloslaskelmavaikutteinen).

Ympäristöterveydenhuollon vastuukuntana toimii Sotkamo. Ympäristöterveydenhuollon osalta ennakoitu Kuhmon kaupungin osuus vuodelle 2024 tulee kasvamaan 311 tuhannesta eurosta 385 tuhanneen euroon. Kasvu johtuu muun muassa Puolangan jäämisestä pois ja eläinlääkärikustannusten kasvusta. Kuhmon maksuosuus on budjetoitu Vetovoimaisuuden palvelualueen elinvoimapalveluiden vastuuyksikön alle.

Talousarvio näyttää tällä hetkellä vuodelle 2024 alijäämää -330 tuhatta euroa. Toimintatuottoista poistuu ateria- ja puhtauspalvelujen ulkoistuksen myötä tuottoja ja sote-kiinteistöjen vuokratuotot ovat aiempaa pienemmät. Varhaiskasvatusmaksut pienenevät lakimuutoksen myötä. Avustustuottoja kasvattaa elinvoimapalvelujen projektituotot. Toimintamenoissa näkyy palkankorotukset henkilöstömenoissa ja palveluiden hankintamenojen kasvu (atpu).

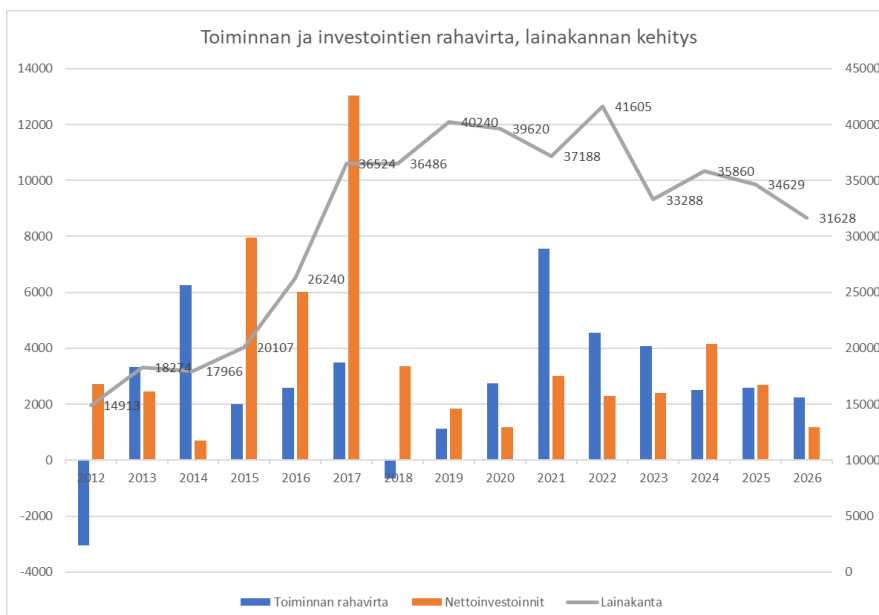
Verotuotot on budjetoitu verokehikon 10/2023 mukaisesti ja valtionosuudet päivitetty 11.11.2023 saadun ennakkotiedon pohjalta. Maapohjan eriyttäminen yleisestä kiinteistöverosta ja sen alarajan korottaminen 1,30 prosenttiin tuo Kuhmolle arviolta noin 115 tuhatta euroa (kasvu 115 e/asukas). Sijoitustuotto-odotus on noin 1 miljoona euroa. Korkomenoissa on huomioitu talousarviolainan 2023 nosto (2,2 me) alkuvuodesta 2024 ja 4,4 miljoonan euron talousarviolaina 2024.

Te-palvelut 2024-uudistuksen vaikutus on huomioitu Ts2025 toimintamenoissa ja valtionosuuksissa. Suunnitelmavuosille 2025 ja 2026 molemmille on lisätty -206 tuhannen euron vos-leikkaus. Leikkaus kohdentuu vuosille 2025-2027.

Soten käytössä olevien kiinteistöjen vuokrien hinnoittelu muutettiin vuoden 2023 alusta tekniseen päivänarvoon perustuvaksi, mikä kasvattaa vuokratuottoa. Vuokratuottoon sisältyy riski, koska soten tila- ja remontointitarpeita on vaikea ennakoida. Ateria- ja puhtauspalveluiden kilpailutus toteutettiin syyskuussa 2023. Uusi yhtiö aloittaa toimintansa 1.2.2024. Palvelukustannukset on budjetoitu tarjouksen mukaisin hinnoin, mutta kustannusten toteutumista on vaikea arvioida.

Vuokratuottojen kertymän ja palvelutarpeen lisäksi vaikeuskerrointa tuo edelleen maailmanpoliittinen tilanne ja sen vaikutus korkojen, inflaation ja kulujen kehitykseen. Rahoitusarvopapereiden tuotolla on Kuhmon talouteen erittäin merkittävä ja suhteellisesti ottaen ratkaisevasti kasvava vaikutus. Siltä osin ennustaminen on tällä hetkellä vaikeaa ja tuo merkittävän riskin talousarvion toteumaan.

Kuvio: Toiminnan rahavirta ilman sopeuttamista investointien rahavirta investointipainelaskelman mukaisena

Paineita sopeuttamiselle on tuonut Kuhmon kaupungin suuri velkaantuneisuus. Viimeisen kuuden vuoden aikana tehdyt investoinnit ovat olleet mittavia, esim. hoivakoti ja uusi puukoulu. Vielä vuoden 2023 talousarviota laadittaessa suunnitellut sote-kiinteistö-investoinnit vuosille 2023-2027 olivat yhteensä 14,8 miljoonaa euroa. Tieto uuden terveysaseman rakentamisvastuun siirtymisestä hyvinvointialueen vastuulle helpotti hieman kaupungin investointipaineita.

Investointiohjelmassa 2024-2030 suunnitteilla olevista yksittäisistä investoinneista euromääräisesti suurin on uimahalli (alustava ka. 9,7 me) ja se ajoittuisi vuosille 2027-2028. Lisäksi muita isoja investointeja ovat Tuupalan yläkoulun kotitalous- ja taideaineiden luokkien rakentaminen (2,2 me 2024), teknisten töiden tila ja liikuntasali (4,0 me 2030) sekä nykyiseen kiinteistökantaan tarvittavat saneeraukset (esim. toimintakeskus 1,3 me/2028). Alustavan investointipainelaskelman mukaan kaupungin nettoinvestoitien tarve kolmelle suunnitteluvuodelle 2024-2026 olisi yhteensä 8,0 miljoonaa euroa. Investointipaine jatkuu vielä vuosille 2027 ja 2028 yhteensä 11,3 miljoonaa euroa. Viiden tulevan vuoden investointipaine on yhteensä 19,3 miljoonaa euroa.

Kuhmon tavoitteena on ollut taseen tasapainon lisäksi myös kaupungin lainakannan kasvun taittaminen ja pienentäminen. Valtiovarainministeriön ennusteen (syksy 2023) mukaan lainojen korkotason arvioidaan olevan noin 3,2 prosenttia (10 v. korko 2024-2025). Investointiohjelman 2024-2026 mukainen lainakannan kasvu yhdistettynä nykyiseen lainojen lyhennysohjelmaan luo merkittävän riskin maksuvalmiuteen. Kiinteistöstrategian toimeenpano on tärkeä osa lainakannan kasvun taittamista ja käyttötalouden sopeuttamista.

Talousarviovuodelle 2024 ja taloussuunnitelmavuosille 2025-2026 on huomioitu yleiset kuluttajahintaindeksin nousut ja ansiotason nousut.

Kuhmon kaupungin rahoitusarvopaperit ovat kahden varainhoitoyhtiön, Evli Pankki Oy:n ja OP Varainhoito Oy, hoidossa. Salkkujen markkina-arvo 31.10.2023 oli 26,1 miljoonaa euroa. Kuhmon kaupungin vuotuinen tuotto-odotus sijoituksille on keskimäärin 4,5-5,0 %. Kaudella 1.1.-31.10.2023 sijoitusten tuotto on ollut sekä Evlillä että OP:lla noin 4 %. Sijoitukset ovat eritelty talousarviokirjan liitteessä (Liite 3). Rahoitusarvopapereiden tuotoksi on budjetoitu miljoona euroa (tuotto 4 %). Vaikka rahoitusarvopapereiden tuotto-odotukset näyttävät tällä hetkellä suotuisilta, talousarvioon liittyy tältäkin osin merkittävä riski.

3.4 Talouden ja toiminnan seuranta

Kuhmon kaupungin taloutta raportoidaan hallitukselle kuukausittain. Talouden ja toiminnan seurannasta laaditaan kolmannesvuosittain (1-4 ja 5-8) osavuosikatsaus, joka käsitellään hallituksessa ja valtuustossa. Osavuosikatsaukset julkaistaan verkossa. Tilinpäätös laaditaan 31.3. mennessä ja julkaistaan tilinpäätöstä käsittelevän kaupunginhallituksen materiaalin julkaisun yhteydessä.

3.5 Talouden sitovuustaso ja lainanottoon liittyvä ratkaisuvälä

Lainojen ja tilapäisen luoton ottamisesta sisältyvät määräykset kaupunginhallituksen johtosääntöön.

Näitä määräyksiä täydennetään seuraavasti:

1. Talousarviolainaa voidaan ottaa enintään talousarvion mukainen määrä. Lainojen laina-aika voi olla enintään 20 vuotta.
2. Kuntatodistusohjelman maksimilimiitti kaupunginhallituksen tekemän päätöksen mukaan tällä hetkellä 7,0 M€. Muu tilapäinen luotto enintään 3,4 milj. euroa.

Käyttötalous

Talousarviossa vastuualueille myönnettyjen määrärahojen ja tulojen erotus = nettomenot. Kaikki määrärahat ovat bruttomäärärahoja.

Tavoitteiden osalta sitovia ovat mitattavissa olevat tavoitteet, määrälliset tavoitteet ja tehokkuustavoitteet. Mikäli määrärahat ovat pienentyneet ehdotetusta, lautakunnan ja muun käyttösuunnitelmista päättävän viranomaisen tulee tarkistaa esittämänsä taloudellisuustavoitteet ja muuttaa ne vastaamaan määrärahoja ja suoritettavuuksia.

Investoinnit

Talonrakennus

- hankekohtainen
- poikkeuksena kohta pienet korjauskohteet, jossa sitovuustaso on hankeryhmittäinen

Julkinen käyttöomaisuus

- hankeryhmittäinen
- Irtain omaisuus
- talousarvion numero-osassa ja perusteluissa mainitulla tasolla

Rahoitusosa

Rahoitusosassa, joka on esitetty rahoituslaskelman muodossa, sitovuustaso on rivikohtainen.

Tuloslaskelma

Sitovuustaso on rivikohtainen.

Sitovat määräraha-arviot vuodelle 2024

Sitovat määräraha-arviot vuodelle 2024, ulkoiset (1000 €)	Netto
KÄYTTÖTALOUSOSA	-23 440
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	-50
TARKASTUSLAUTAKUNTA	-32
KAUPUNGINVALTUUSTO	-53
VALIOKUNNAT JA JAOSTO	-31
Elinvoimavaliokunta	-12
Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta	-13
Vetovoima- ja tulevaisuusjaosto	-5
KAUPUNGINHALLITUS	-2 888
Kaupunginhallitus	-1 389
Keskushallinto	-1 499
VETOVOIMAISUUDEN PALVELUALUE	-1 908
Viestintä- ja kulttuuripalvelut	-760
Elinvoimapalvelut	-1 148
TYÖLLISYYDENHOIDON PALVELUALUE	-1 140
KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE	-13 534
Sivistyspalveluiden hallinto	-184
Varhaiskasvatus	-3 437
Perusopetus	-7 518
Lukio-opetus	-1 094
Kansalaisopisto	-100
Musiikkiopisto	-782
Nuorisopalvelut	-398
Taito Tehdas	-20
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE	-3 803
Teknisten palveluiden hallinto	-126
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	-61
Kunnallistekniikka	-1 622
Yksityistiepalvelut	-657
Tilapalvelut	-1 444
Maankäyttö ja mittausstoimi	107
TULOSLASKELMAOSA	25 937
Verotulot	17 457
Valtionosuudet	8 146
Korkotuotot ja kulut	334
Muut rahoitustuotot ja -kulut	
INVESTOINTIOSA	-4 149
Hallintopalvelut	-239
Sote-kiinteistöt	-40
Sivistyspalvelut	-2 870
Tekniset palvelut	-999
RAHOITUSOSA	2 576
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset ja lisäykset	2 576

3.6 Tilivelvollisuus

Kuntalain mukaan tilintarkastuskertomuksessa annetaan mm. lausunto sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä sekä mahdollisesta tilivelvolliseen kohdistuvasta muistutuksesta. Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat kaupunginhallituksen, valiokuntien jäsenet sekä johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, elinkeinopäällikkö, sivistystoimenjohtaja ja tekninen johtaja.

4 Tavoitteet vuodelle 2024

Kaupungin yhteisiksi painopistealueiksi on vuosille 2023-2024 valittu alla luetellut tavoitteet. Talousarviota valmisteltaessa palvelualue valitsee jokaisen strategisen tavoitteen alta vähintään yhden yhteisistä painopistealueista. Sen lisäksi on mahdollista valita muita tavoitteita. Tavoitteiden toteuttamiseksi palvelualue esittää toimenpiteitä. Toimenpide voi olla jatkoa edellisiltä vuosilta ja jatkua tuleville vuosille. Toimenpiteen aikataulut on hyvä avata tekstissä.

1. Kestävä kaupunki

- 1.5 Pitkän aikavälin talouden tasapaino
- 1.6 Fiksu omistaminen

2. Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne

- 2.4 Saamme osaajia
- 2.6 Yrittäjämönteinen kaupunki

3. Täyttä elämää keskustassa ja kylissä – hyvinvoivat kuhmolaiset

- 3.1 Turvallinen kaupunki
- 3.3 Osalliset ihmiset

4. Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki

- 4.2 Luotettava yhteistyökumppani
- 4.5 Kuhmo tarjoaa lapsille ja nuorille kansainvälisyyskokemuksia

5. Inhimillinen kehitys on mahdollista kaikille

- 5.3 Vetovoimainen lukio
- 5.4 Ammattiin voi opiskella Kuhmossa

6. Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö

- 6.1 Hyvä palveluasenne
- 6.5 Yhteisöllinen, muutosjoustava ja yhdessä onnistumisia juhliva työyhteisö

4.1 Keskushallinto

Talous

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NLT10 - Keskusvaalilautakunta				
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	18 544	30 000	47 500
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	18 544		47 500
33003399	Tuet ja avustukset		30 000	
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-17 068	-31 525	-97 378
40004299	Henkilöstökulut	-12 473	-26 455	-67 768
40004099	Palkat ja palkkiot	-11 627	-26 000	-62 400
41004229	Henkilösivukulut	-846	-455	-5 368
41004149	Eläkekulut	-706		-4 201
41504229	Muut henkilösivukulut	-140	-455	-1 167
43004499	Palvelujen ostot	-2 934		-20 600
43404499	Muiden palvelujen ostot	-2 934		-20 600
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-324	-1 000	-3 700
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-324	-1 000	-3 700
47004799	Avustukset		-1 100	
47424799	Avustukset yhteisöille		-1 100	
48004995	Muut toimintakulut	-1 337	-2 970	-5 310
48004899	Vuokratulut	-1 067	-2 970	-3 710
49004995	Muut kulut	-270		-1 600
TKATE	TOIMINTAKATE	1 475	-1 525	-49 878

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NLT20 - Tarkastuslautakunta				
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-25 898	-22 825	-32 368
40004299	Henkilöstökulut	-1 554	-5 025	-5 068
40004099	Palkat ja palkkiot	-1 350	-4 840	-4 900
41004229	Henkilösivukulut	-204	-185	-168
41004149	Eläkekulut	-175	-90	-101
41504229	Muut henkilösivukulut	-29	-95	-67
43004499	Palvelujen ostot	-24 230	-17 700	-27 200
43004339	Asiakaspalvelujen ostot	-67		
43404499	Muiden palvelujen ostot	-24 163	-17 700	-27 200
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-114	-100	-100
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-114	-100	-100
TKATE	TOIMINTAKATE	-25 898	-22 825	-32 368

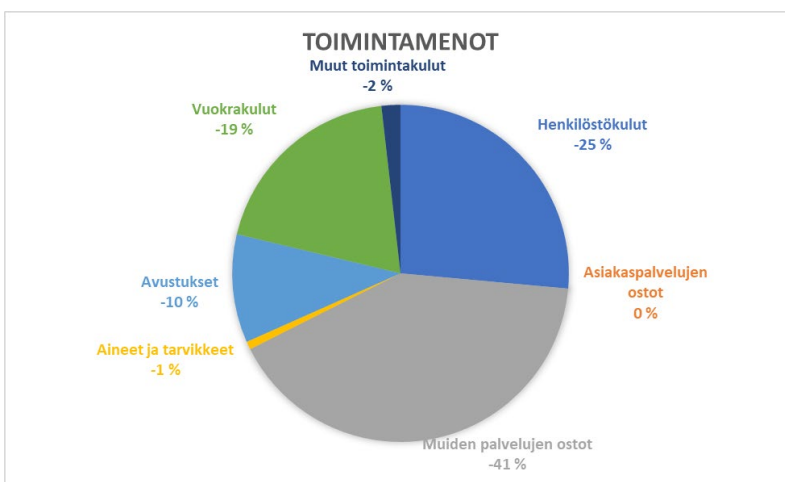
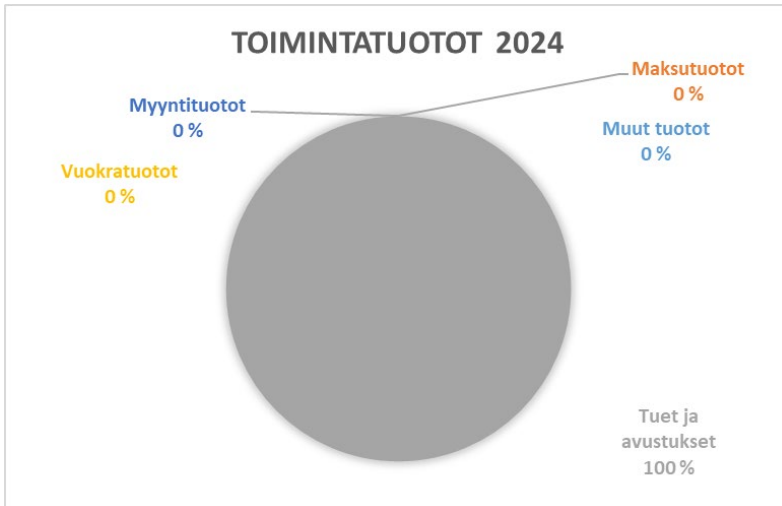
Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NLT30 - Kaupunginvaltuusto				
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-63 769	-39 237	-53 089
40004299	Henkilöstökulut	-47 185	-25 437	-43 189
40004099	Palkat ja palkkiot	-45 172	-25 000	-41 500
41004229	Henkilösivukulut	-2 013	-437	-1 689
41004149	Eläkekulut	-1 774		-1 097
41504229	Muut henkilösivukulut	-240	-437	-592
43004499	Palvelujen ostot	-16 398	-7 500	-9 400
43004339	Asiakaspalvelujen ostot	-2 722		
43404499	Muiden palvelujen ostot	-13 676	-7 500	-9 400
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-105	-300	-500
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-105	-300	-500
48004995	Muut toimintakulut	-80	-6 000	
48004899	Vuokratkulut		-6 000	
49004995	Muut kulut	-80		
TKATE	TOIMINTAKATE	-63 769	-39 237	-53 089

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NLT31 - Valiokunnat ja jaosto				
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-25 641	-28 633	-30 865
40004299	Henkilöstökulut	-25 236	-26 183	-30 865
40004099	Palkat ja palkkiot	-23 466	-25 733	-29 500
41004229	Henkilösivukulut	-1 770	-450	-1 365
41004149	Eläkekulut	-1 503		-928
41504229	Muut henkilösivukulut	-266	-450	-437
43004499	Palvelujen ostot	-370	-2 450	
43004339	Asiakaspalvelujen ostot	-34		
43404499	Muiden palvelujen ostot	-337	-2 450	
48004995	Muut toimintakulut	-35		
49004995	Muut kulut	-35		
TKATE	TOIMINTAKATE	-25 641	-28 633	-30 865

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA350 - Kaupunginhallitus				
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	1 968		
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	452		
33003399	Tuet ja avustukset	1 516		
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-1 672 436	-1 323 000	-1 389 472
40004299	Henkilöstökulut	-238 651	-209 883	-282 128
40004099	Palkat ja palkkiot	-201 904	-177 580	-238 291
41004229	Henkilösivukulut	-36 747	-32 303	-43 837
41004149	Eläkekulut	-32 233	-26 988	-37 858
41504229	Muut henkilösivukulut	-4 515	-5 315	-5 979
43004499	Palvelujen ostot	-362 470	-391 300	-320 250
43004339	Asiakaspalvelujen ostot	0	0	
43404499	Muiden palvelujen ostot	-362 470	-391 300	-320 250
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 437	-6 700	-8 500
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-26 437	-6 700	-8 500
47004799	Avustukset	-274 647	-287 119	-268 119
47424799	Avustukset yhteisöille	-274 647	-287 119	-268 119
48004995	Muut toimintakulut	-770 230	-427 998	-510 475
48004899	Vuokrakulut	-508 169	-412 998	-460 475
49004995	Muut kulut	-262 061	-15 000	-50 000
TKATE	TOIMINTAKATE	-1 670 468	-1 323 000	-1 389 472

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA450 - Keskushallinto				
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	319 855	58 300	75 800
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	2 192		
33003399	Tuet ja avustukset	87 579	58 300	75 800
34003559	Muut toimintatuotot	230 084		
34003499	Vuokratuotot	404		
35003559	Muut tuotot	229 680		
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-45 102 085	-1 587 028	-1 574 443
40004299	Henkilöstökulut	-1 430 674	-561 254	-501 725
40004099	Palkat ja palkkiot	-506 116	-445 547	-395 631
41004229	Henkilösivukulut	-924 558	-115 707	-106 094
41004149	Eläkekulut	-906 736	-99 654	-94 068
41504229	Muut henkilösivukulut	-17 822	-16 053	-12 026
43004499	Palvelujen ostot	-43 506 839	-897 824	-898 768
43004339	Asiakaspalvelujen ostot	-41 663 495	-300	
43404499	Muiden palvelujen ostot	-1 843 344	-897 524	-898 768
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 948	-14 300	-14 300
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-9 948	-14 300	-14 300
47004799	Avustukset	-38 497	-15 000	-40 000
47424799	Avustukset yhteisöille	-38 497	-15 000	-40 000
48004995	Muut toimintakulut	-116 128	-98 650	-119 650
48004899	Vuokrakulut	-117 348	-95 750	-115 750
49004995	Muut kulut	1 220	-2 900	-3 900
TKATE	TOIMINTAKATE	-44 782 231	-1 528 728	-1 498 643

Kaupunginhallitus, Hallinto-, Talous- ja hr- sekä Toimistopalvelut

Toimintaympäristö

Keskushallinto muodostuu seuraavista tehtävistä:

- vaalit
- tarkastustoimi
- poliittinen ja strateginen johtaminen
- kaupunkiorganisaation operatiivinen johtaminen
- keskushallinto (hallintopalvelut, talous- ja henkilöstöpalvelut ja toimistopalvelut)

Valtuusto on kaupungin ylin päättävä elin. Kaupunginhallitus luo edellytyksiä kaupunkilaisten hyvinvoinnille johtamalla ja kehittämällä strategista suunnittelua ja kaupungin hallintoa sekä ohjaamalla ja yhteensovittamalla organisaation toimintaa kaupunkistrategian ja valtuuston hyväksymien strategisten tavoitteiden mukaisesti. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin taloudesta.

Keskusvaalilautakunta vastaa vaalien järjestämisestä kaupungissa.

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päättämät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet.

Keskushallinnon palvelualueen tehtävänä on tuottaa kaupunkiorganisaation tarvitsemat arkisto-, laki- ja hallintopalvelut sekä keskitetysti kaupunginhallituksen, valtuuston ja valiokuntien kokousjärjestelyt sekä vastata niiden toimivuudesta ja päätöksenteon lainmukaisuudesta. Palvelualue vastaa tehtyjen

päätösten toimeenpanosta toimielinten osalta. Keskushallinnon palvelualue tuottaa operatiiviselle johdolle ja luottamushenkilöjohdolle ajantasaista ja analysoitua raportointitietoa päätöksenteon tueksi, vastaa kaupunkikonsernin talousarvio- ja tilinpäätösprosessista, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessista sekä rahoituksesta. Palvelualue vastaa myös henkilöstösuunnitelmien laadinnasta ja raportoinnista, toimii esimiesten ja johdon tukena työsuhteasioissa sekä henkilöstökäytänteiden ja organisaation kehittämisessä.

Kuhmon hallintosäännön mukaan hallitus ja valiokunnat vastaavat eri palveluista seuraavasti:

Vetovoima- ja tulevaisuusjaosto	<ul style="list-style-type: none"> • ohjaa esittelijän aloitteesta asioiden valmistelua ja käy niistä keskustelua. • vastuulla on erityisesti eri palvelualueiden välinen ennakointi-, strategia-, ohjelma- ja tulevaisuustyö, jolla tähdätään veto- ja pitovoiman sekä osallisuuden lisäämiseen • tekee esityksiä ja toimenpidesuosituksia valiokunnille ja kaupunginhallitukselle
Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta	<ul style="list-style-type: none"> • hyvinvointityö • varhaiskasvatus • perusopetus • nuorisopalvelut • lukiokoulutus • oppivelvollisuuslaissa säädetyt tehtävät • musiikkiopisto • kansalaisopisto • kulttuuri-, museo-, tapahtuma- ja kirjastopalvelut • terveystieteiden ja liikuntapalvelut • koulukuljetukset
Elinvoimavaliokunta	<ul style="list-style-type: none"> • matkailu • elinvoimapalvelut • Woodpolis • työllisyyden edistäminen • kuljetuspalveluiden osalta reittiliikenne ja saavutettavuus • rakentamisen neuvonta ja valvonta • ympäristönsuojelu • väestönsuojelu sekä öljyntorjunta siltä osin kuin kyseisiä tehtäviä ei alueellisen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksella ole siirretty pelastuslaitokselle. • rakennushankkeiden suunnittelu ja toteuttaminen • rakennetun omaisuuden ja yleisten alueiden ylläpito • kaavoitus- ja maankäyttö • mittaus- ja maankäyttö • hulevesiasiat • yksityistiepalvelut • kunnallisten laitosten vaatimat tukitoiminnot • liikuntapaikat
Kaupunginhallitus	<ul style="list-style-type: none"> • kaupungin toiminnan johtaminen ja kuntalaissa säädetyistä tehtävistä vastaaminen • strateginen johtaminen ja konserniohjaus • maa- ja maankäyttöpolitiikka • keskushallinnon palvelualue • kaupungin edustaja Kainuun liitto -kuntayhtymässä ja Ympäristöterveydenhuollossa (Sotkamo isäntäkuntana) Te-palvelu 2024 uudistus (Kajaani isäntäkuntana) • Kuhmon kaupungin tutkimusrahasto • viestintä

Painopistealueet 2024

Kaupunginhallitus ohjaa kaupungin kehitystä ja kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti. Kaupunkistrategian mukaiset 6 laajaa strategista tavoitetta ovat toiminnan painopistealueina lähivuodet. Kaupunginhallitus johtaa talousarvion valmistelua ja talouden hallintaa kaupunkistrategian mukaisesti pitäen tulot ja menot tasapainossa. Talousarviovuoden ja suunnitelmavuosien osalta talouden tulee olla tasapainossa vuosittain. Myös kaupungin velkaantuminen pyritään taittamaan suunnitelmakaudella. Toimintaympäristön muutoksiin ja investointeihin varaudutaan kiinteistöstrategian mukaisesti.

Ateria- ja puhtauspalvelujen ulkoistaminen toteutuu 1.2.2024. Uudistuksen kustannusvaikutuksen odotetaan tässä vaiheessa olevan neutraali. Uudistuksella turvataan sote-ruoan tuottaminen Tuupalan tuotantoketjussa Kainuun hyvinvointialueelle. (Kainuun HVA kilpailutti erikseen kotihoitoateriat).

Kaupunki valmistautuu Te-palvelut 2024 uudistukseen ja sen tuomiin vaikutuksiin. Palvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnille 1.1.2025 ja Kainuussa se toteutetaan Kajaani-vetoisesti isäntäkuntamallilla. Uudistus tulee vaikuttamaan lisääntyneinä valtionosuuksina, mutta myös käyttötalousmenoina.

Keskushallinnon palvelualueen painopisteenä on palvelevuus, toiminnan ja toimintatapojen kehittäminen ja viisas uudistuminen.

Keskushallinnon strategiset ja toiminnalliset tavoitteet 2024

Valitsemme toiminnallisista tavoitteista meille sopivat

	Strateginen tavoite		Toiminnallinen tavoite
1.	Kestävä kaupunki	1.2 1.5	Vaikutamme hankinnoilla Pitkän aikavälin talouden tasapaino
2.	Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	2.4 2.5 2.6	Saamme osajja Tulomuuttopalvelut kunnossa Yrittäjämönteinen kaupunki
3.	Täyttä elämää keskustassa ja kylissä - hyvinvoivat Kuhmolaiset	3.1 3.3	Turvallinen ja avoin kaupunki Osalliset ihmiset
4.	Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	4.1 4.2 4.4	Kuhmon aluebrändi tunnetaan Luotettava yhteistyökumppani Toimimme kansainvälisissä kulttuuri-verkostoissa
5.	Inhimillinen kehitys on mahdollista kaikille	5.3 5.4	Vetovoimainen oma lukio Ammattiin voi opiskella Kuhmossa
6.	Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö	6.1 6.2 6.3 6.4 6.5	Hyvä palveluasenne Valmentava johtajuus Itseohjautuvat tiimit Salliva kokeilukulttuuri Yhteisöllinen, muutosjoustava ja yhdessä onnistumisia juhliiva työyhteisö

Keskushallinnon toiminta vuonna 2024

Työhyvinvoinnin johtamiseen kiinnitetään huomiota. Signi -henkilöstökyselyn tulosten perusteella laaditaan toimenpidesuunnitelmat, joihin kootaan kyselyn perusteella tärkeäksi koettavia työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä. Yhtenä yhteisenä toimenpiteenä esihenkilöiden kanssa paneudutaan työkykyjohtamisen käsitteeseen ja hankitaan siihen koulutusta sekä sparrausta.

Työterveyshuollon kanssa uudistetaan aktiivisen tuen toimintamalli ja viedään käytäntöön. Perehdyttämisen- ja rekrytointilisää hyödynnetään aktiivisesti rekrytoinneissa.

Keskushallinnon palvelualueella valmistaudutaan uuden hallintojohtajan rekrytointiin sekä hänen huolelliseen perehdyttämiseensä.

Otetaan käyttöön sähköpolkupyörä työsuhde-etuna. Kuhmon kaupungin työntekijällä on mahdollisuus saada sähköpolkupyörä käyttöönsä siten, että palkasta pidätetään enintään 100 euroa kuukaudessa ja loppuosalla sähköpolkupyörä on mahdollista lunastaa itselle.

Vuoden 2024 presidentin vaalien ja europarlamenttivaalien järjestäminen.

Keskushallinnon kärkitoimenpiteet 2024

Valituille toiminnallisille tavoitteille määritetään kärkitoimenpiteet vuodelle 2024

Tavoite	Kärkitoimenpiteet
1.2	Hankintaosaamisen lisääminen. Tekoälyn mahdollisuuksiin perehtyminen.
1.5	Prosessien kuvaaminen ja visualisointi, varmistamme että palvelutoiminta on laadukasta ja tasaista.
2.4	Palveluasenteella vaikuttamme Kuhmo-kuvaan ja Kuhmon työnantajakuvaan.
2.5	Palvelusihteerin osallistuminen KV-tiimin toimintaan ja tuki toiminnalle, kotouttamisen tuki, tiimin perustaminen.
3.3	<p>Palvelukanavat, niiden kehittäminen ja tiedottaminen, lähityössä paikallaolopäivät.</p> <p>Valtuuston kokousten striimaukset, palvelusihteerit vastaavat kokoustekniikasta.</p> <p>Yhteisöllisen tapahtuman järjestäminen, paikalla työntekijöitä kaikilta toimialoilta. Järjestetään kaupungintalon avoimien ovien päivän -tapahtuma pyhäinpäivän aattona.</p> <p>www-sivujen uudistaminen, kuntalaisten verkkosivuraati. Kaupungin nykyiset www-sivut on auditoitu, toimenpidesuosituksena on sivujen saavutettavuuden parantaminen. www-sivujen turvallisuuteen kiinnitetään myös huomiota.</p> <p>Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman hyväksyminen syyskaudella.</p>
4.2	<p>Palvelemme laadukkaalla prosessilla (vastuut ja ohjeistukset kunnossa) hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti.</p> <p>Järjestelmät kunnossa ja nykyaikaiset.</p> <p>Tiedonhallintamallin rakentaminen ja kuvaaminen, sähköisen arkistoinnin käyttöönotto asteittain.</p> <p>Sähköinen allekirjoitus otetaan käyttöön vuoden alusta.</p>
5.4	Oppimisympäristöt, harjoittelupaikat, kuntatyön tutuksi tekeminen, rekrymessut, TET-päivien organisointi.
6.1, 6.3	<p>Palvelutarjotin palvelee, tiedotamme riittävästi keskushallinnon palveluista, tehtäväkuvien tarkistaminen tiimityöskentelyn edelleen kehittäminen, yhtenä tiiminä toimiminen.</p> <p>Kouluttautuminen ja ajan tasalla pysyminen, terve uteliaisuus ja proaktiivisuus toiminnassa. Eduhouse koulutusympäristön hyödyntäminen.</p>
6.2	Kevan työhyvinvointikysely. Siirrytään Siqni -henkilöstökyselystä KEVA:n työhyvinvointikyselyyn.

Mittarit ja informatiiviset tunnusluvut Kuhmon kaupunki

Tehokkuusmittarit	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintakulut €/as	8 515		3 598			

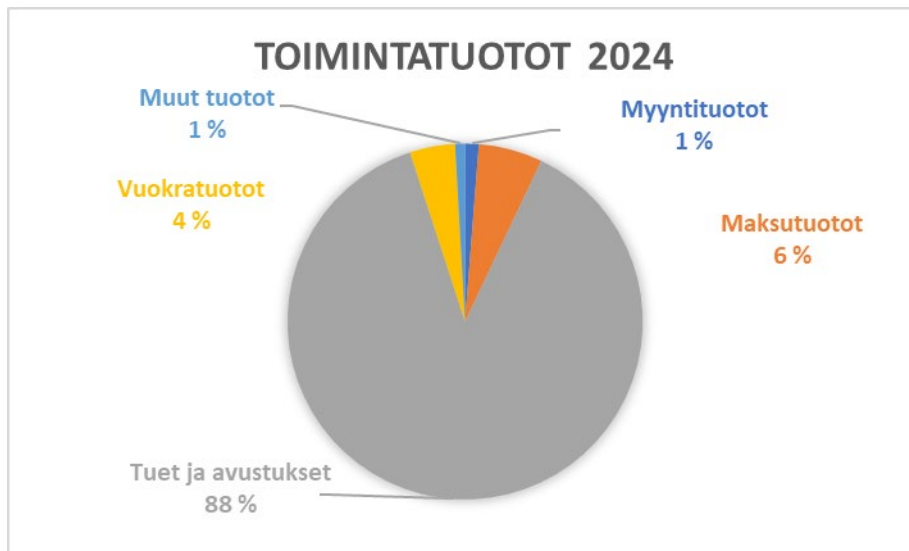
Informatiiviset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Vuosikate €/as	291	1 008		399			
Vuosikate/poistot-%	72,2	341,7		125,9			

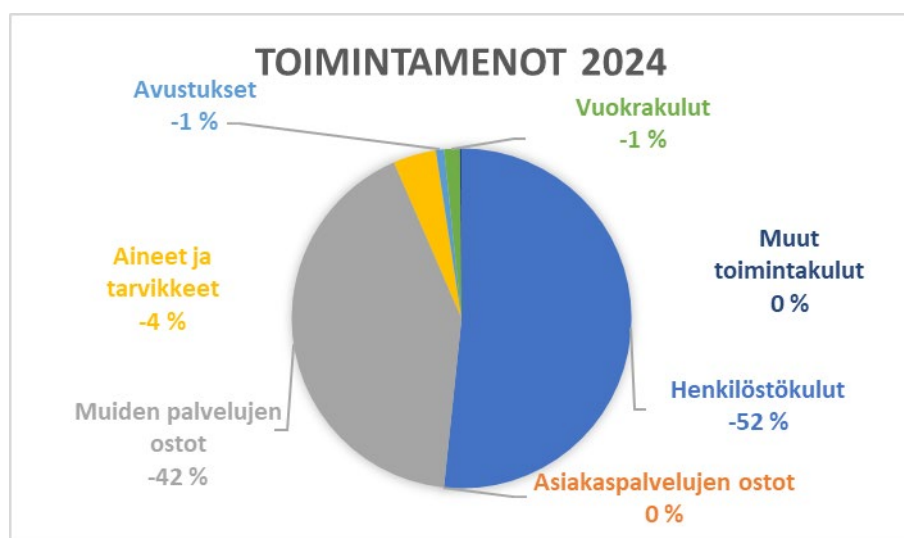
Investointien tulo-rahoitus-%	181,4	260,7		97,0			
Lainakanta €/as	4 926	4 691		5 272			
Palkkaa saavan henkilös- tön määrä (v. ka)		326		tarkentuu			
Henkilötyövuodet	307,5	297,3		309,8			
Henkilöstökulut (1000 €)	14 737	14 947		15 132			
Äänestysaktiivisuus vaa- leissa, %		Kuntavaa- lit 49,9		Edus- kunta- vaalit	Presiden- tin vaalit, EU-vaalit		

4.2 Vetovoimaisuuden palvelualue

Talous

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA480	Vetovoimaisuuden palvelut			
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	431 083	270 092	669 320
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	5 609	8 000	8 300
32003299	Maksutuotot	21 088	40 000	39 000
33003399	Tuet ja avustukset	375 170	182 989	588 417
34003559	Muut toimintatuotot	29 215	39 103	33 603
34003499	Vuokratuotot	3 435	32 103	27 603
35003559	Muut tuotot	25 780	7 000	6 000
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-1 601 641	-2 126 201	-2 577 346
40004299	Henkilöstökulut	-916 947	-914 640	-1 331 749
40004099	Palkat ja palkkiot	-738 112	-733 409	-1 079 065
41004229	Henkilösivukulut	-178 835	-181 231	-252 684
41004149	Eläkekulut	-152 671	-154 639	-220 650
41504229	Muut henkilösivukulut	-26 164	-26 592	-32 034
43004499	Palvelujen ostot	-444 676	-1 050 561	-1 077 772
43404499	Muiden palvelujen ostot	-444 676	-1 050 561	-1 077 772
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-92 534	-93 400	-105 250
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-92 534	-93 400	-105 250
47004799	Avustukset	-80 626	-25 000	-20 000
47004739	Avustukset kotitalouksille	-22 967	-20 800	-15 800
47424799	Avustukset yhteisöille	-57 659	-4 200	-4 200
48004995	Muut toimintakulut	-66 859	-42 600	-42 575
48004899	Vuokrakulut	-51 357	-37 400	-38 425
49004995	Muut kulut	-15 502	-5 200	-4 150
TKATE	TOIMINTAKATE	-1 170 559	-1 856 109	-1 908 026

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTY4800	Viestintä- ja kulttuuripalvelu			
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	39 063	59 331	52 200
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	2 346	2 000	2 300
32003299	Maksutuotot	21 088	40 000	39 000
33003399	Tuet ja avustukset	10 194	10 331	4 900
34003559	Muut toimintatuotot	5 435	7 000	6 000
35003559	Muut tuotot	5 435	7 000	6 000
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-723 921	-827 221	-811 790
40004299	Henkilöstökulut	-488 624	-586 821	-552 190
40004099	Palkat ja palkkiot	-384 369	-473 432	-443 835
41004229	Henkilösivukulut	-104 255	-113 389	-108 355
41004149	Eläkekulut	-90 776	-96 210	-95 173
41504229	Muut henkilösivukulut	-13 479	-17 179	-13 182
43004499	Palvelujen ostot	-114 307	-114 200	-126 250
43404499	Muiden palvelujen ostot	-114 307	-114 200	-126 250
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-84 026	-93 500	-99 950
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-84 026	-93 500	-99 950
47004799	Avustukset	-4 451	-4 200	-4 200
47004739	Avustukset kotitalouksille	-40		
47424799	Avustukset yhteisöille	-4 411	-4 200	-4 200
48004995	Muut toimintakulut	-32 512	-28 500	-29 200
48004899	Vuokratulot	-21 565	-25 500	-26 200
49004995	Muut kulut	-10 948	-3 000	-3 000
TKATE	TOIMINTAKATE	-684 858	-767 890	-759 590

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTY5000	Elinvoimapalvelut			
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	392 019	210 761	617 120
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	3 263	6 000	6 000
33003399	Tuet ja avustukset	364 976	172 658	583 517
34003559	Muut toimintatuotot	23 781	32 103	27 603
34003499	Vuokratuotot	3 435	32 103	27 603
35003559	Muut tuotot	20 345		
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-877 720	-1 298 980	-1 765 556
40004299	Henkilöstökulut	-428 323	-327 819	-779 559
40004099	Palkat ja palkkiot	-353 743	-259 977	-635 230
41004229	Henkilösivukulut	-74 581	-67 842	-144 329
41004149	Eläkekulut	-61 895	-58 429	-125 477
41504229	Muut henkilösivukulut	-12 685	-9 413	-18 852
43004499	Palvelujen ostot	-330 368	-936 361	-951 522
43404499	Muiden palvelujen ostot	-330 368	-936 361	-951 522
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 507	100	-5 300
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-8 507	100	-5 300
47004799	Avustukset	-76 175	-20 800	-15 800
47004739	Avustukset kotitalouksille	-22 927	-20 800	-15 800
47424799	Avustukset yhteisöille	-53 248		
48004995	Muut toimintakulut	-34 347	-14 100	-13 375
48004899	Vuokratulot	-29 792	-11 900	-12 225
49004995	Muut kulut	-4 554	-2 200	-1 150
TKATE	TOIMINTAKATE	-485 701	-1 088 219	-1 148 436

Toimintaympäristö

Vetovoimaisuuden palvelualue muodostuu seuraavista tehtävistä:

- kulttuuripalvelut
- kirjastopalvelut
- museopalvelut
- viestintä ja matkailu
- elinvoiman kehittäminen
- elinkeinopalvelut
- markkinointi
- maaseutuelinkeinojen palvelut
- Woodpolis

Kuhmon kaupungin vetovoimaisuuden palvelualueen tehtävänä on pitää yllä ja lisätä Kuhmon vetovoimaisuutta sekä paikkakunnalla asuvien että sinne muuttoon harkitsevien ihmisten ja yritysten näkökulmasta. Vetovoimaisuuden palvelualue järjestää ja tuottaa Kuhmon strategian mukaisia matkailu-, elinkeino-, kulttuuri- ja tapahtumapalveluja yhteistyössä yritysten, asukkaiden ja kulttuuritoimijoiden kanssa. Vetovoimaisuuden palvelualueeseen kuuluvat yrityspalvelut, Woodpolis, maaseutupalvelut, kirjasto- ja museopalvelut sekä kulttuuri- ja tapahtumapalvelut. Lisäksi palvelualue koordinoi kaupungin viestintää ja kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämistä. Vetovoimaisuuden palvelualueen toiminnan luonne on erityisen poikkisektoraalinen.

Vetovoimaisuuden palvelualueen strategiset ja toiminnalliset tavoitteet 2024

Vetovoimaisuuden palvelualueen toiminnan luonteen vuoksi sen toiminta tukee kaikkia strategisia tavoitteita ja monia toiminnallisia tavoitteita. Listasta on tummennettu ensivuoden tavoitteiden tärkeimpiä kokonaisuuksia.

	Strateginen tavoite		Toiminnallinen tavoite
1.	Kestävä kaupunki	1.2 1.3 1.5	Vaikutamme hankinnoilla Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuuksia Pitkän aikavälin talouden tasapaino
2.	Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 2.6	Kestävä matkailu ja luovat alat kasvavat Woodpolis = Kainuun metsäbiotalouden keskus Julkisia ja yksityisiä investointeja tehdään Saamme osaajia Tulomuuttopalvelut kunnossa Yrittäjämönteinen kaupunki
3.	Täyttä elämää keskustassa ja kylissä -hyvinvoivat Kuhmolaiset	3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 3.6	Turvallinen ja avoin kaupunki Aktiiviset toimijat Osalliset ihmiset Työllisyyden edistäminen Monipuoliset ja ajassa elävät harrastusmahdollisuudet Elämän murroskohdat huomioidaan
4.	Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	4.1 4.2 4.3 4.4 4.5	Kuhmon aluebrändi tunnetaan Luotettava yhteistyökumppani Metsään liittyvät verkostot ovat hallussa Toimimme kansainvälisissä kulttuuriverkostoissa Kuhmo tarjoaa lapsille ja nuorille kansainvälisyyskokemuksia
5.	Inhimillinen kehitys on mahdollista kaikille	5.3 5.4	Vetovoimainen oma lukio Ammattiin voi opiskella Kuhmossa
6.	Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö	6.1 6.2 6.3 6.4 6.5	Hyvä palveluasenne Valmentava johtajuus Itseohjautuvat tiimit Salliva kokeilukulttuuri Yhteisöllinen, muutosjoustava ja yhdessä onnistumisia juhliiva työyhteisö

Vetovoimaisuuden palvelualueen 2024 toiminta

Vetovoimaisuuden palvelualueen toimesta vuonna 2024 käynnistyy useita uusia kaupungin omia hankkeita sekä yhteistyöhankkeita eri toimijoiden kanssa. Lisäksi uusille hankeaihoille ja mahdollisille hankkeille on tehty määräraharaukset. Budjetissa on varattu sitomatonta omarahoitusosuutta (75 000 euroa) sellaisille hankkeille, jotka eivät ole vielä tiedossa. Kirjoitamme ja valmistelemme hankkeita kaupungin eri palvelualueiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Osaajien saaminen on tunnistettu yhdeksi tärkeimmäksi strategian toiminnalliseksi tavoitteeksi. Vuoden alussa alkaa Taitotehtaan toimintaympäristön kehittämiseen tähtäävä kaksi vuotinen "Osaajia Kuhmon yrityksiin" eli OSKU-hanke, jossa kehitetään palvelupolkuja työnhakijasta osaavaksi työvoimaksi Kuhmon yrityksiin.

Matkailun toimenpiteiden koordinoimiseksi ja kehittämiseksi on saatu rahoitus Kuhmon matkailun Master Plan -hanke, jossa luodaan Kuhmolle matkailun strategia ja brändi, yhteiset kehittämisen tavoitteet, toimenpideohjelma sekä yhteistyömalli. Tämän lisäksi tavoitteena on luoda kestävän kehityksen suunnitelma, alueidenkäytön suunnitelma sekä jatkotoimenpiteet Kalevalakylän alueelle.

Vuoden 2024 aikana aloitetaan selvitys elinkeinotoimintojen kehittämisestä ja yhteistyöstä niin Business Kainuun, kuin naapurikuntien kanssa selvitetään myös matkailutoiminnoissa.

Palvelualueen henkilöstöresurssi kasvaa. Viestintä- ja matkailukoordinaattori on aloittanut syksyllä 2023. Uusiin hankkeisiin on syksyn 2023 aikana palkattu kolme hanketoimijaa, ja alkuvuodesta tullaan mahdollisten myönteisten rahoituspäätösten myötä palkkaamaan vielä 7-8 uutta hanketoimijaa.

Viestintä ja matkailu

Viestintää johtaa Kuhmossa kaupunginjohtaja. Viestintätyön resurssina on viestintä- ja matkailukoordinaattori sekä viestintätiimi. Viestintätyön ja vetovoimaisuuden palvelualueen tärkeä tehtävä on koordinoita kaupungin sidosryhmätyötä ja osallisuuden edistämistä.

Viestintätiimin koulutusta jatketaan, vastuuta selkiytetään ja tiimin yhteistyötä syvennetään. Lisäksi jatketaan brändin jalkauttamista. Isoimpana kokonaisuutena toteutetaan verkkosivu-uudistus lakisääteisen saavutettavuuden toteutumiseksi kuhmo.fi -sivustolla.

Visit Kuhmo -kanavien kehittämistä jatketaan osana matkailua ja viestintää. Lisäksi kartoitetaan lähialueiden kanssa tehtävää yhteistyötä matkailun saralla, arvioidaan yhteistyön malleja sekä tarvittaessa tehdään muutoksia sopimuksiin.

Osallisuuden edistämistä ja kehittämistä jatketaan. Kyse on yhtäältä kaupunkiorganisaation osallisuusosaamisen kasvattamisesta kuin myös monipuolisten osallistumismahdollisuuksien tarjoamisesta kuntalaisille. Osallistava budjetointi jatkuu ja toimintaan haetaan uusia näkökulmia.

Osallistamistyötä tehdään mm. yhdistystoiminnan kehittämishankkeessa.

Hyvinvoinnin edistäminen ja hyvinvointialueen käynnistyminen

Hyvinvointityön koordinointi ja aktivointi on palvelualueen toiminnan keskiössä. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaan kirjataan keskeiset toimenpiteet.

Vetovoimaisuuden palvelualueen vuoden 2024 tavoitteena on kytkeä kulttuuri yhä vahvemmin hyvinvoinnin edistämiseen. Yhdistykset ovat voimavara, joiden kanssa kaupunki haluaa tehdä yhä vahvempaa hyvinvointityötä. Uutta avustusten hakujärjestelmää kehitetään edelleen. Kestävän kehityksen sopimusmallia hyödynnetään sopimusperusteisessa toiminnassa. Lisäksi kestävän kehityksen sopimusmalli otetaan käyttöön Yhdistystoiminnan kehittämishankkeen toimenpiteenä kaupungin ja yhdistysten välisen yhteistyön tiivistämiseksi.

Kainuun mielenterveysosaamista ja konkreettisia toimenpiteitä kuntatasolla syvennetään KAMK:n hallinnoimalla KATE – Kainuun mielenterveysohjelmalla.

Kuhmon kaupungin tavoitteena on hyödyntää ennakkovaikutusten arvioinnin sähköistä työkalua tehokkaasti merkittävimmissä ja kauaskantoisissa päätöksissä. Kuhmon kaupungin näkökulmasta hyvinvointialueen tulee huomioida elinvoimanäkökulma toiminnassaan ja yhdyspintatyöskentelyssä. Toimimme sitoutuneena ja luottavana yhteistyökumppanina hyvinvointialueelle.

Yhdyspintayhteistyöskentely Kainuun alueella säilyy tiiviinä: Kainuun hyte-ryhmässä ja sen kaikissa alatyöryhmissä on edustus Kuhmon kaupungilta. Kulttuuri- ja liikuntakaveritoiminnan kehittämistä jatketaan. Hyte-työlle varataan oma kustannuspaikka talousarvioon ja edistämistyöhön varataan 5000 € määräraha.

Kirjasto-, kulttuuri- ja museopalvelut

Kirjastopalvelut: Kirjasto järjestää säännöllisesti tapahtumia (lukupiirit, novellikoukku, peli-illat, erätaukokeskustelut) vuosikellon mukaan. Kulttuuripalveluja tarjotaan säännöllisesti perukan asukkaille kirjastoautoa hyödyntäen. Selvitetään mahdollisuutta uuden kirjastoauton hankintaan. Lasten ja nuorten kirjavinkkausta ja yhteistyötä koulujen ja päiväkotien kanssa jatketaan. Nuorille suunnitellaan oma oleskelunurkkaus kirjastoon.

Aikuisten lukemisedistämistyötä kehitetään huomioimalla entistä paremmin erilaiset väestöryhmät ja järjestämällä heille kohdennettua toimintaa, kuten aikuisten kirjavinkkauksia, lukutuokioita ym. Tässä hyödynnetään vuoden 2023 aikana toteutetun Tervetuloa kirjastoon – kohdennettuja kirjastopalveluita työllisyyspalveluiden asiakkaille –hankkeen tuloksia. Yhteistyötä työllisyyspalvelujen kanssa jatketaan. Viedään hyvinvointia tukevia palveluita, kuten lukuhetkiä, myös ikäihmisten luo hoivalaitoksiin.

Palvelujen yhtenä painopisteenä ovat kirjaston verkkopalveluiden ja e-kokoelman jatkuva kehittäminen, niiden neuvonta, opastus ja digituki. E-kokoelmaa kehitetään valmistautumalla mahdollisuuteen liittyä valmisteilla olevaan kuntien yhteiseen eKirjastoon.

Osallistutaan Kajaanin kaupunginkirjaston hakemaan ja hallinnoimaan, Kainuun kirjastojen yhteiseen hankkeeseen, jonka tavoitteena on liittää Sotkamon kirjasto osaksi Kainet-kirjastokimppaa.

Kulttuuripalvelut: Läpi vuoden järjestetään tapahtumia vuosikellon mukaan. Painotetaan yhteisöllisiä matalan kynnyksen tapahtumia. Helmikuussa järjestetään Kuhmon Talvi –tapahtuma yhdessä muiden kulttuuritoimijoiden kanssa. Kesällä järjestetään matalan kynnyksen tapahtumia ja marraskuussa Römp-päiviikko. Tapahtumien suunnittelua ja ennakointia pyritään aikaistamaan ja samalla markkinointia tehostetaan uusien yleisöjen tavoittamiseksi.

Viedään kulttuurikasvatussuunnitelman tavoitteita käytäntöön yhdessä kasvatus- ja kulttuuritoimijoiden kanssa. Toimitaan aktiivisesti Kulttura:ssa, Kaiku-korttiverkostossa, Oulu 2026 kulttuuripääkaupunki - verkostossa ja UNESCON kirjallisuuskaukipunkki –verkostossa sekä osallistutaan Kainuun kulttuuriohjelman toteuttamiseen. Lisätään yhteistyötä matkailutoimijoiden kanssa tavoitteena kulttuurimatkailun kasvaminen.

Kirjallisuuskaukipunkityötä pyritään jalkauttamaan entistä paremmin osaksi kuntalaisten arkea erilaisilla matalan kynnyksen tapahtumilla ja muilla osallistavilla keinoilla. Toiminnan kehittämiseen suunnitellaan ja käynnistetään hanke.

Etsitään malli jatkaa vuonna 2023 aloitettua nuorten aikuisten kulttuuriolohuonetoimintaa yhteistyössä yhdistystoimijoiden kanssa.

Osallistutaan yhtenä osatoteuttajana Oulun kulttuurisäätiön hallinnoimaan kulttuuriperintöhankkeeseen, jossa keskeisenä osana on tervaperinne ja digitaaliset mahdollisuudet perinteen esiin tuomisessa. Hanke ajoittuu ajalle 1.5.2024-31.12.2026.

Museopalvelut: Museoesineiden sähköisen luetteloinnin jatkaminen tavoitteena liittää Kuhmon museon kokoelmat Finnaan. Talvisotamuseo toimii aktiivisesti Kalevala –alueen kehittämisessä. Talvisotamuseo on mukana Suomen museokortti –verkostossa ja pyrkii lisäämään palvelujen markkinointia ja viestintää.

Selvitetään Talvisotamuseon mahdollisuutta hakea valtionavustusjärjestelmän piiriin. Kesällä 2023 aloitetut Tuupalan museon korjaukset jatkuvat kesällä 2024. Valmistaudutaan Tuupalan museon vieressä olevien aittarakennusten mahdolliseen siirtymiseen kaupungille.

Lisätään entisestään yhteistyötä museon, kirjaston ja tapahtumapalvelujen välillä sekä muiden kulttuuritoimijoiden kanssa. Vaietut arktiset sodat -näyttelyn markkinointia jatketaan.

Elinvoiman kehittäminen (elinkeinopalvelut, maaseutuelinkeinojen palvelut ja Woodpolis)

Elinkeinopalveluissa kehitetään ja vahvistetaan kaupungin ja yrittäjien välistä vuorovaikutusta. Yrityksille viestitään ja tiedotetaan mm. sähköpostitse kaupungin elinkeinopalvelujen taholta. Yritysneuvonpalveluita tuotetaan ja kehitetään tiiviisti yhteistyössä Business Kainuu -toimijoiden kanssa. 2023 ensimmäistä kertaa järjestetty Yrittäjän ilta -tapahtuma toteutetaan myös vuonna 2024.

Lisäksi aktiivisesti edistetään alueen toimintaympäristöä, joka mahdollistaa monipuolisen yritystoiminnan ja sen kehittämisen. Yrityspalveluseteli ja julkisivuseteli ovat käytössä myös vuonna 2024.

Puualan ja Woodpoliksen yrityspuiston kehittämiseksi aloitetaan rahoituspäätöksen niin salliessa, kaksi hanketta, ylimaakunnallinen Itäisen Suomen Puutuoteklusteri -hanke ja paikallinen Vastuullinen Woodpoliksen puutuoteyritysten verkosto -hanke.

Työvoiman saatavuutta, yritysten rekrytointi- ja perehdyttämiskäytäntöjä sekä kotouttamista kehitetään Osaamista Kuhmon yrityksiin, OSKU -hankkeessa.

Matkailussa pääpaino on alueellisen yhteistyön lisäämisessä ja koordinointiin osallistumisessa sekä Kuhmon matkailun Master Plan -hankkeen myötä Kuhmon matkailustrategian kirkastamisessa. Kalevalan aluetta ja sen palvelujen kehittämistä jatketaan ja alueelle pyritään saamaan uusia investoreita.

Ylä- ja Itä-Kainuun vihreän siirtymän osaamiskeskus -hankkeessa tarkastellaan Kuhmon alueen uusiutuvan energian tuotantomahdollisuuksia laajasti. Mäntymäen aurinkoenergiapuistoa edistetään hakeamalla alueelle aurinkosähköstä kiinnostuneita toimijoita. Biokaasulaitoksen investointihankkeen mahdollisuuksia selvitetään omassa erillisessä hankkeessaan.

Maaseutupalvelut jatkavat asiakassuuntaista maatalousyrittäjien palvelua. Viljelijöiden koulutuksia, infoja ja kyselytunteja jatketaan hybridimallilla yhteistyössä tuottajaorganisaation ja Ely-keskuksen kanssa. Lisäksi yhteistyössä kylien edustajien kanssa suunnitellaan kehittämishankkeita kylien elinvoiman tukemiseen. Valmistellaan ja haetaan kylien kehittämishanke. Kyläkahvikonseptia jatketaan.

Valmistaudutaan TEPA24 uudistukseen yhdessä työllisyydenhoidon palvelualueen kanssa.

Hankkeet (osallisuus ja kulttuuri)

- Mielenterveyden edistäminen Kainuussa (ESR TL4 KAMK, KATE – Kainuun mielenterveysohjelma. Kuhmon omavastuuosuus 1,664 % yht. 9.959 € jakautuen v. 2023 1383 €, v. 2024–2025 3.320 €/v. ja v. 2026 1.937 €).
- Uusien teknologioiden hyödyntäminen innovatiivisissa kulttuurituotannoissa. Oulun kulttuurisäätiön hallinnoima hanke ajalla 1.5.2024–31.12.2026, keskeisenä osana tervaperinne. Kuhmon kaupunki mukana osatoteuttajana. Kuhmon osuus n. 150 000 euroa, josta omarahoitus 20 %.
- Oktetti soimaan – Sotkamo Kainet-kirjastoihin. Kajaanin kaupunginkirjaston hallinnoima, Kainuun kirjastojen yhteinen hanke, suunniteltu ajankohta 1.6.2024–31.12.2025. 10000 euron omarahoitusosuudesta Kuhmon osuus n. 1100 euroa.

Vetovoimaisuuden palvelualueen kärkitoimenpiteet 2024

Numero	Toimenpiteet
1.2.	HAKA -hankkeen tilaisuuksia ja koulutuksia hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan. Hankintainfot, markkinavuoropuhelutilaisuudet, asukaskuulemiset kaupungin ja muiden julkisten tahojen hankinnoista merkittäviin hankintoihin liittyen.
1.3., 2.1., 3.3. ja 4.5.	Uusiutuvan energian tuotannon mahdollisuuksien selvittäminen biokaasulaitos- ja aurinkopaneelivoimalaitoshankkeen edistäminen Mäntymäen teollisuusalueen yhteyteen Yhdistystoiminnan kehittämishankkeessa kehitetään kaupungin ja yhdistysten yhteistyötä ja osallistamista.
2.1	Kuhmon Matkailun Master Plan -hankkeen toteutuminen ja Kalevalankankaan alueen ja palvelujen kehittäminen. Alueellisen matkailuyhteistyön kehittäminen ja siihen osallistuminen. Visit Kuhmo -sivuston edelleen kehittäminen.
2.2. ja 4.3.	Aloitetaan rahoituspäätöksen niin salliessa, kaksi hanketta, ylimaakunnallinen Itäisen Suomen Puutuoteklusteri -hanke ja paikallinen Vastuullinen Woodpoliksen puutuoteyritysten verkosto.

2.3.	Mäntymäen yrityspuiston ja aurinkopaneelikentän markkinointi. Matkailun mahdollisuuksien markkinointi investointien käynnistämiseksi. Uusiutuvan energian selvitykset. Yhteistyö Metsähallituksen luontopalveluiden kanssa retkeilyinfran kohentamiseksi. Kainuu Invest In toimintaan osallistuminen. Kaavatyöhön osallistuminen. Rahoitusinfot ja yrityshankkeiden edistäminen.
2.4.	Työvoiman saatavuutta, yritysten rekrytointi- ja perehdyttämiskäytäntöjä sekä kotouttamista kehitetään Osaamista Kuhmon yrityksiin, OSKU –hankkeessa.
2.5 ja 2.6.	Kotouttamista kehitetään Osaamista Kuhmon yrityksiin, OSKU –hankkeessa sekä yhdistystoiminnan kehittämishankkeessa. Kotouttamisprosessi kuvataan. Aktiivinen yritysten kontakointi, Avoimien ovien järjestäminen. Yrittäjän ilta tilaisuus sekä yrittäjäkahvit.
3.1. 3.2. ja 3.3.	Kestävän kehityksen hankkeen toiminnot ja osallisuus- ja Kainuun kotouttamissuunnitelman mukaiset toimet hankesuunnitelman mukaan. Kulttuuri- ja liikuntakaveritoiminnan edelleen kehittäminen. Mielenterveyden edistäminen ja häiriökäyttäytymisen väheneminen. Aktiivinen rajapinta- ja sidosryhmäyhteistyö. Harrastustoiminnan ja toiminnan kehittämisen tukeminen yhdistyksissä. Kirjaston ja kulttuuritoimen järjestämät matalan kynnyksen tapahtumat vuosikellon mukaan. Omatoimikirjasto ja kirjastoauton monipuoliset palvelut perukkalaisille. Nuorten aikuisten olohuone-toiminnan jatkaminen
2.1., 4.1. 4.2. 4.4.	Viestintä- ja matkailukoordinaattori koordinoi viestintää ja matkailun kehittämistä. Toteutetaan verkkosivu-uudistus, jatketaan brändin jalkauttamista käytäntöön ja kehitetään viestintätoimintaa. Unescon kirjallisuuskaupunkiyhteistyön syventäminen. Oulu2026 ohjelmahaun mukaisen toiminnan käynnistäminen Kuhmossa.
5.3. ja 5.4.	Rekrymessut yhdessä lukion kanssa. Taitotehtaan jatkuminen ja kehittymisen varmistaminen Osaaja Kuhmon yrityksiin hankkeen avulla. Yritysten rekrymessut.
6.3.	Vahvistamme tiimimäistä työskentelyä palvelualueella: kulttuuritiimi ja elinkeinotiimi sekä näiden välinen yhteistyö. Viestintätoiminnan kehittämisen. Vastuiden edelleen selkiyttämisen. Palvelualueen yhteinen ryhmäytyminen ja projektihenkilöstön huomioiminen.

Vetovoimaisuuden palvelualueen mittarit ja informatiiviset tunnusluvut

Tehokkuusmittarit	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Kulttuuripalvelu nettom. €/as	11,67	11,31	14,06	16,00			
Kirjastopalvelu nettom. €/as	62,27	68,48	71,10	73,00			
Museopalvelu nettom. €/as	15,80	16,41	16,09	17,00			
Elinkeinopalvelu nettom. €/as	54,27	42,14		142,38			

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Kirjaston lainaukset/as	14,15 (koronav.)	15,73	15,62	16,5	16		
Kulttuuripalvelujen järjestämät tilaisuudet /kävijämäärät	18/2515 (koronavuosi)	32/ 5439 (mukana srtiimausten katsojat)	29/5420	30/5000	30/5500		
Kulttuuriavustukset €/as	0,70	0,53	0,53	0,55			
Kulttuuriin käytettävät määrärahat €/as *	186,83	227,64		248,93			

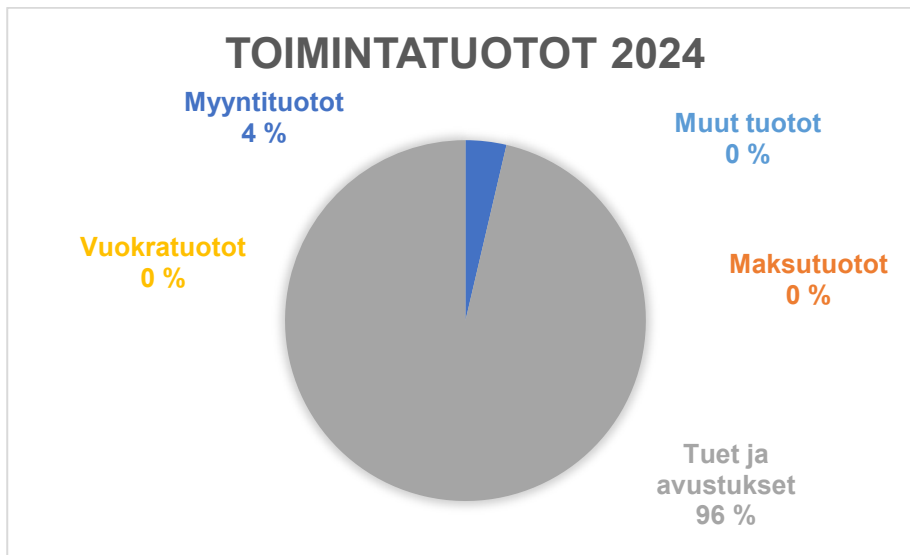
Avoimen sektorin osuus työpaikoista	63,5 (vuonna 2018)						
Perustetut ja lopetetut yritykset sekä netto	33 - 27 +6	40 -27 +13	22 -20 0	32 -19 +13	40 -25 +15		
TEA-viisari Kuhmo kaikki sektorit KA		68	72		73		
Hyte-kerroin €/asukas	15,1	18,4	20,5		22,5		
Toiminnassa olevien yritysten lukumäärä ja liikevaihto,	667 340MEur						
Uusiutuvan energian tuotanto							

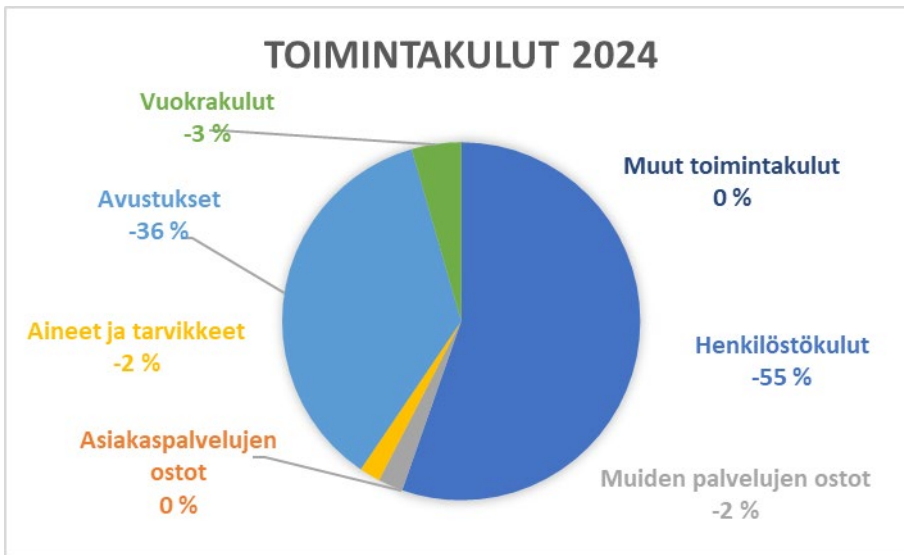
*Pitää sisällään Kuhmo-talon yhtiövastikkeen, Juminkeon kiinteistöavustuksen, avustukset eri toiminnoille, kulttuuri- ja kirjastopalvelujen nettomenot sekä musiikkiopiston nettomenot.

4.3 Työllisyyden edistämisen palvelualue

Talous

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA530 - Työllistäminen				
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	274 890	202 676	205 176
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	53 597	5 000	7 500
33003399	Tuet ja avustukset	221 293	197 676	197 676
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-1 289 024	-1 429 414	-1 345 661
40004299	Henkilöstökulut	-603 687	-697 419	-744 941
40004099	Palkat ja palkkiot	-499 497	-566 090	-599 733
41004229	Henkilösivukulut	-104 191	-131 329	-145 208
41004149	Eläkekulut	-86 406	-110 799	-127 396
41504229	Muut henkilösivukulut	-17 784	-20 530	-17 812
43004499	Palvelujen ostot	-59 579	-38 291	-30 150
43404499	Muiden palvelujen ostot	-59 579	-38 291	-30 150
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 449	-22 500	-25 500
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-43 449	-22 500	-25 500
47004799	Avustukset	-548 664	-650 000	-485 000
47424799	Avustukset yhteisöille	-548 664	-650 000	-485 000
48004995	Muut toimintakulut	-33 645	-21 204	-60 070
48004899	Vuokratulut	-32 305	-21 204	-60 070
49004995	Muut kulut	-1 340		
TKATE	TOIMINTAKATE	-1 014 134	-1 226 738	-1 140 485

Toimintaympäristö

Työllisyyden edistämisen palvelualue muodostuu seuraavista tehtävistä:

- työllisyyden edistämisen kuntakokeilu
- työllistämishankkeet ja -projektit

Kuhmon kaupungin työllisyyden edistämisen palvelualueen tehtävänä on järjestää ja tuottaa palveluja, joiden tarkoituksena on tukea työttömien työnhakijoiden työllistymistä tai muutoin tukea työttömien elämäntilanteen hallinnan kehittymistä, parantaa omalla työllään ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa Kuhmon työllisyyden kehitystä ja pienentää kaupungin maksamien passiivityömarkkinatukien määrää. Työllisyyden edistämisen palvelualue tukee toimenpiteillään asiakkaidensa työ- ja toimintakyvyn säilymistä ja kehittymistä suotuisaan suuntaan.

Työllisyyden edistämisen palvelualueen strategiset ja toiminnalliset tavoitteet 2024

	Strateginen tavoite		Toiminnallinen tavoite
1.	Kestävä kaupunki	1.5 1.6	Pitkän aikavälin talouden tasapaino Fiksu omistaminen
2.	Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	2.4 2.6	Saamme osajia Yrittäjämönteinen kaupunki
3.	Täyttä elämää keskustassa ja kylissä - hyvinvoivat kuhmolaiset	3.1 3.3 3.4	Turvallinen ja avoin kaupunki Osalliset ihmiset Työllisyyden edistäminen
4.	Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	4.2 4.5	Luotettava yhteistyökumppani Kuhmo tarjoaa lapsille ja nuorille kansainvälisyyskokemuksia
5.	Inhimillinen kehitys on mahdollista kaikille	5.3 5.4	Vetovoimainen lukio Ammattiin voi opiskella Kuhmossa
6.	Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö	6.1 6.5	Hyvä palveluasenne Yhteisöllinen, muutosjoustava ja yhdessä onnistumisia juhliva työyhteisö

Työllisyyden edistämisen toiminta vuonna 2024

Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttava työtoiminta on ollut vuoden 2023 alusta alkaen Kainuun hyvinvointialueen järjestämää toimintaa. Vuoden 2024 aikana jatketaan tiivistä yhteistyötä Kainuun hyvinvointialueen Kuhmon toimintojen kanssa, mahdollisimman saumattomien työllisyyspolkujen tuottamiseksi asiakkaille.

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilu

Työllisyyden edistämisen kuntakokeiluun kuuluvat työllisyyspalvelut ovat kaikkien kuntalaisten ulottuvilla asuinpaikasta riippumatta. Tehdään myös jalkautuvaa asiakastyötä. Jatketaan työttömien kuntalaisten työllistymistä (palkkatyö) ja työmarkkinaosallisuutta tukevaa toimintaa (esim. opinnollistaminen, valmennus ja muu osaamisen kehittäminen) Tahko-halli-projektin ja Kuhmon Työvire ry:n toimesta.

Vuonna 2024 jatketaan myös aktiivista valmistautumista työllisyys- ja elinkeinopalvelujen (TEPA-2024) siirtoon kunnille vuoden 2025 alusta lukien yhteistyössä muiden, tulevan Kainuun-Koillismaan työllisyysalueen muiden kuntien kanssa.

Työllistämishankkeet ja projektit

Kuhmon kaupunki on ollut mukana osarahoittajana Opinnollistamisella osaamista Kainuuseen OK ESR-hankkeessa. Hankkeen päärahoittaja on ollut POP-ELY. Hanke on tarjonnut monipuolisia opinnollistamisen palveluja joiden kautta hankeosallistujilla on mahdollisuus työllistyä ja kehittää eri taitojaan. Hanke on tarjonnut myös opinnollistamiseen liittyviä maksuttomia palveluja. Yhtenä hankkeen Kuhmossa saavuttamana tuloksena voidaan mainita se, että hankkeessa on sen toiminnan aikana kirjoitettu Kuhmon kuntalaisille 65 kappaletta osaamistodistuksia (tilanne vuoden 2023 marraskuun alussa).

Työllisyydenhoidon palvelualueen kärkitoimenpiteet 2024

Numero	Toimenpiteet
1.5	Tahko-hallin työllisyysprojektin toimintaa on päätetty jatkaa määräaikaisena vuoden 2024 loppuun asti. Kun edistetään työllisyyttä, kuntalaisten työelämäosallisuus lisääntyy ja heidän hyvinvointinsa lisääntyy. Lisääntynyt työelämäosallisuus vahvistaa yksilöiden kuulumista yhteiskuntaan palkkatyön kautta. Tavoitteena on saada lisää verotuloja kunnalle sekä pienentyviä passiivityömarkkinatukimaksuja KELA:lle. Vuoden 2024 aikana vahvistetaan Tahko-hallin toiminnan valmennuksellista aspektia, työllistettyjen henkilöiden työelämävalmiuksien lisäämiseksi. Lähiötuvan tupavastaavan henkilöstöresurssi on sidoksissa Tahko-hallin toimintaan.
2.4	Opinnollistaminen ja tunnistetut oppimisympäristöt mahdollistavat osaamisen kehittämisen joustavilla tavoilla. Opinnollistamisen kautta suoritettu tutkinnon osa voi olla väylä Taitotehtaalte tai muuhun ammatilliseen koulutukseen. Jatkojuurrutetaan opinnollistamista Kuhmoon Opinnollistamisella osaamista Kainuuseen OK-hankkeen päätyttyä mm. tekemällä tiivistä yhteistyötä Kuhmon yritysten työvoiman saamiseen ja työvoiman osamiseen keskittyvän OSKU-hankkeen kanssa, OSKU-hankkeessa on myös opinnollistamissisältöjä.
3.3	Kaikkein heikoimmassa asemassa työmarkkinoilla olevat henkilöt osallistetaan työelämään Kuhmon Työvire ry:n sekä Tahko-hallin toimintojen avulla asiakaslähtöisesti ja valmennuksellista työtettä käyttäen.
3.4	Selvitetään vuoden 2024 aikana millä tavoin työllisyyspalvelujen toimintoja olisi suotuisaa muokata jotta työllisyyden edistäminen olisi mahdollisimman tuloksekasta maan nykyisen hallituksen työllisyyspoliittiset linjaukset huomioiden. Valmistaudutaan Kuhmon osalta mahdolliseen uuteen maakunnalliseen ja/tai kunnalliseen ESR-rahoitteiseen työllisyshankkeeseen osallistumiseen.
4.2	Kuhmon kaupunki on valtakunnallisesti tunnettu työllisyyden edistäjä.
5.4	Osatutkinnon suorittaminen (opinnollistamisen kautta) voi johtaa ammatillisen tutkinnon suorittamiseen Kuhmossa. Työllisyyden edistämisen kuntakokeilu, Tahko-hallin

	toiminnot sekä Työvire ry:n toiminnot muodostavat palvelukokonaisuuden, jonka avulla eteneminen ammatillisen tutkinnon suorittamiseen on mahdollista pitkäaikaistyöttömälle.
6.5	Työllisyyden edistämisen palvelualue on tavoiteltu työpaikka.

Työllisyydenhoidon palvelualueen mittarit ja informatiiviset tunnusluvut

Tehokkuusmittarit	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Palvelualueen nettokustannus €/as	144,6		150			
Työmarkkinatuen kuntaosuus, €	600 270		520 000			

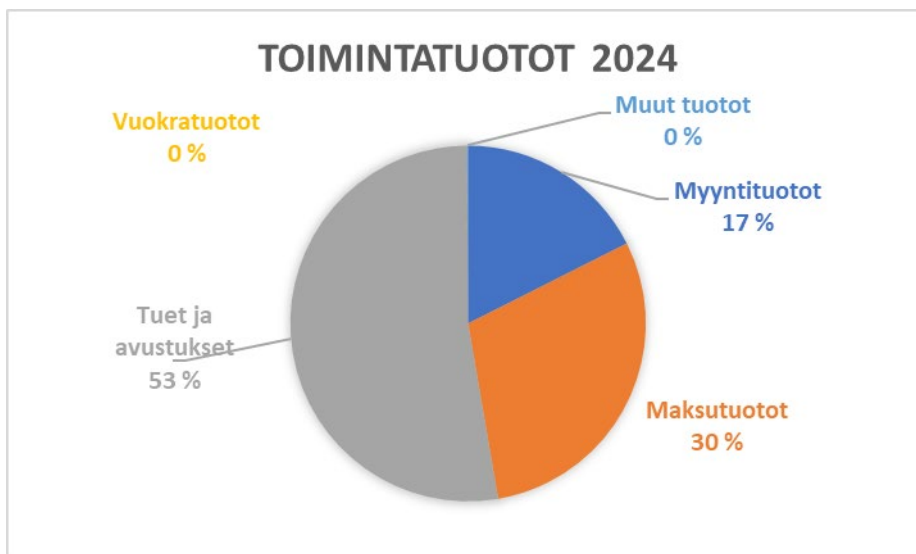
Informatiiviset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Työttömyysaste	13,5	11,95		9,9			
Taloudellinen huolto- suhde*	195,5	195,1		191			
Työllisyyden kuntakokei- lun asiakasmäärä	0	0		390			

*kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti.

4.4 Kasvun ja oppimisen palvelualue

Talous

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NLT60 - Sivistyspalvelut				
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	932 322	986 696	809 323
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	179 289	137 681	142 222
32003299	Maksutuotot	338 576	295 800	240 500
33003399	Tuet ja avustukset	404 462	551 705	425 751
34003559	Muut toimintatuotot	9 996	1 510	850
34003499	Vuokratuotot	16	500	50
35003559	Muut tuotot	9 980	1 010	800
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-11 721 504	-12 778 648	-14 343 413
40004299	Henkilöstökulut	-8 947 780	-9 286 453	-9 969 094
40004099	Palkat ja palkkiot	-7 089 802	-7 437 855	-7 994 421
41004229	Henkilösivukulut	-1 857 978	-1 848 598	-1 974 673
41004149	Eläkekulut	-1 602 613	-1 576 299	-1 735 572
41504229	Muut henkilösivukulut	-255 364	-272 299	-239 101
43004499	Palvelujen ostot	-1 999 527	-2 436 076	-3 428 532
43004339	Asiakaspalvelujen ostot	-250 787	-341 497	-358 374
43404499	Muiden palvelujen ostot	-1 748 740	-2 094 579	-3 070 158
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-288 684	-376 824	-343 031
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-288 684	-376 824	-343 031
47004799	Avustukset	-229 597	-309 110	-251 110
47004739	Avustukset kotitalouksille	-224 120	-293 550	-232 550
47424799	Avustukset yhteisöille	-5 477	-15 560	-18 560
48004995	Muut toimintakulut	-255 916	-370 185	-351 646
48004899	Vuokratulut	-229 962	-337 081	-337 426
49004995	Muut kulut	-25 953	-33 104	-14 220
TKATE	TOIMINTAKATE	-10 789 181	-11 791 952	-13 534 090

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA600	Sivistyspalveluiden hallinto			
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	1 347		
33003399	Tuet ja avustukset	1 122		
34003559	Muut toimintatuotot	226		
35003559	Muut tuotot	226		
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-128 433	-123 323	-183 659
40004299	Henkilöstökulut	-104 860	-104 443	-162 824
40004099	Palkat ja palkkiot	-75 925	-83 704	-132 649
41004229	Henkilösivukulut	-28 935	-20 739	-30 175
41004149	Eläkekulut	-26 240	-17 695	-26 303
41504229	Muut henkilösivukulut	-2 694	-3 044	-3 872
43004499	Palvelujen ostot	-21 907	-16 650	-15 110
43004339	Asiakaspalvelujen ostot	-162	0	
43404499	Muiden palvelujen ostot	-21 745	-16 650	-15 110
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-53	-1 400	-2 300
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-53	-1 400	-2 300
47004799	Avustukset	-1 550	-1 400	-1 400
47004739	Avustukset kotitalouksille	-1 550	-1 400	-1 400
48004995	Muut toimintakulut	-63	570	-2 025
48004899	Vuokratulot	-63	670	-1 125
49004995	Muut kulut		-100	-900
TKATE	TOIMINTAKATE	-127 086	-123 323	-183 659

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA610 - Varhaiskasvatus				
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	261 870	229 166	102 900
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	12 649	500	11 400
32003299	Maksutuotot	163 840	138 900	60 500
33003399	Tuet ja avustukset	85 381	89 366	31 000
34003559	Muut toimintatuotot		400	
34003499	Vuokratuotot		400	
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-3 022 848	-3 181 263	-3 540 395
40004299	Henkilöstökulut	-2 571 875	-2 594 334	-2 772 695
40004099	Palkat ja palkkiot	-1 989 495	-2 083 352	-2 221 753
41004229	Henkilösivukulut	-582 380	-510 982	-550 942
41004149	Eläkekulut	-510 769	-434 640	-484 376
41504229	Muut henkilösivukulut	-71 611	-76 342	-66 565
43004499	Palvelujen ostot	-174 661	-218 661	-486 400
43004339	Asiakaspalvelujen ostot	-34 893	-31 140	-24 000
43404499	Muiden palvelujen ostot	-139 768	-187 521	-462 400
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 426	-45 064	-30 100
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-27 426	-45 064	-30 100
47004799	Avustukset	-222 237	-286 000	-225 000
47004739	Avustukset kotitalouksille	-222 237	-286 000	-225 000
48004995	Muut toimintakulut	-26 648	-37 204	-26 200
48004899	Vuokratulut	-18 213	-29 000	-19 700
49004995	Muut kulut	-8 435	-8 204	-6 500
TKATE	TOIMINTAKATE	-2 760 977	-2 952 097	-3 437 495

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA620 - Perusopetus				
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	225 097	300 881	304 873
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	24 759	55 281	46 322
32003299	Maksutuotot	27 189	15 400	17 000
33003399	Tuet ja avustukset	167 383	229 300	240 751
34003559	Muut toimintatuotot	5 766	900	800
35003559	Muut tuotot	5 766	900	800
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-6 363 935	-6 847 190	-7 822 975
40004299	Henkilöstökulut	-4 461 344	-4 595 868	-4 887 487
40004099	Palkat ja palkkiot	-3 552 704	-3 673 222	-3 914 990
41004229	Henkilösivukulut	-908 640	-922 646	-972 497
41004149	Eläkekulut	-779 933	-787 971	-855 137
41504229	Muut henkilösivukulut	-128 707	-134 675	-117 359
43004499	Palvelujen ostot	-1 581 352	-1 902 059	-2 541 215
43004339	Asiakaspalvelujen ostot	-138 673	-204 159	-231 994
43404499	Muiden palvelujen ostot	-1 442 680	-1 697 900	-2 309 221
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-190 402	-180 322	-209 341
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-190 402	-180 322	-209 341
47004799	Avustukset	-233	-1 000	-1 000
47004739	Avustukset kotitalouksille	-233	-1 000	-1 000
48004995	Muut toimintakulut	-130 604	-167 941	-183 931
48004899	Vuokratulut	-121 006	-164 941	-180 931
49004995	Muut kulut	-9 598	-3 000	-3 000
TKATE	TOIMINTAKATE	-6 138 838	-6 546 309	-7 518 102

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA630 - Lukio-opetus				
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	26 184	43 150	24 550
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	2 769	3 200	1 500
32003299	Maksutuotot	3 421	1 500	3 000
33003399	Tuet ja avustukset	17 919	38 240	20 000
34003559	Muut toimintatuotot	2 075	210	50
34003499	Vuokratuotot		100	50
35003559	Muut tuotot	2 075	110	
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-795 344	-983 177	-1 118 917
40004299	Henkilöstökulut	-677 670	-769 818	-839 620
40004099	Palkat ja palkkiot	-555 719	-618 923	-676 021
41004229	Henkilösivukulut	-121 951	-150 895	-163 599
41004149	Eläkekulut	-102 529	-128 686	-143 475
41504229	Muut henkilösivukulut	-19 422	-22 209	-20 124
43004499	Palvelujen ostot	-56 913	-66 521	-179 667
43004339	Asiakaspalvelujen ostot	0	-130	
43404499	Muiden palvelujen ostot	-56 913	-66 391	-179 667
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 513	-83 188	-47 050
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-38 513	-83 188	-47 050
47004799	Avustukset	-50	-150	-150
47004739	Avustukset kotitalouksille	-50	-150	-150
48004995	Muut toimintakulut	-22 198	-63 500	-52 430
48004899	Vuokrakulut	-21 448	-63 000	-51 330
49004995	Muut kulut	-750	-500	-1 100
TKATE	TOIMINTAKATE	-769 160	-940 027	-1 094 367

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA660 - Musiikkiopisto				
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	291 773	259 799	260 000
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	133 211	76 000	80 000
32003299	Maksutuotot	143 816	140 000	160 000
33003399	Tuet ja avustukset	12 832	43 799	20 000
34003559	Muut toimintatuotot	1 914		
35003559	Muut tuotot	1 914		
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-940 308	-1 020 997	-1 041 797
40004299	Henkilöstökulut	-788 633	-816 140	-886 957
40004099	Palkat ja palkkiot	-654 777	-651 879	-710 607
41004229	Henkilösivukulut	-133 856	-164 261	-176 350
41004149	Eläkekulut	-110 384	-140 085	-155 220
41504229	Muut henkilösivukulut	-23 473	-24 176	-21 130
43004499	Palvelujen ostot	-71 199	-99 547	-64 990
43004339	Asiakaspalvelujen ostot	-492	-1 980	-880
43404499	Muiden palvelujen ostot	-70 707	-97 567	-64 110
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 473	-26 550	-12 590
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-6 473	-26 550	-12 590
48004995	Muut toimintakulut	-74 003	-78 760	-77 260
48004899	Vuokrakulut	-67 592	-76 460	-74 540
49004995	Muut kulut	-6 411	-2 300	-2 720
TKATE	TOIMINTAKATE	-648 535	-761 198	-781 797

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA670	Nuorisopalvelut			
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	126 051	153 700	117 000
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	5 900	2 700	3 000
32003299	Maksutuotot	310		0
33003399	Tuet ja avustukset	119 826	151 000	114 000
34003559	Muut toimintatuotot	16		
34003499	Vuokratuotot	16		
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-375 787	-524 610	-515 231
40004299	Henkilöstökulut	-325 144	-405 850	-399 571
40004099	Palkat ja palkkiot	-261 183	-326 775	-321 761
41004229	Henkilösivukulut	-63 962	-79 075	-77 809
41004149	Eläkekulut	-54 505	-67 222	-68 253
41504229	Muut henkilösivukulut	-9 457	-11 853	-9 556
43004499	Palvelujen ostot	-16 899	-34 550	-40 650
43004339	Asiakaspalvelujen ostot	0	-6 000	-1 500
43404499	Muiden palvelujen ostot	-16 899	-28 550	-39 150
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 817	-40 300	-41 650
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-25 817	-40 300	-41 650
47004799	Avustukset	-5 527	-20 560	-23 560
47004739	Avustukset kotitalouksille	-50	-5 000	-5 000
47424799	Avustukset yhteisöille	-5 477	-15 560	-18 560
48004995	Muut toimintakulut	-2 399	-23 350	-9 800
48004899	Vuokrakulut	-1 640	-4 350	-9 800
49004995	Muut kulut	-759	-19 000	
TKATE	TOIMINTAKATE	-249 736	-370 910	-398 231

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA640	Kansalaisopisto			
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-94 849	-98 088	-100 000
40004299	Henkilöstökulut	-18 253		
41004229	Henkilösivukulut	-18 253		
41004149	Eläkekulut	-18 253		
43004499	Palvelujen ostot	-76 596	-98 088	-100 000
43004339	Asiakaspalvelujen ostot	-76 567	-98 088	-100 000
43404499	Muiden palvelujen ostot	-29		
TKATE	TOIMINTAKATE	-94 849	-98 088	-100 000

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA695	TaitoTehdas			
TKULUT	TOIMINTAKULUT			-20 440
40004299	Henkilöstökulut			-19 940
40004099	Palkat ja palkkiot			-16 639
41004229	Henkilösivukulut			-3 301
41004149	Eläkekulut			-2 807
41504229	Muut henkilösivukulut			-494
43004499	Palvelujen ostot			-500
43404499	Muiden palvelujen ostot			-500
TKATE	TOIMINTAKATE			-20 440

Toimintaympäristö

Kasvun ja oppimisen palvelualue muodostuu seuraavista yksiköistä:

- varhaiskasvatus
- perusopetus
- lukiokoulutus
- nuorisopalvelut
- kuljetussuunnittelu
- musiikkiopisto, jonka toimintaa myydään ostopalveluna Sotkamon kunnalle
- kansalaisopistotoiminta ostopalveluna Sotkamon kunnalta
- lisäksi Kuhmon kaupunki osallistuu ammatillisen koulutuksen toteuttamiseen osallistumalla Taito-
tehtaan kustannuksiin

Kasvun ja oppimisen palvelualueen tehtävänä on luoda hyvän elämisen laadun takaamiseksi edellytykset kuhmolaisten henkiselle kasvulle, elinikäiselle oppimiselle ja kehittymiselle sekä viihtyvyydelle Kuhmossa tuottamalla laadukkaita varhaiskasvatus-, opetus-, nuoriso- ja koulukuljetuspalveluja sekä taitteen perusopetusta musiikissa ja tanssissa.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen strategiset ja toiminnalliset tavoitteet 2024

	Strateginen tavoite		Toiminnallinen tavoite
1.	Kestävä kaupunki	1.5 1.6	Pitkän aikavälin talouden tasapaino Fiksu omistaminen
2.	Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	2.4 2.6	Saamme osaajia Yrittäjämönteinen kaupunki
3.	Täyttä elämää keskustassa ja kylissä - hyvinvoivat Kuhmolaiset	3.1 3.3	Turvallinen ja avoin kaupunki Osalliset ihmiset
4.	Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	4.2 4.5	Luotettava yhteistyökumppani Kuhmo tarjoaa lapsille ja nuorille kansainvälisyyskokemuksia
5.	Inhimillinen kehitys on mahdollista kaikille	5.1 5.3 5.4	Kannustava varhaiskasvatus Vetovoimainen oma lukio Ammattiin voi opiskella Kuhmossa
6.	Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö	6.1 6.5	Hyvä palveluasenne Yhteisöllinen, muutosjoustava ja yhdessä onnistumisia juhliva työyhteisö

Kasvun ja oppimisen palvelualueen toiminta vuonna 2024

Kasvun ja oppimisen palvelualueetta kehitetään kaupungin strategian mukaisesti paikkakunnan vahvuuksia korostaen, asiakaslähtöisestä näkökulmasta, yhdessä pohtien ja verkostoissa työskennellen.

Palvelualueen eri yksiköiden välisellä yhteistyöllä etsitään uusia toimintamalleja palveluiden tuottamiseen.

Rekrytointi- ja työvoimin haasteisiin pyritään vastaamaan kehittämällä toimintatapoja ja hyvistä käytännöistä tiedottaen. Lasten ja nuorten hyvinvointiin panostetaan.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen maksutuottojen osuus pienenee asiakasmaksulain uudistuksen vuoksi, ja perheiden tulorajoja on nostettu merkittävästi. Uusi indeksitarkastus tehdään elokuussa 2024. Maksutuottoihin vaikuttaa myös lapsimäärän väheneminen varhaiskasvatuksen palveluiden osalta. Varhaiskasvatus ei siirry maksuttomaan varhaiskasvatukseen ainakaan toistaiseksi.

Varhaiskasvatuslain uudistuksen myötä lasten oppimisen ja kasvun tuen viranhaltijapäätösten määrä on kasvanut ja annettavan tuen muodot ovat moninaistuneet. Oppimisen ja kasvun tuen muodot

määritellään viranhaltijapäätöksissä, ja tarkempi kuvaus lapsen tuen muodoista kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Vuoropäiväkoti Kuusenkuiskeen ja Päiväkoti Satumetsän päiväkodin piharemontit toteutetaan kesän 2024 aikana. Vuoropäiväkoti Kuusenkuiskeeseen on haettu lokakuussa 2023 aluehallintovirastolta hankerahoitusta yhteistyössä liikuntapalveluiden ja kaupunkiympäristön palvelualueen kanssa.

Varhaiskasvatus kouluttaa jokaiseen päiväkotiin ja perhepäivähoitoon Huomaa Hyvä! -tutoreita, joiden tehtävänä on jalkauttaa Huomaa Hyvä! -menetelmä päiväkotien ja perhepäivähoidon arkeen.

Varhaiskasvatuksessa vahvistetaan hankerahoituksella henkilöstön työhyvinvointia, ja jokaiseen päiväkotiin sekä perhepäivähoitoon on perustettu työhyvinvointitiimit, joiden tehtävänä on kehittää hankkeen aikana työyksiköiden työhyvinvointitoimintaa. Työhyvinvointihanke pohjautuu Siqni-kyselyn tuloksiin ja toimenpiteisiin.

Lukiokoulutus

Lukiossa kaikki ikäluokat opiskelevat vuonna 2021 käyttöön otetun opetussuunnitelman mukaisesti, kun vielä lukuvuonna 2022 – 2023 abiturientit opiskelivat edellisen opetussuunnitelman mukaisesti.

Toiminnassa huomioidaan maksuttoman toisen asteen koulutuksen vaatimukset, jotka elokuusta 2023 alkaen koskevat kaikkia Suomessa vakituisesti asuvia alle 18-vuotiaina lukio-opinnot aloittaneita nuoria.

Lukio hyväksyy opiskelijoiksi myös ulkomaisia nuoria, mikäli heidän kielitaitonsa on riittävä lukio-opintoihin.

Lukiolaiset opiskelevat neljässä eri rakennuksessa, joista kaksi on hiljattain remontoituja. Musiikin opetuksen tulevista tiloista ei ole vielä päätöstä.

Verkostoitumista jatketaan sekä kotimaassa että ulkomailla ja turvallisuusopintoihin liittyviä käytänteitä vahvistetaan ja kehitetään.

Lukiossa työskennellään nuorten hyvinvoinnin ja tulevaisuudenuskon vahvistamiseksi.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelujen tehtävänä on tuottaa omalta osaltaan hyvinvointipalveluja kohderyhmälleen. Toimenpiteinä ovat mm. kerho- ja päiväleiritoiminta, tapahtumat ja harrastekortti (pahvinen kortti esioppilaille sekä 1. ja 2. luokan oppilaille) ja nuorisopassi (mobiilisovellus 3. luokan oppilaista 17-vuotiaisiin nuoriin).

Turun yliopisto pyysi nuorisopalveluja mukaan yhteistyökumppaniksi Horizon-hankkeeseen, jossa tutkitaan, miten syrjäytyneitä ihmisiä voitaisiin huomioida paremmin kansalaisosallistumisen prosesseissa. Hanketta koordinoi Bolognan yliopisto. Hanke käynnistyy tammikuussa 2024.

Ankkuri-valmennuksessa nuorilla on mahdollisuus kehittää ammatillista osaamistaan työtehtäviä teke-mällä. Työtehtävät on opinnollistettu ja oppimisympäristöt tunnistettu ammatillisten opettajien toimesta. Ankkuri-valmennus voi toimia myös ammatillisen koulutuksen näyttötutkintojen paikkana.

Kuljetussuunnittelu

Kuljetussuunnittelussa vuoden 2024 tärkeitä asioita ovat päivittäisten kuljetusten valvonta ja seuraminen sekä lentoliikenteen tulevaisuuteen ja lentojen liityntäyhteyksien varmistamiseen liittyvä työ.

Perusopetus

Perusopetuksen tehtävänä on antaa tukeva pohja elämää ja tulevia jatko-opintoja ajatellen. Opetusryhmien koko ei saa kasvaa liian suureksi, jotta laadukasta ja opetussuunnitelman mukaista opetusta voidaan toteuttaa. Henkilöstömäärää kasvattaa OKM:n ja OPH:n erityisavustusten avulla palkattavan

henkilöstön määrä. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu osana opetusta ja erillisinä kokonaisuuksina on keskeistä ja tällä pyritään vaikuttamaan myös kiusaamisen vähenemiseen. Opiskelijahuolto-ryhmä on laatinut *Yhteisöllisen oppilashuollon ja hyvinvoivan kouluyhteisön* vuosikellon lukuvuodelle 2023-2024. Perusopetuksen henkilöstöä koulutetaan Huomaa Hyvä! -vahvuusperustaiseen pedagogiseen toimintakulttuuriin. Ensimmäisessä vaiheessa koulutukseen osallistuvat alkuopettajat ja erityisopettajat. Opetuksen digitalisaation kehittämisen myötä leasing-laitteiden määrä kasvaa vähitellen. Työnohjauksella tuetaan henkilöstön jaksamista.

Musiikkiopisto

Kuhmon musiikkiopisto järjestää taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan musiikissa ja yleisen oppimäärän mukaan tanssissa.

Opetusta säätelee laki taiteen perusopetuksesta, toimintaa ohjaavat Opetushallituksen laatimat opetussuunnitelman perusteet sekä oppilaitoksen oma opetussuunnitelma.

Vuonna 2024 tärkeitä asioita on taiteen perusopetuksen saavutettavuuden parantaminen, varhaisiän musiikkikasvatuksen ja varhaisiän tanssikasvatuksen toiminnan vahvistaminen, kesämuusikkojen sekä kesätanssijoiden kauden toteuttaminen Kuhmossa ja Sotkamossa.

Musiikkiopisto jatkaa kansainvälisen yhteistyöverkoston luomista.

Kansalaisopisto

Kansalaisopiston toimintaa järjestetään kuntalaisten toiveita kuunnellen, tavoitteena on järjestää opetusta noin 5900 tuntia vuodessa. Kansalaisopiston ja kaupungin eri yksiköiden yhteistyötä tarkastellaan, tavoitteena on järjestää kaupungin tarjoamat palvelut kaiken ikäisille kuntalaisille mahdollisimman tehokkaasti ja tarjota heille monipuoliset harrastusmahdollisuudet.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen kärkitoimenpiteet 2024

Numero	Toimenpiteet
1.5	Palvelualueella tarkastellaan sen käytössä olevien kiinteistöjen tarvetta pitkällä aikavälillä ikäluokkien koko huomioiden.
1.6	Kaikki ict- ja av-hankinnat tehdään pääsääntöisesti vuokraamalla.
2.4	Kuhmon positiivisia puolia tuodaan jatkuvasti ja monipuolisesti esille eri kanavissa.
3.1	Palvelualueen toiminta on avointa, erilaisiin uhkiiin varaudutaan ja suunnitelmista tiedotetaan.
3.3	Kaikenikäisille kuntalaisille tarjotaan tilaisuuksia osallistua heitä koskevan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.
	Musiikkiopiston sekä Kuhmon ja Sotkamon perusopetuksen yhteistyötä tiivistetään
4.5	Jokaisella palvelualueen yksiköllä on kansainvälistä toimintaa yksikölle sopivassa muodossa.
5.1	Varhaiskasvatuksessa järjestetään lapsen varhainen tuki inklusiivisesti. Lasten tuen tarve järjestetään viivytyksettä ja tuesta tehdään hallintopäätös. Varhaiskasvatuksessa koulutetaan Huomaa Hyvä! -tutoreita jokaiseen päiväkotiin sekä perhepäivähoitoon. Henkilöstön työhyvinvointia vahvistetaan tyhy-tiimien avulla.
5.3	Lukion viimeisinkin markkinointivideo valmistuu alkuvuonna 2024.. Lukion saavutuksista ja mielenkiintoisista tapahtumista tiedotetaan aktiivisesti.
5.4	Palvelualue tekee yhteistyötä ammatillisen koulutuksen järjestäjien sekä Kuhmon yrittäjien kanssa, jotta ammatillinen perustutkinto tai sen osia olisi mahdollista suorittaa Kuhmossa.
	Musiikkiopiston oppilaita kannustetaan jatkamaan opintojaan päättötodistukseen asti.

	Kannustus on oppilaiden yhteisöllisyyden sekä sisäisen motivaation vahvistamista.
6.1	Kaikkia asiakkaita, niin oman organisaation sisä- kuin ulkopuolisiakin, palvellaan hyvin.
6.5	Työyhteisöissä on lupa kokeilla uutta epäonnistumisia pelkäämättä.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen mittarit ja informatiiviset tunnusluvut

Tehokkuusmittarit	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Päiväkotipaikka, nettomenot €/päivä	64,40	74,28	77,33	95,55		
Perusopetuksen opetuspalvelut nettomenot €/oppilas ¹	6579,69	7224,14	7615,61			
Lukion opetuspalvelut, nettomenot €/opiskelija ²	8527,57	8398,12	9127,96	10849,65		
Mus.opiston nettomenot €/oppilas	1704	1869	2308	2260		
Sivistyspalveluiden nettomenot, €/as	1303,37	1633,05	1544,55	1774,50		

1) Perusopetuksen opetuspalveluiden nettomenot on laskettu seuraavasti -->toiminto 310 (opetus = opettamisen ja opiskelumateriaalien kustannukset)

-->toimintakate -->jaetaan tilastointipäivän 20.9. oppilas/opiskelijamäärällä

Perusopetuksen oppilasmäärä pienenee kokonaisuutena johtuen ikäluokkien pienenemisestä. Koulukuljetuskulujen kasvu vaikuttaa osaltaan nettomenoihin/oppilas ja vaikka oppilasmäärä vähenee, opetusryhmien määrä ei vielä lähde laskuun (mm. rinnakkaisluokkia ja jaettuja opetusryhmiä tarvitaan edelleen). Vuonna 2025 ensimmäiselle luokalle tulevien määrä on pienempi kuin aiempina vuosina, mutta silti tarvitaan kaksi rinnakkaisluokkaa (nettokulut/oppilas kasvavat mm. tästä johtuen).

2) Lukiokoulutuksen opetuspalveluiden nettomenot on laskettu seuraavasti -->toiminto 310 (opetus = opettamisen ja

opiskelumateriaalien kustannukset)

-->toimintakate -->jaetaan tilastointipäivän 20.9. oppilas/opiskelijamäärällä

Maksuton toisen asteen koulutus kasvattaa lukion opiskelijakohtaisia kustannuksia. Vuoden 2022 laskennallinen valtiosuus/nuorisoasteen opiskelija oli 10.314,59 € ja vuonna 2023 se oli 10 789,21 €. Vuonna 2024 laskennallinen valtiosuus/nuorisoasteen opiskelija on 10.980,79 €. Jos nuorisoasteen opiskelijoita on 84, heistä muodostuva laskennallinen valtiosuus on 922 386,36 €.

3) Musiikkiopiston laskennallinen valtiosuus vuonna 2024 on 946 021 €.

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä	198	275	230	210	140	140	130
Esiopetuksessa olevien lasten määrä	46	51	47	49	35	36	37
Perusopetuksessa olevien oppilaiden määrä 20.9. tilastointipäivän mukaan (kyläkoulujen esioppilaat sisältyvät lukuun)	637	627	610	568	545	490	468
Lukiokoulutuksessa opiskelevien määrä 20.9. tilastointipäivän mukaan (ilman aine- ja aikuisopiskelijoita)	76	70	77	84	84	84	77
Palvelualueen henkilöstön määrä, nuorisopalveluissa laskettu ainoastaan ohjaushenkilöstön määrä ¹	174,5	190	181,67	199			
Nuorten työpajatoiminnalle annetun palautteen keskiarvo (asteikko 1-5)	4,2	4,4	4,2	>4	>4	>4	
Nuoret ovat kokeneet saavansa apua ja tukea etsivältä nuorisotyöltä, asteikko 1 - 5	4,3	4,4	4,4	>4	>4	>4	
Nuorisotyössä sosiaalista vahvistumista kokenneiden osuus, %	93	92	78	>80	>80	>80	
Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien 15-28 -vuotiaiden nuorten osuus (%) ikäluokasta	6,8-11,4 (v. 2019)	5,1 - 8,5	5,4 - 8,9				
Taiteen perusopetuksessa olevien oppilaiden määrä ³	330	423	347	365	370		
Kansalaisopiston opiskelijamäärä ⁴ brutto	1629	1113	1219	1200	1200	1200	
netto	693	637	732	730	730	730	
Palvelualueen henkilömäärä, HTV	167,22	173,3	180,43	178,87	178,01		

1 Henkilöstön määrää kasvattavat hankkeet, mutta niiden omavastuuosuus on pieni

2 Nuorisopalvelujen henkilömäärässä (HTV) on mukana 6,5 vakinaisessa työsuhteessa olevaa, määräaikaissa ja palkkatuetussa työsuhteessa olevat sekä nuoret kesätyöntekijät.

Palvelualueen hankkeet kasvattavat pääsääntöisesti henkilöstömäärää, mutta henkilöstökulujen omavastuuosuus on matala. Musiikkiopiston kesätyöntekijät eivät sisälly tässä taulukossa henkilöstölukeihin.

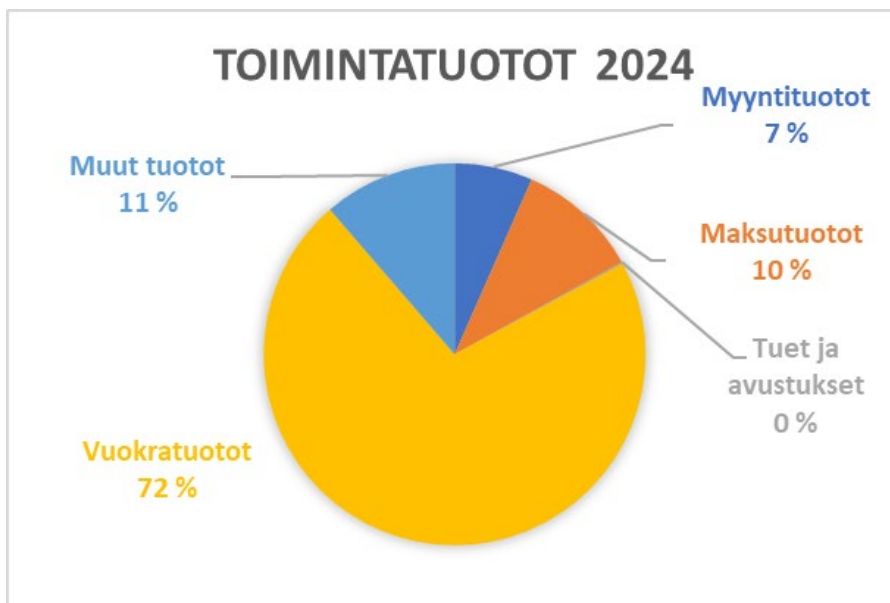
3 Musiikkiopiston oppilaista noin 30 % asuu Sotkamossa. Vuonna 2021 opiskelijan kaikki suoritukset on huomioitu taiteen perusopetuksessa olevien oppilaiden määrässä (brutto-opiskelijat), mutta muina vuosina luku kertoo vain opiskelijoiden määrän (netto-opiskelijat).

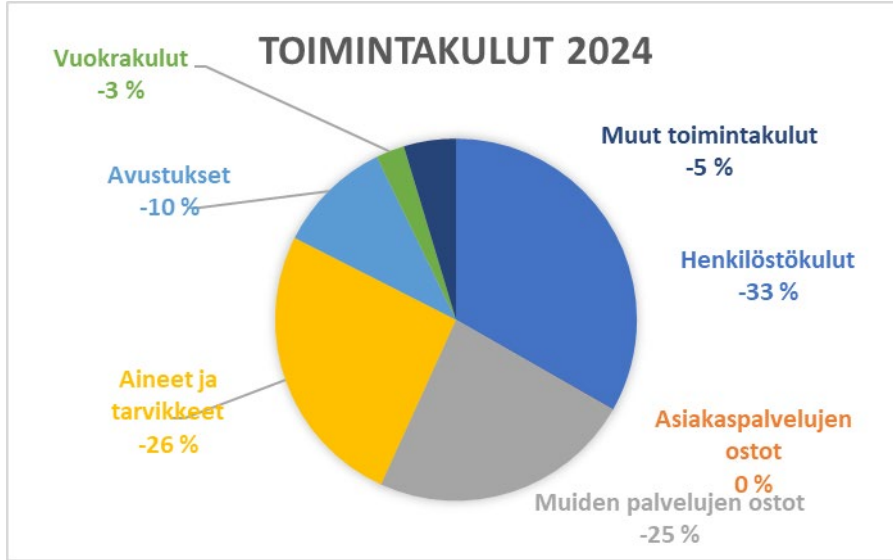
4 Brutto-opiskelijamäärä = kursseille ilmoittautumiset yhteensä, netto-opiskelijamäärä = kansalaisopiston opiskelijamäärä henkilöinä.

4.5 Kaupunkiympäristön palvelualue

Talous

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NLT70 - Tekniset palvelut				
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	3 388 594	4 305 175	2 821 800
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	1 433 067	1 441 765	186 554
32003299	Maksutuotot	299 876	324 810	292 900
33003399	Tuet ja avustukset	207 604	54 050	4 000
34003559	Muut toimintatuotot	1 448 047	2 484 550	2 338 346
34003499	Vuokratuotot	1 441 417	2 159 621	2 018 898
35003559	Muut tuotot	6 631	324 929	319 448
37003799	VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	220 159	77 850	
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-8 063 160	-8 135 334	-6 624 596
40004299	Henkilöstökulut	-3 422 632	-3 462 656	-2 203 390
40004099	Palkat ja palkkiot	-2 729 804	-2 771 307	-1 767 227
41004229	Henkilösivukulut	-692 828	-691 349	-436 164
41004149	Eläkekulut	-594 933	-590 175	-383 677
41504229	Muut henkilösivukulut	-97 895	-101 174	-52 487
43004499	Palvelujen ostot	-1 495 695	-1 445 698	-1 560 126
43004339	Asiakaspalvelujen ostot	-70	0	-2 500
43404499	Muiden palvelujen ostot	-1 495 625	-1 445 698	-1 557 626
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 335 444	-2 295 541	-1 699 330
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-2 335 444	-2 295 541	-1 699 330
47004799	Avustukset	-581 937	-729 500	-683 500
47004739	Avustukset kotitalouksille	-4 294	-8 000	-8 000
47424799	Avustukset yhteisöille	-577 643	-721 500	-675 500
48004995	Muut toimintakulut	-227 453	-201 939	-478 250
48004899	Vuokrakulut	-181 838	-182 905	-169 460
49004995	Muut kulut	-45 615	-19 034	-308 790
TKATE	TOIMINTAKATE	-4 454 407	-3 752 309	-3 802 796

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA700	Teknisten palveluiden hallinto			
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	409	200	400
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	0		200
33003399	Tuet ja avustukset	409		
34003559	Muut toimintatuotot		200	200
35003559	Muut tuotot		200	200
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-174 507	-138 008	-126 841
40004299	Henkilöstökulut	-143 842	-117 258	-100 891
40004099	Palkat ja palkkiot	-91 662	-94 568	-80 304
41004229	Henkilösivukulut	-52 180	-22 690	-20 587
41004149	Eläkekulut	-48 980	-19 261	-18 202
41504229	Muut henkilösivukulut	-3 200	-3 429	-2 385
43004499	Palvelujen ostot	-22 917	-10 650	-15 250
43404499	Muiden palvelujen ostot	-22 917	-10 650	-15 250
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 348	-1 100	-600
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-1 348	-1 100	-600
47004799	Avustukset	-4 294	-8 000	-8 000
47004739	Avustukset kotitalouksille	-4 294	-8 000	-8 000
48004995	Muut toimintakulut	-2 106	-1 000	-2 100
48004899	Vuokrakulut	-1 800	-1 000	-1 800
49004995	Muut kulut	-306		-300
TKATE	TOIMINTAKATE	-174 097	-137 808	-126 441

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA705 - Rakennusvalvonta ja ympäristö				
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	126 320	148 100	121 500
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	15	1 100	500
32003299	Maksutuotot	113 013	147 000	121 000
33003399	Tuet ja avustukset	13 292		
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-157 780	-177 754	-182 567
40004299	Henkilöstökulut	-126 289	-138 454	-136 217
40004099	Palkat ja palkkiot	-92 222	-113 552	-109 564
41004229	Henkilösivukulut	-34 067	-24 902	-26 653
41004149	Eläkekulut	-30 744	-20 783	-23 399
41504229	Muut henkilösivukulut	-3 323	-4 119	-3 254
43004499	Palvelujen ostot	-28 929	-37 100	-42 150
43404499	Muiden palvelujen ostot	-28 929	-37 100	-42 150
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 632	-1 000	-1 000
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-1 632	-1 000	-1 000
48004995	Muut toimintakulut	-931	-1 200	-3 200
48004899	Vuokrakulut	-751	-1 000	-3 000
49004995	Muut kulut	-180	-200	-200
TKATE	TOIMINTAKATE	-31 460	-29 654	-61 067

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA710 - Kunnallistekniikka				
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	108 622	187 834	107 900
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	30 233	51 200	10 500
32003299	Maksutuotot	59 515	66 310	58 900
33003399	Tuet ja avustukset	20 859	4 050	4 000
34003559	Muut toimintatuotot	-1 984	66 274	34 500
34003499	Vuokratuotot	-3 341	51 693	21 100
35003559	Muut tuotot	1 357	14 581	13 400
37003799	VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	85 242		
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-1 738 248	-1 826 491	-1 729 401
40004299	Henkilöstökulut	-844 759	-811 483	-809 951
40004099	Palkat ja palkkiot	-674 300	-647 206	-646 225
41004229	Henkilösivukulut	-170 459	-164 277	-163 726
41004149	Eläkekulut	-146 395	-140 594	-144 533
41504229	Muut henkilösivukulut	-24 064	-23 683	-19 193
43004499	Palvelujen ostot	-590 512	-634 221	-607 900
43004339	Asiakaspalvelujen ostot	-70	0	-500
43404499	Muiden palvelujen ostot	-590 442	-634 221	-607 400
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-174 543	-207 787	-190 150
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-174 543	-207 787	-190 150
47004799	Avustukset	-29 740	-76 500	-30 500
47424799	Avustukset yhteisöille	-29 740	-76 500	-30 500
48004995	Muut toimintakulut	-98 694	-96 500	-90 900
48004899	Vuokrakulut	-88 727	-88 000	-86 400
49004995	Muut kulut	-9 967	-8 500	-4 500
TKATE	TOIMINTAKATE	-1 544 384	-1 638 657	-1 621 501

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA720 - Yksityistiepalvelut				
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	229 839	153 600	110 300
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	0	300	300
32003299	Maksutuotot	104 314	110 000	110 000
33003399	Tuet ja avustukset	122 476	40 000	
34003559	Muut toimintatuotot	3 048	3 300	
35003559	Muut tuotot	3 048	3 300	
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-843 293	-852 057	-767 168
40004299	Henkilöstökulut	-70 408	-97 658	-95 188
40004099	Palkat ja palkkiot	-54 504	-79 546	-77 056
41004229	Henkilösivukulut	-15 905	-18 112	-18 132
41004149	Eläkekulut	-14 028	-15 218	-15 843
41504229	Muut henkilösivukulut	-1 877	-2 894	-2 289
43004499	Palvelujen ostot	-222 866	-104 819	-22 400
43404499	Muiden palvelujen ostot	-222 866	-104 819	-22 400
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-998	-2 450	-2 450
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-998	-2 450	-2 450
47004799	Avustukset	-547 903	-645 000	-645 000
47424799	Avustukset yhteisöille	-547 903	-645 000	-645 000
48004995	Muut toimintakulut	-1 118	-2 130	-2 130
48004899	Vuokrakulut	-635	-1 150	-1 150
49004995	Muut kulut	-482	-980	-980
TKATE	TOIMINTAKATE	-613 454	-698 457	-656 868

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA730 - Tilapalvelut				
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	2 582 820	3 527 941	2 171 700
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	1 308 437	1 344 165	110 054
33003399	Tuet ja avustukset	49 950	10 000	
34003559	Muut toimintatuotot	1 224 433	2 173 776	2 061 646
34003499	Vuokratuotot	1 222 207	1 867 928	1 755 798
35003559	Muut tuotot	2 226	305 848	305 848
37003799	VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	134 918	77 850	
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-4 957 683	-4 942 292	-3 615 241
40004299	Henkilöstökulut	-2 122 228	-2 175 171	-943 065
40004099	Palkat ja palkkiot	-1 726 297	-1 737 858	-759 527
41004229	Henkilösivukulut	-395 931	-437 313	-183 538
41004149	Eläkekulut	-333 739	-373 888	-160 980
41504229	Muut henkilösivukulut	-62 192	-63 425	-22 558
43004499	Palvelujen ostot	-597 170	-595 108	-801 526
43404499	Muiden palvelujen ostot	-597 170	-595 108	-801 526
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 147 171	-2 079 704	-1 497 030
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-2 147 171	-2 079 704	-1 497 030
48004995	Muut toimintakulut	-91 114	-92 309	-373 620
48004899	Vuokrakulut	-85 695	-83 355	-71 710
49004995	Muut kulut	-5 419	-8 954	-301 910
TKATE	TOIMINTAKATE	-2 239 945	-1 336 501	-1 443 541

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2022	KS 2023	Talousarvio 2024
4NTA760 - Maankäyttö ja mittaus				
TTUOTOT	TOIMINTATUOTOT	340 583	287 500	310 000
30003199	Myyntituotot/Liikevaihto	94 382	45 000	65 000
32003299	Maksutuotot	23 033	1 500	3 000
33003399	Tuet ja avustukset	617		
34003559	Muut toimintatuotot	222 551	241 000	242 000
34003499	Vuokratuotot	222 551	240 000	242 000
35003559	Muut tuotot		1 000	
TKULUT	TOIMINTAKULUT	-191 650	-198 732	-203 377
40004299	Henkilöstökulut	-115 106	-122 632	-118 077
40004099	Palkat ja palkkiot	-90 820	-98 577	-94 550
41004229	Henkilösivukulut	-24 287	-24 055	-23 528
41004149	Eläkekulut	-21 047	-20 431	-20 720
41504229	Muut henkilösivukulut	-3 240	-3 624	-2 808
43004499	Palvelujen ostot	-33 300	-63 800	-70 900
43004339	Asiakaspalvelujen ostot	0	0	-2 000
43404499	Muiden palvelujen ostot	-33 300	-63 800	-68 900
45004699A	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 752	-3 500	-8 100
45004699B	Ostot tilikauden aikana	-9 752	-3 500	-8 100
48004995	Muut toimintakulut	-33 491	-8 800	-6 300
48004899	Vuokrakulut	-4 229	-8 400	-5 400
49004995	Muut kulut	-29 261	-400	-900
TKATE	TOIMINTAKATE	148 933	88 768	106 623

Toimintaympäristö

Kaupunkiympäristön palvelualue muodostuu seuraavista tehtävistä:

- teknisten palveluiden hallinto
- rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu
- kunnallistekniikka
- yksityistiepalvelut
- tilapalvelut (ateria- ja siivouspalvelut sekä tilapalvelut)
- maankäyttö ja mittaus

Kaupunkiympäristön palvelualueen tehtävänä on tuottaa ja ylläpitää taloudellisesti kaupungin tarvitsemat toimitilat sekä turvalliset ja viihtyisät yhdyskuntatekniset palvelut sekä edistää ympäristön viihtyisyyttä, Kuhmon luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja kaikkien maankäyttömuotojen sopeuttamista ympäristöön.

Kaupunkiympäristön palvelualueen strategiset ja toiminnalliset tavoitteet 2024

	Strateginen tavoite		Toiminnallinen tavoite
1.	Kestävä kaupunki	1.5 1.6	Pitkän aikavälin talouden tasapaino Fiksu omistaminen
2.	Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	2.4 2.6	Saamme osaajia Yrittäjämönteinen kaupunki
3.	Täyttää elämää keskustassa ja kylissä - hyvinvoivat Kuhmolaiset	3.1 3.3	Turvallinen ja avoin kaupunki Osalliset ihmiset
4.	Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	4.2	Luotettava yhteistyökumppani
5.	Inhimillinen kehitys on mahdollista kaikille		
6.	Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö	6.1 6.5	Hyvä palveluasenne

			Yhteisöllinen, muutosjoustava ja yhdessä onnistumisia juhliava työyhteisö
--	--	--	---

Kaupunkiympäristön palvelualueen toiminta vuonna 2024

Kaupunkiympäristön palvelualueella perustoimintoja kehitetään ja pyritään muuttamamaan osin digitaaliseen muotoon. Palvelualueen avustuksia saavat hankkeet tullaan toteuttamaan suunnitelmien mukaisesti. Energian kulutukseen ja energiatehokkuuteen tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Rakennusvalvonnassa jatketaan kiinteistöveroselvityksen tekoa. Maankäyttö- ja rakennus-, ympäristönsuojelun- ja maa-ainestenottolakien mukaiset lupahakemukset käsitellään mahdollisimman nopeasti täydellisten lupahakemusten tultua vireille. Keskenkäynteisten lupahankkeiden tarkastaminen sekä loppukatselmuksien suorittaminen.

Kunnallistekniikka

Kunnallistekniikassa tullaan tekemään investointiohjelman mukaisesti rakennettavat ja saneerattavat liikenneväylät ja aluerakentamiset sekä ylläpitämään olemassa olevia väyliä, verkkoja ja alueita. Reitistöjen rakentamiseen ja kunnostamiseen haetaan hankerahoitusta ja toteutetaan sen tukemana.

Liikuntapalvelujen tavoitteena on edistää eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa, sekä tarjota hyvinvointia ja terveyttä tukevia liikuntamuotoja fyysisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja parantamiseksi erityisliikunta huomioiden. Tähän Kuhmo on panostanut erityisesti aloittamalla syksyllä 2023 liikuntaneuvontatyön ensimmäisenä Kainuun kuntana.

Liikuntapalvelut osallistuvat lasten ja nuorten kasvun ja kehityksen tukemiseen liikunnallisilla menetelmin. Tavoitteena on tukea taloudellisesti ja yhteistyöllä liikuntaseurojen laadukasta toimintaa, mahdollistaen myös tavoitteellisen urheilun. Pyrkimyksenä on myös eriarvoisuuden vähentäminen liikunnassa. Liikuntapalvelut painottavat tavoitteissa tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, yhteisöllisyyttä, terveitä elämäntapoja sekä ympäristön kunnioittamista ja kestävää kehitystä. Aiempaa enemmän pyritään huomioimaan myös kielivähemmistöt mm. tiedottamisessa. Jatkuva ammattitaidon kehittäminen ja henkilöstön työkyvyn ylläpitäminen mahdollistavat laadukkaat ja turvalliset terveystoimintapalvelut kuntalaisille.

Ennen uusia investointeja liikuntapaikoille, leikkipaikoille ja muille (ei hankkeistetuille) virkistyskohteille laaditaan liikunta- ja leikkipaikkasuunnitelma. Suunnitelma viimeistellään talven aikana. Tärkeää on suunnata investoinnit niin, että niistä on hyvinvointihyötyä ja kohteille on käyttöä.

Yksityistiepalvelut

Yksityisteillä toteutetaan saneerauksia avustuspäätöksen mukaisesti, mikäli tiekunnat ottavat vastaan mahdollisen valtionavustuksen. Avustusta haetaan mm. Kattilakoski- Nivan ja Harjula-Koskenmäki-Alapihan yksityisteiden parantamiseen. Valtiolla on tullut syksyn 2023 aikana n. viisinkertainen määrä avustushakemuksia, joten niiden saaminen on vaikeaa. Vastuuyksikössä hoidetaan myös yksityisteiden avustus- ja ylläpitotyöt sekä kaupungin omistamien metsien hoito.

Tilapalvelut

Tilapalveluissa valmistaudutaan kiinteistöjen sekä ateria- ja siivouspalveluiden uudelleenjärjestelyyn, kun ATPU-henkilöstö siirtyy Sol ja Vireko Oy:n palvelukseen helmikuun alusta. Tämä muutos ei paranna kaupungin taloustilannetta.

Tilapalvelujen edustajat osallistuvat yhdessä valmistelevan kiinteistöstrategiatyöryhmän kanssa tekemään esityksiä päättäjille kiinteistöstrategian pohjalta kiinteistökantaan tehtäviksi toimenpiteiksi.

Valmistellaan ja toteutetaan tarvittavat purku-urakat konsernin tytäryhtiöiden kanssa yhdessä.

Suunnitteluhankkeiden (mm. kotitalousopetus, uimahalli) suunnitelmia edistetään kaupungin päätösten mukaisesti.

Investointi- ja käyttötaloushankkeiden toteutukset.

Maankäyttö ja mittaus

Kontion alueen asemakaavan hyväksyntävalmistelu valitusprosessin jälkeen. Vanhan terveysaseman alueen sekä uuden hyvinvointikeskuksen asemakaavamuutosten läpivienti sekä muiden mahdollisten asemakaavamuutosten valmistelu (mm. mahdollisesti Mäntymäen asemakaava). Ranta-asemakaavojen laadinnan hallinnointi.

Maankäyttöohjelman laatiminen.

Kaupunkiympäristön palvelualueen kärkitoimenpiteet 2024

Numero	Toimenpiteet
1.5	Mukautetaan kiinteistöinfraa kiinteistöstrategian mukaisesti.
1.6	Toimintoja tiivistetään, tarpeettomista kiinteistöistä luovutaan joko myymällä tai purkamalla ne.
2.4	Positiivinen viestintä Kuhmosta mm. hankkeiden osalta.
2.6	Keskeneräisten asemakaavamuutosten läpivienti ja uusiin kaavamuutostarpeisiin reagoiminen. Yritystonttien markkinointi ja vuokraaminen. Mäntymäen yrityspuiston ja Kalevalan katuhankkeet toteutetaan tarpeen mukaan. Laaditaan kaupungin maankäyttöohjelma.
3.1	Liikkumisen turvaaminen kunnossapitotoimenpitein kaikissa olosuhteissa. Varautuminen poikkeusoloihin mm. varavoimakontin siirtämisellä Honkalinnaan vanhalta terveysasemalta, kun se vapautuu.
3.3	Osallistetaan kuntalaiset ja sidosryhmät kaavoituksen eri vaiheissa. Katurakennuskohteiden osalta järjestetään yhteisrakentamistilaisuus eri verkonomistajille yhteisrakentamisen mahdollistamiseksi. Liikuntasalivarauksiin liittyvien ovien lukitusten muuttaminen PIN-koodille.
4.2	Sopimusten mukainen avoin toiminta. Toimitaan verkostoituneena mm. Kainuun kuntien kanssa useissa yhteisissä hankkeissa. Ympärivuotinen terveyslääkintätoiminta eri ikäryhmille myös soveltavaa liikuntaa tarjoten. Katkeamaton liikuntapalvelutarjonta – toimintakatkosten minimointi energiakriisi huomioiden. Liikuntaneuvontatyön kehittäminen ja jalkauttaminen. Liikunta-avustuksilla ja maksuttomilla salivuoroilla sekä liikuntapaikka-avustuksilla kolmannen sektorin tukeminen. Tiivis yhteistyö liikunnan aluejärjestön, muiden kuntien kanssa, yhdistysten, yritysten, alueen oppilaitosten, sidosryhmien ja muiden palvelualueiden kanssa. Liikuntaseurayhteistyön tiivistäminen. Viimeistellään loppuun liikunta- ja leikkipaikkasuunnitelma. Tapahtumat: Harrastemessut, Korpikansa seikkailee, valtakunnallisiin teemaviikkoihin liittyvät matalan kynnyksen osallistavat tapahtumat. Hankekumppanuus, Kainuun liikuntatapahtumat roadmap 2030 ja Digisti sporttia (Kainuun Liikunta)
6.1	Asiakkaat pyritään palvelemaan niin hyvin kuin mahdollista ja pyritään ratkaisemaan asiat.
6.5	

Toimitaan kaikki Kuhmon kaupungin työntekijöinä, ei lokeroituta. Osallistutaan yhteisiin tapahtumiin.

Kaupunkiympäristön palvelualueen mittarit ja informatiiviset tunnusluvut

Tehokkuusmittarit	TP 2020	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Aterian hinta (Vireko)						
Koululounas, €		3,55	3,55	4,00		
Kyläkoululounas, €				3,80		
Päiväkotilounas, €				4,80		
Puhtaanapidon kulut €/m2 (Sol)		16,27	18,95			
Tuupalan yhtenäiskoulu				17,17		
Uimahalli				33,89		
Jäähalli				41,22		
Päiväkodit				45,52		
Katujen hoito, €/m2 (408900 m2)		1,59	1,85			
Rakennusten energiakulutus kWh/m3 (213991 m3) (lämpö+sähkö)(mitattu kulutus)	70,2	72,2	70,1	69,0		
Yksityisteiden nettokulut €/km (460 km)(sis. peruskorjaukset)	1138	1333	1522			
Yksityisteiden nettokulut €/as (7852 as.)	65,07	79,10	89,17			
Palvelualueen nettokulut €/as (7852 as.)	519,50	574,39	477,24			
Kuudennen luokan uimataito, %	92,3	92,3	92	92		
TEAvisari Liikuntapisteet	57	83	80	80		

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Asuntotonttien vuokrausaste, kpl	347/393	347/393	347/393	347/393	347/393		
Teollisuustonttien vuokrausaste	56/70	56/70	56/70	56/75	60/75		
Liikenneväylät, km kadut/ kevyen liikenteenväylät)	56/22,6	56/22,6	56/22,6	56/22,8	56/22,8		
Leikkikentät ja ulkoliikunta- paikat, kpl	16	16	16	16	16		
Uima- ja venerannat, kpl	15	15	15	15	15		
Metsien hoito, ha	30	40	40	40	30		
Tuotetut ateriamäärät, kpl							
Palvelualueen henkilömäärä, HTV	86	82		75			
Toteutuneet liikunta-tapahtumat ikäryhmittäin							
lapsille	1	2	4	3	3		
aikuisille		1	2	1	1		
kaikille		1	7	2	2		
Uimahallin vuosi-kävijämäärä	15247	17 479	17757	28000	25000		
Ryhmäliikunnan vuosikävijä- määrä	3255	4 702	8283	6000	7000		
Senioripassin lunastaneet kpl	43	193	128	200	190		
Junioripassin lunastaneet kpl	-	7	3	20	20		
Liikunta-avustus sis. suunnistus- tuskartat €	28113,35	28113,35	69846	59200	29850		
Suunnistuskartat							
Liikuntasali-varaukset h/vko	196	175,4	268	200	200		
Kokonaisenergian kulutus MWh	16325,2	16015,6	16525,3	15300	15500		

5 Kuhmon kaupunkikonsernin taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

Kuhmon kaupunkikonserni

Tytäryhteisöt	Omistus- osuus-%	Osakkuus- ja omistusyhteisöt	Omistus- osuus-%
Kuhmon VesiEnergia Oy	100 %	Kuhmon Sampo Kiinteistöt Oy	24,5 %
KOY Kuhmon Terva-asunnot	100 %	Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	12,57 %
Kuhmon Yrityssampo Oy	100 %	Kainuun Liitto	12,44 %
KOY Kuhmon Kulttuuritalo	94 %		
Kuhmon Lämpö Oy	51,32 %		

5.1 Kuhmon VesiEnergia Oy

Kuhmon Vesienergia Oy vastaa toiminta-alueensa vesihuollosta ja jakelee lämpöenergiaa kaukolämpö-asiakkaille. Yhtiön tavoitteena on tuottaa laadukkaita palveluita järkevin kustannuksin. Kaukolämmön jakelu on ollut yhtiön hoidossa vuoden 2015 alusta alkaen. Kuhmon kaupungin vesiliiketoiminta liitettiin osaksi yhtiön toimintaa vuoden 2021 alusta alkaen.

Talous (1000 €)

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto	4 943	5 509	5 601	5 587	5 666
Kulut	-4 791	-5 109	-5 301	-5 387	-5 466
Tulos ennen veroja	152	400	300	200	200
Verot	-30	-80	-60	-40	-40
Tulos verojen jälkeen	122	320	240	160	160

Strateginen tavoite	Omistajan tavoite	Yhtiön toimenpiteet
Kestävä kaupunki	Osinko omistajalle Yhtiön toiminta tukee kaupungin energiatehokkuuden ja ekologisen kestävyys-tavoitteita	Yrityksen investoimassa vuosina 2022 – 2024 ei ole mahdollista maksaa osinkoa Yhtiö laajentaa kaukolämpöverkostoa kaukolämpöstrategiansa mukaisti Energianeuvontaa toteutetaan yhdessä kaupungin kanssa
Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	Osallistuminen uusien merkittävien alueiden kehittämiseen	Mäntymäen teollisuusalueella vesiverkostoa laajennetaan suunnitelmallisesti
Täyttä elämää keskustassa ja kylissä -hyvinvoivat kuhmolaiset	Mahdollistetaan asukkaille kaukolämmön saaminen taajama-alueella	Uusia liittymiä rakennetaan kohteisiin, jonne ne ovat taloudellisesti mahdollisia ja jotka ovat kaukolämpöstrategian mukaisia
Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	Yrityksen viestintä tukee kaupunkistrategiaa	Yritys viestii aktiivisesti ja asiakkaita palvelevasti. Viestinnässä nouda-

		tetaan kaupungin viestintäohjeita ja brändiohjeita
Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö	Yritys noudattaa kaupungin henkilöstöpolitiikkaa	Noudatetaan kaupungin henkilöstöpolitiikkaa soveltuvin osin

Kärkitoimenpiteet vuonna 2024

Yhtiön investoinnit vuonna 2024 ovat yhteensä noin 745 tuhatta euroa, josta kaukolämpöliiketoiminnan investointeja on 250 tuhatta euroa ja vesiliiketoiminnan investointeja 495 tuhatta euroa. Tästä summasta noin 285 tuhatta euroa liittyy jätevedenpuhdistamon saneerausinvestointiin. Kyseisen investoinnin suuruus on kokonaisuudessaan 3,2 miljoonaa euroa ja ajoittuu vuosille 2022 – 2025. Sen lisäksi:

- Vesi- ja kaukolämpömittareiden vaihtotyötä etäluettaviksi mittareiksi jatketaan alkuperäisen suunnitelman mukaisesti.
- Jätevedenpuhdistamon saneerausta jatketaan ilmastusjärjestelmän saneerauksella (kompressorit, putkistot ja allasvarusteet)
- Betoniviemäreiden ja -kaivojen saneerausta jatketaan vuotovesien vähentämiseksi, kohde Raplatie
- Kaukolämpöverkostoa saneerataan ja uusia liittymiä rakennetaan kysynnän mukaan nykyisen verkoston varrella.

5.2 Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asunnot

Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asunnot tarjoaa kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja Kuhmossa. Kiinteistöjä rakennetaan, puretaan ja perusparannetaan Kuhmon kaupunkikonsernin kiinteistöstrategian mukaisesti.

Talous (1000 €)

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto	3 489	3 322	3 330	3 420	3 510
Kulut	3 484	3 322	3 330	3 420	3 510
Tulos ennen veroja	5	0	0	0	0
Verot	0	17	0	0	0
Tulos verojen jälkeen	5	0	0	0	0

Strateginen tavoite	Omistajan tavoite	Yhtiön toimenpiteet
Kestävä kaupunki	Osinko omistajalle 100 t€ Toiminnallinen käyttöaste 93 % Yhtiön toiminta tukee kaupungin energiatehokkuuden ja ekologisen kestävyys tavoitteita	Osinkoa ei makseta. Käyttöaste 31.10.2023 on 93,0 %. Yhtiö pyrkii pitämään käyttöasteen omistajan asettamassa tavoitteessa kunnostamalla ja vähenevässä kysyntätilanteessa tarvittaessa purkamalla. Metsokuja 1:n purkupäätös nosti yhtiön käyttöasteen omistajan tavoitteeseen. Yhtiö pyrkii energiatehokkuuteen. Peruskorjauksissa huoneistoihin asennetaan vesimittarit. Asuntokanta on liitetty kiinteistöautomaation etävalvontaan, jolloin ajantasainen kulutusseuranta on mahdollista. Kiinteistöjen ulkovalais-

	Vaikutamme hankinnoilla	tuksessa on haettu energiatehokkuutta ja ekologisuutta valaistusratkaisuilla. Yhtiö pyrkii hankkimaan paikallisesti. Korjausurakat pyritään toteuttamaan laajuudeltaan paikalliset toimijat huomioiden.
Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	Yhtiö pystyy tarjoamaan joustavasti asuntoja yritysten työntekijöiden tarpeisiin	Yhtiö tarjoaa tehokkaasti asuntoja yritysten työntekijöiden tarpeisiin. Yhtiö tarjoaa sujuvaa asumista ja toimivia koteja eri elämänvaiheisiin.
Täyttä elämää keskustassa ja kylissä - hyvinvoivat kuhmolaiset	Kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja erilaisiin tarpeisiin Esteettömiä asuntoja Lähiötupatoiminnan jatkoon kehittäminen yhdessä sidosryhmien kanssa	Yhtiön asuntokannasta noin puolet on kerrostaloasuntoja ja puolet rivitaloasuntoja. Yhtiö on pystynyt pitämään vuokratason hyvin kohtuullisena. Yhtiö edistää esteettömyyttä asuntokannassaan. Kerrostaloihin on rakennettu yhteensä yhdeksän jälkiasennushissiä. Sudenpolku 2-4 talojen 5 ja 7 perusparannusten valmistumisen jälkeen yhtiön rakennuskannassa on vuonna 2025 yhteensä 13 jälkiasennushissiä. Lähiötupa toimii yhtiön kerrostalon kerhohuoneessa osoitteessa Karhunpolku 3. Yhtiö on tarjonnut Lähiötuvan tilat veloituksetta käyttöön ja tarjoaa tilat jatkossakin. Yhtiö tarjoaa myös laajemmin asumisneuvontapalveluja kuntalaisille ja osallistuu lähiötupatoimintaan näiltä osin.
Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	Yrityksen viestintä tukee kaupunkistrategiaa	Viestintää toteutetaan kaupungin brändi-käsikirjaa (ohjeita) noudattaen.
Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö	Yritys noudattaa kaupungin henkilöstöpolitiikkaa soveltuvin osin	Noudatetaan soveltuvilta osin.

Kärkitoimenpiteet vuonna 2024

- Kuhmon Vatron peruskorjauksen valmistuminen
- Sudenpolku 2-4 talo 5:n perusparannus
- Metsokuja 1:n sisällyttäminen kaupunkikonsernin yhteiseen purku-urakkaan.

5.3 Kuhmon Yrityssampo Oy

Kuhmon Yrityssampo Oy hallinnoi ja vuokraa sekä rakentaa ja rakennuttaa kiinteistöjä Kuhmon kaupungissa toimiville ja tänne muuttaville teollisille ja kaupallisille yrityksille.

Talous (1000 €)

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto	791	888	931	970	1 012
Kulut	917	957	-1 000	1 036	1 074
Tulos ennen veroja	-126	-69	-66	-66	-62
Verot	0	0	0	0	0
Tulos verojen jälkeen	-126	-69	-68	-66	62

Talousarvio- ja suunnitelmalukuihin sisältyy Kuhmon kaupungin kustannustuki 40 000 e.

Strateginen tavoite	Omistajan tavoite	Yhtiön toimenpiteet
Kestävä kaupunki	Toiminnallinen käyttöaste 93 % Yhtiö toimii omillaan ilman emon konserniavustusta Yhtiön toiminta tukee kaupungin energiatehokkuuden ja ekologisen kestävyys-tavoitteita Vaikutamme hankinnoilla	Käyttöaste on 1.12.2023 lukien 92 %. Yhtiö on tehnyt useita joulukuun alusta alka-via vuokrasopimuksia. Yhtiö tarvitsee omistajan konserniavustusta pitääkseen kiinteistökannan käyttökun-nossa. Yhtiötä on rasittanut alentunut käyt-töaste ja lisääntynyt luottotappioriski. Kaupunkikonsernin kiinteistökannan ylläpi-don tasapuolinen rahoittaminen kaupungin elinvoima ja toimivien yritysten tilojen käyt-tökunto huomioiden. Tyhjien tilojen kustan-nukset ja mahdolliset luottotappiot yhtiö jou-tuu kattamaan vuokratuloillaan. Yhtiö on hankkinut kiinteistöihin automatiikan etävalvontaohjelmiston, joka mahdollis-taa ajantasaisen kulutusseurannan. Hankinnat pyritään tekemään paikallisesti.
Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	Yritys edistää yritysten sijoittumista Kuhmoon	Jokaiseen yhteydenottoon yhtiö on reagoinut välittömästi.
Täyttä elämää keskustassa ja kylissä -hyvinvoivat kuhmolaiset	Yrityksen tiloissa toimivat palveluyritykset luovat hyvinvointia	Yhtiö järjestää tarvittavat toimitilat niitä tarvitseville yrityksille resurssiensa puitteissa.
Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	Yrityksen viestintä tukee kaupunkistrategiaa	Viestintää toteutetaan kaupungin ohjeita noudattaen.
Ihmislähtöinen organisaatio ja veto-voimainen työyhteisö	Yritys noudattaa kaupungin henkilöstöpolitiikkaa soveltuvin osin	Noudatetaan.

Kärkitoimenpiteet vuonna 2024

- Vartiuksen rajaliikennekeskuksen osalta tavoite on pitää kohde vuokralla tai myydä kohde.
- Teollisuushallien myynti yrityksille kaupalla tai lunastussopimuksella.

5.4 Kiinteistö Oy Kuhmon Kulttuuritalo

Talous (1000 €)

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto	615	653	723	730	737
Kulut	-752	-655	-743	-749	-743
Tulos ennen veroja	-137	-2	-19	-19	-6
Verot					
Tulos verojen jälkeen	-137	-2	-19	-19	-6

Strateginen tavoite	Osakkaan tavoite	Yhtiön toimenpiteet
Kestävä kaupunki	Vuokra-/toimintavastike yhtiölle max. 447 657,40 €/v. 2024. Yhtiön toiminta tukee kaupungin taloudellisen, sosio-kulttuurisen ja ekologisen toiminnan tavoitteita.	Yhtiö- ja investointivastike on sovittu vuoden 2023 loppuun, 407.997,60 €/vuosi.
Monipuolinen, kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	Luovien alojen toimintaympäristönä toimiminen.	Kuhmo-talon toiminnalla saadaan talousalueelle miljoonien eurojen välillinen vaikutus.
Täyttä elämää keskustassa ja kylissä -hyvinvoivat kuhmolaiset	Tavoitetaan uusia asiakasryhmiä. Tiivis yhteistyö kulttuuri- ja luontomatkailun sekä yritysmaailman kanssa. Jatketaan yhteistyötä Kuhmon kulttuuritoiminnan, musiikkiopiston ja kansalaisopiston kanssa. Kuhmo-talo on matalan kynnyksen kohtaamispaikka.	Monipuolisen tapahtumatuotannon mahdollistaminen.
Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	Yrityksen viestintä tukee kaupunkistrategiaa.	Maan arvostetuimpiin kuuluva kulttuuritalo luo paikkakunnalle pito-, veto- ja lumovoimaa.
Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö	Yritys noudattaa kaupungin henkilöstöpolitiikkaa.	Huolehditaan osaavasta ja motivoituneesta henkilökunnasta.

Kärkitoimenpiteet vuonna 2024

Kuhmo-talon toiminnallisen elinvoiman ylläpitäminen. Kolmekymmentä vuotta käytössä olleen kiinteistön kunnossapito. Kiireellisimpiä kohteita ovat vesikatto ja esitystekniikka.

Uhat vuonna 2024

Taloudelliset resurssit eivät riitä vanhentuvan kiinteistön korjauksiin eikä esitys- ja lavatekniikan välttämättömiin korjauksiin ja uudistuksiin.

5.5 Kuhmon Lämpö Oy

Kuhmon Lämpö Oy tuottaa ympäristöystävällistä lämpö- ja sähköenergiaa biopolttoaineita käyttäen.

Talous (1000 €)

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto	10 936	8 150	8 760		
Kulut	-8 210	-8 050	-8 537		
Tulos ennen veroja	2 726	100	223		
Verot	-545				
Tulos verojen jälkeen	2181				

Strateginen tavoite	Omistajan tavoite	Yhtiön toimenpiteet
Kestävä kaupunki	Yhtiön toiminta tukee kaupungin energiatehokkuuden ja ekologisen kestävyys tavoitteita Vaikutamme hankinnoilla	Biopolttoaineen käyttö, energiatehokkuussopimus, öljynkäytön minimointi.
Monipuolinen kannattava ja kansainvälinen elinkeinorakenne	Laajennusinvestoinnin toteuttaminen mahdollistaa Kuhmo Oy:n laajennuksen	Investointi on loppusuoralla.
Tunnettu ja verkostoitunut kaupunki	Yrityksen viestintä tukee kaupunkistrategiaa	
Ihmislähtöinen organisaatio ja vetovoimainen työyhteisö	Yritys noudattaa kaupungin henkilöstöpolitiikkaa soveltuvien osin	

Kärkitoimenpiteet vuonna 2024

Uusi kattilalaitos täyteen tuotantoon.

6 Tuloslaskelma

14.12.2023

	TP 2022	TA 2023	Ennuste 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
MYYNTITUOTOT	1 692 749	1 592 446	1 617 412	392 076	561 542	572 773
MAKSUTUOTOT	659 540	660 610	622 867	572 400	609 710	609 710
TUET JA AVUSTUKSET	1 297 623	1 074 720	1 220 116	1 291 644	1 074 720	1 074 720
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 717 342	2 525 164	2 302 801	2 372 799	2 515 167	2 530 258
TOIMINTATUOTOT	5 367 254	5 852 939	5 763 196	4 628 919	4 761 139	4 787 461
Valmistus omaankäyttöön	220 159	77 850	104 402			
HENKILÖSTÖKULUT	-15 646 819	-15 215 406	-15 526 341	-15 179 917	-15 260 943	-15 840 859
Muut yhteistoimintaosuudet (tili 4488)	-1 398 205	-619 818	-1 112 426	-693 818	-2 089 535	-2 013 437
Muut palvelut	-46 511 690	-5 667 579	-5 421 491	-6 678 981	-6 892 708	-7 140 846
PALVELUIDEN HANKINNAT	-47 909 895	-6 287 397	-6 533 917	-7 372 799	-8 982 243	-9 154 283
AINEET JA TARVIKKEET	-2 797 120	-2 810 667	-2 912 510	-2 200 211	-2 270 618	-2 352 360
AVUSTUKSET	-1 753 968	-2 016 829	-1 735 058	-1 747 729	-1 747 729	-1 747 729
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 470 616	-1 169 776	-1 172 067	-1 567 976	-1 618 151	-1 676 405
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-69 578 418	-27 500 075	-27 879 893	-28 068 632	-29 879 683	-30 771 634
TOIMINTAKATE	-63 991 004	-21 569 286	-22 012 295	-23 439 713	-25 118 544	-25 984 173
Tulovero	24 703 008	12 360 000	12 605 000	11 856 000	12 045 000	12 278 000
Kiinteistövero	2 309 796	2 257 000	2 413 000	2 529 000	2 535 000	2 535 000
Yhteisövero	5 051 353	3 309 000	3 351 000	3 072 000	3 297 000	3 365 000
VEROTULOT	32 064 157	17 926 000	18 370 000	17 457 000	17 877 000	18 178 000
Peruspalvelujen vo	25 303 264	6 051 797	6 051 797	6 985 829	8 124 839	8 204 792
Verotuloperusteinen vo-tasaus	5 972 703	1 667 409	1 696 306	1 708 568	1 814 160	1 882 032
Opetus- ja kulttuuritoimen vo	-580 173	-597 259	-548 572	-548 572	-548 572	-548 572
VALTIONOSUUDET	36 177 381	7 121 947	7 199 531	8 145 825	9 390 427	9 538 252
KORKOTUOTOT	55 827	81 000	70 000	48 800	48 667	48 667
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1 604 490		1 636 086	1 101 000	1 056 790	1 060 816
KORKOKULUT	-197 677	-509 386	-673 594	-816 018	-656 242	-599 041
MUUT RAHOITUSKULUT	-1 646 548		-505 217			
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-183 908	-428 386	527 275	333 782	449 215	510 442
VUOSIKATE	4 066 626	3 050 275	4 084 511	2 496 894	2 598 098	2 242 521
SUUNNITELMAN MUK.POISTOT	-2 331 379	-2 422 900	-2 397 363	-2 422 900	-2 422 900	-2 422 900
KERTALUONTEISET POISTOT			-300 000			
ARVONALENTUMISET	-133 500		-620 000	-440 000	-440 000	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 464 879	-2 422 900	-3 317 363	-2 862 900	-2 862 900	-2 422 900
SATUNNAISET TUOTOT	456 175					
SATUNNAISET KULUT						
POISTOERON LIS (-) TAI VÄH (+)	42 448	42 448	42 448	42 448	42 448	42 448
TULOSLASKELMA	2 100 370	669 823	809 596	-323 558	-222 354	-137 931

7 Investoinnit palvelualueittain (yhteenveto)

INVESTOINNIT PALVELUALUEITTAIN								14.12.2023
	Kustannus- arvio	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
Hallintopalvelut (sis. kulttuuri- ja kirjasto)								
Tuotot								
Kulut	-949 000	-239 000	-617 400	-50 500	-30 500			
Netto	-949 000	-239 000	-617 400	-50 500	-30 500	0	0	0
Sote-kiinteistöt								
Tuotot	0						0	0
Kulut	-1 815 200	-40 000	-297 000	-150 000	0	-1 248 200	0	0
Netto	-1 815 200	-40 000	-297 000	-150 000	0	-1 248 200	0	0
Sivistyspalvelut								
Tuotot	30 000	30 000				0	0	0
Kulut	-1 833 650	-2 900 250	-271 000	-93 000				-4 000 000
Netto	-1 803 650	-2 870 250	-271 000	-93 000	0	0	0	-4 000 000
Tekniset palvelut								
Tuotot	1 895 810	66 300	386 100	283 410	20 000	20 000	30 000	18 000
Kulut	-14 554 300	-1 065 600	-1 906 000	-1 177 300	-5 084 000	-4 962 000	-160 000	-32 000
Netto	-12 658 490	-999 300	-1 519 900	-893 890	-5 064 000	-4 942 000	-130 000	-14 000
Investoinnit yhteensä								
Tuotot	1 925 810	96 300	386 100	283 410	20 000	20 000	30 000	18 000
Kulut	-19 152 150	-4 244 850	-3 091 400	-1 470 800	-5 114 500	-6 210 200	-160 000	-4 032 000
Netto	-17 226 340	-4 148 550	-2 705 300	-1 187 390	-5 094 500	-6 190 200	-130 000	-4 014 000

8 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA							14.12.2023
	Toteuma 2022	Budjetti 2023	Ennuste 2023	Budjetti 2024	TS 2025	TS 2026	
Vuosikate	4 066 707	3 050 275	4 084 511	2 496 894	2 598 098	2 242 521	
Tulorahoituksen korjauserät	456 175		0				
Toiminnan rahavirta	4 522 882	3 050 275	4 084 511	2 496 894	2 598 098	2 242 521	
Investointimenot	-2 302 389	-4 031 600	-2 654 475	-4 244 850	-3 091 400	-1 470 800	
Rahoitusosuudet investointeihin	0	815 600	256 842	96 300	386 100	283 410	
Pysyvien vastaavien osto/myynti	56 200						
Investoinnit, netto	-2 246 189	-3 216 000	-2 397 633	-4 148 550	-2 705 300	-1 187 390	
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 276 693	-165 725	1 686 878	-1 651 656	-107 202	1 055 131	
Rahoituksen rahavirta							
Antolainasaamisten lisäykset							
Antolainasaamisten vähennykset	50 000						
Lainakannan muutokset	50 000	0	0	0	0	0	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 500 000	3 500 000		6 200 000	2 700 000	1 200 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 582 666	-3 307 666	-3 816 666	-3 623 809	-3 930 952	-4 200 952	
Lyhtyaikaisten lainojen muutos	3 500 000						
Lainakannan muutokset, netto	4 417 334	192 334	-3 816 666	2 576 191	-1 230 952	-3 000 952	
Toimeksiantojen varojen muutokset							
Saamisten muutos	600 000						
Korottomien velkojen muutos	-981 000						
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Vaikutus maksuvalmiuteen	4 086 334	192 334	-3 816 666	2 576 191	-1 230 952	-3 000 952	
Rahavarojen muutos	6 363 027	26 609	-2 129 788	924 535	-1 338 154	-1 945 821	

Liitteet

Liite 1	Kuhmon kaupungin tuloskehitys 2005-2022
Liite 2	Kuhmon kaupungin avustusmäärärahat ja yhtiövastikkeet 2024
Liite 3	Rahoitusarvopaperit
Liite 4	Elinvoiman kehittämismäärärahat
Liite 5	Investoinnit ta 2024 ja ts 2025-2030, hankeluettelo
Liite 6	Omistusyhteisöjen maksuosuudet 2024
Liite 7	Henkilöstö
Liite 8	Hankkeet

KUHMON KAUPUNGIN TULOSKEHITYS VUOSINA 2005 - 2022

Kainuun hallintokokeilu kesti 2005 – 2012. Vuoteen 2011 saakka kuntayhtymän alijäämät jäivät kuntayhtymän taseeseen eikä niitä kirjattu osakaskuntien tulokseen ja taseeseen. Vuonna 2011 kokeilun ajalta kertyneet alijäämät tulivat kuntien maksettavaksi. Vuonna 2011 Kuhmon tulos oli 1,88 miljoonaa euroa alijäämäinen, josta kuntayhtymän alijäämä selittää 1,3 miljoonaa euroa ja Kiinteistö Oy Kuhmon Yrityssammon osakekannan alaskirjaus 0,75 miljoonaa euroa. Myös toiminnallinen tulos oli tappiollinen.

Vuonna 2012 kaupungin tulos oli 3,4 miljoonaa euroa alijäämäinen, josta SOTE-kuntayhtymän alijäämä selittää 1,4 miljoonaa euroa ja Kiinteistö Oy Kuhmon Yrityssammon pääomallainan akordi 1,4 miljoonaa euroa, mutta myös toiminnallisen tuloksen ollessa alijäämäinen.

Vuonna 2013 tulos oli 1,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen, josta satunnaista tuottoa 1,2 miljoonaa euroa (Kainuun Ammattiliikelaitoksen jako-osuus).

Vuosi 2014 oli erittäin poikkeuksellinen ja kaupungin tulos muodostui ennätysellisesti 4,7 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi ja myös taseen pitkään jatkunut kumulatiivinen alijäämä kääntyi ylijäämäiseksi. Poikkeuksellisia tuloja vuoden 2014 tuloksessa olivat yksittäisten kuntalaisten poikkeukselliset verotutot noin 0,8 miljoonaa euroa, rahoitussalkkujen järjestelyyn liittyvät myyntivoitot 1,7 miljoonaa euroa, kaupungin lämpöhuollon yhtiöittämiseen liittyvä myyntivoitto 0,9 miljoonaa euroa, henkilöstön lomauttamiseen liittyvät säästöt noin 0,5 miljoonaa euroa sekä vuodelta 2013 kirjattu SOTE-kuntayhtymän palautus 0,5 miljoonaa euroa. Toiminnallinen tulos oli noin 0,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Vuoden 2015 tulos oli 280 tuhatta euroa ylijäämäinen ja tulokseen ei liittynyt satunnaisia eriä. Vuoden 2016 tulos oli 564 tuhatta euroa ylijäämäinen sisältäen 267 tuhatta euroa satunnaisia tuottoja asfalttikartellioikeudenkäyntiin liittyvistä vahingon- ja oikeudenkäyntikorvauksista. Vuoden 2016 toiminnallinen tulos oli näin ollen 297 tuhatta euroa ylijäämäinen.

Vuoden 2017 tulos oli 594 tuhatta euroa ylijäämäinen. Tulokseen sisältyi poikkeuksellisia eriä:

- palvelujen ostoissa 648 tuhannen euron kuluvaraus kiinteistöjen purkamiseen
- poistoissa Kontion koulun tasearvon alaskirjaus 128 tuhatta euroa
- rahoitustuotoissa 500 tuhatta euroa sijoitusten markkina-arvon nousun realisointia
- metsien myyntituottoa 200 tuhatta euroa yli normaalin vuositason

Vuoden 2017 toiminnallinen tulos oli 677 tuhatta euroa ylijäämäinen.

Vuodesta 2013 alkaen vuoteen 2017 Kuhmon kaupungin toiminnallinen tulos oli jonkin verran ylijäämäinen, mutta vuonna 2018 kaupungin toiminnallinen tulos kääntyi merkittävästi alijäämäiseksi ja oli – 3,1 miljoonaa euroa. Tulokseen ei sisältynyt poikkeuksellisia eriä. Toimintakate laski edelliseen vuoteen verrattuna – 832 tuhatta euroa toimintatuottojen laskiessa – 331 tuhatta euroa ja toimintakulujen kasvaessa 502 tuhatta euroa. Merkittävimmät erät myyntituottojen laskussa olivat metsänmyyntituotot – 65 tuhatta euroa, työllistämistuet – 97 tuhatta euroa ja muut tuet – 103 tuhatta euroa, vuokratuotot – 75 tuhatta euroa ja pysyvien vastaavien myyntivoitot + 87 tuhatta euroa. Vuonna 2018 verotulot laskivat – 1 309 tuhatta euroa edelliseen vuoteen. Valtionosuudet säilyivät edellisen vuoden tasolla. Toimintakuluissa SOTE-kulut kasvoivat 1 966 tuhatta euroa (+5,3 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Näin ollen muut toimintakulut laskivat 1 464 tuhatta euroa; henkilöstökulujen laskua – 677 tuhatta euroa, sote-kuluista puhdistetut muiden palvelujen hankinnat laskua – 802 tuhatta euroa. Vuonna 2018 nettomääräiset rahoitustuotot- ja kulut laskivat – 1 335 tuhatta euroa edelliseen vuoteen joulukuussa tapahtuneen markkinatiputuksen vuoksi.

Kuhmon kaupungin tase kääntyi alijäämäiseksi vuoden 2018 lopussa. Alijäämä oli tuolloin – 183 tuhatta euroa. Vuoteen 2019 lähdettiin – 0,5 miljoonan euroa alijäämäisellä talousarviolla. Vuoden tulos muodostui kuitenkin – 1,6 miljoonaa euroa alijäämäiseksi eli 1,1 miljoonaa euroa ennakoitua huonommaksi. Sote-kuntayhtymän alijäämästä johtuen Kuhmon tulokseen kirjattiin 2019 vuodelle lisämaksua 1,8 miljoonaa euroa. Sote-kulut ylittivät talousarvion Kuhmossa 1,4 miljoonalla eurolla. Tilinpäätökseen sisältyi 331 tuhannen euron taseen arvonalentumispoisto ja 85 tuhannen euron myyntitappio. Kuhmon taseessa oli vuoden 2019 lopussa kertynyttä alijäämää 1,8 miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 tilikauden tulos oli – 859,9 tuhatta euroa alijäämäinen. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä tehtiin nykyisen terveysaseman 635,9 tuhannen euron tasearvon alaskirjaus ja muodostettiin 470 tuhannen euron varaus terveysaseman purkukuluihin. Vuoden 2020 lopussa Kuhmon taseeseen oli kertynyt alijäämää 2 625 tuhatta euroa. Kuntalain mukaisesti alijäämä tulee kattaa vuoden 2023 loppuun mennessä.

Vuoden 2021 tulos muodostui ennätysellisen hyväksi, ja vuoden ylijäämä oli 5,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 kaupungin taseessa ollut alijäämä saatiin katettua ja taseen ylijäämä tilinpäätöksessä oli 3,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2021 merkittäviä tulokseen vaikuttavia merkittäviä tekijöitä olivat:

- kaupungin vesiliiketoiminta yhtiöitettiin 1.1.2022 alusta vaikuttaen tulopuolella myyntituottojen laskuun 1,1 miljoonaa euroa ja toimintakulujen laskuun – 0,64 miljoonaa euroa
- yhteisöverotuotot kasvoivat 1,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 valtio korotti kuntien jako-osuutta määräaikaisesti koronasyyn
- Kuhmo sai harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen 1,45 miljoonaa euroa
- rahoitusarvopapereiden tuotto oli vuonna 2021 poikkeuksellisen hyvä. Muiden rahoitustuottojen ja -kulujen nettoarvo oli 2,9 miljoonaa euroa rahoitusarvopapereiden markkina-arvon kasvaessa edellisen vuoden tilinpäätökseen 13,5 %
- vuoden 2021 tilinpäätökseen tehtiin 20,9 tuhannen euron alaskirjaus Kainuun Etu Oy:n osakkeista

Kainuun hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa 1.1.2023 ja sote- sekä pelastuspalvelujen siirtyessä hyvinvointialueelle, Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä lakkautettiin 31.12.2022.

Kertaluontoisia vuoden 2022 tulokseen vaikuttavia yksittäisiä eriä olivat:

- Kainuun sote ylijäämän palautus 1.031.895,09 e
- Kalliin hoidon tasausrahaston purkaminen 133.316 e
- Osuus Kainuun Työterveys liikelaitoksen pääoma 80.636,27 e
- Kainuunmeren työterveyshuollon osakkeiden myyntivoitto 456.175,00 e
- Kainuun pelastuslaitos, palautus 98.956,00 e
- Kuhmon Terva-asunnot Oy osinko 100.000,00 e
- Kuhmon VesiEnergia Oy osinko 100.000,00 e

Toimintatuotot nousivat edelliseen 0,5 miljoonaa euroa, verotuotot kasvoivat 0,25 miljoonaa euroa ja valtionosuudet 0,4 miljoonaa euroa. Rahoitustuotot laskivat 1,5 miljoonaa euroa ja rahoitusarvopapereiden markkina-arvo laski -4,6 %.

Vuoden 2022 tulos oli 2,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Ylijäämäisen tuloksen jälkeen kaupungilla on puskuria tuleville vuosille yhteensä vajaat 5,2 miljoonaa euroa. Sote-uudistuksen 1.1.2023 jälkeinen kuntien valtionosuus muodostuu vuosien 2021 ja 2022 keskimääräiseen tulokseen perustuen.

KUHMON KAUPUNGIN AVUSTUSMÄÄRÄRAHAT JA YHTIÖVASTIKKEET 2024

LIITE 2

4.12.2023

	TA 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos	Kustannuspaikka
Konserniavustukset							
Kuhmon Yrityssampo	30 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	40 000,00	-10 000,00	kaupunginhallitus, HUOM! avustuksesta tehdään erillinen päätös.
Yhtiövästike							
Kuhmo-talo (tili 482000, vuokrat ja yhtiövästikkeet)	399 030,00	399 030,00	407 997,60	407 997,60	447 675,40	39 677,80	kaupunginhallitus
Sopimukseen pohjautuvat avustukset							
Kuhmon Musiikkiyhdistys	88 160,00	88 160,00	88 160,00	88 160,00	88 160,00		kaupunginhallitus
Kamarimusiikin tuki (henkilöstö ruokailu)				20 000,00	20 000,00		kaupunginhallitus
Juminkeko	15 500,00	15 500,00	15 500,00	15 500,00	15 500,00		kaupunginhallitus
Juminkeko kiinteistöhoito	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00		kaupunginhallitus
Pro Sommelo Suom-Ugr pääkaupunkiv.				4 000,00	0,00	-4 000,00	kaupunginhallitus
Pro Sommelo	16 000,00	16 000,00	16 000,00	16 000,00	16 000,00		kaupunginhallitus
Elokuvatoiminta	6 714,00	6 714,00	6 714,00	6 714,00	6 714,00		kaupunginhallitus
Liikkuva nuorisotyö 4H-yhdistys				10 000,00	10 000,00		kaupunginhallitus
Kuhmon 4H-yhdistys	25 445,00	25 445,00	25 445,00	25 445,00	25 445,00		kaupunginhallitus
	156 819,00	156 819,00	156 819,00	190 819,00	186 819,00		
Sosiaaliluonteinen tuki							
Työmarkkinatuki pitkäaik.työttömät	565 000,00	565 000,00	545 000,00	520 000,00	375 000,00	-145 000,00	työllisyydenhoid.pa
Kuhmon kaupungin työllistämistuki	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	40 000,00	-20 000,00	työllisyydenhoid.pa
Kuhmon Työväire ry	60 000,00	60 000,00	60 000,00	70 000,00	70 000,00		työllisyydenhoid.pa
Lasten kotihoidontuki	216 820,00	238 000,00	230 000,00	236 000,00	190 000,00	-46 000,00	varhaiskasvatus
Kotihoidontuen kuntalisä	50 000,00	50 000,00	40 500,00	50 000,00	35 000,00	-15 000,00	varhaiskasvatus
	951 820,00	973 000,00	935 500,00	936 000,00	710 000,00		
Maaseutuelinkeinojen tuki							
Maatalouslomitus	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	15 000,00	-5 000,00	lomituspalvelut
Sukupolvenvaihdokset	800,00	800,00	800,00	800,00	800,00		maaseutupalvelut
	20 800,00	20 800,00	20 800,00	20 800,00	15 800,00		
Muut avustussäämärahat							
Sinfonietta Lentua	0,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00		-5 000,00	kaupunginhallitus
Vaalit				1 100,00		-1 100,00	vaalit
Ihminen ja Kosmos	0,00	0,00	0,00	0,00			
Kyläyhdistykset (yleisav.)	12 000,00	12 000,00	12 000,00	14 000,00	14 000,00		kaupunginhallitus
Kyläyhdistykset, energia-avustus				5 000,00	5 000,00		kaupunginhallitus
Avustukset nuorisotoimintaan	560,00	560,00	560,00	560,00	560,00		nuorisotoimi
Kulttuuripalvelun tuet	4 160,00	4 200,00	4 200,00	4 200,00	4 200,00		kulttuuri- ja tapahtum.
Kainuun Rastiviikko				40 000,00		-40 000,00	liikuntatoimi
Lost in Kainuu				6 000,00		-6 000,00	liikuntatoimi
Tuki urheiluseuroille	18 400,00	18 400,00	19 700,00	19 700,00	19 700,00		liikuntatoimi
Avustukset kyläyhdistyksille/kohdeav.	6 400,00	6 400,00	6 400,00	6 400,00	6 400,00		liikuntatoimi
Vuokra-avustukset	4 400,00	4 400,00	4 400,00	4 400,00	4 400,00		liikuntatoimi
	45 920,00	50 960,00	52 260,00	106 360,00	54 260,00		
Yksityishenkilöille kohdistuva							
Oppilaspendit	1 200,00	1 500,00	1 200,00	1 400,00	1 400,00		kasvun ja oppimisen pa
Koulumatkatuki			500,00	500,00	500,00		perusopetus
Tuki lukiolaisille + muut tuet	18 000,00	16 350,00	650,00	150,00	150,00		lukio
Tuki perusopetuksessa yksit.talouksille			500,00	500,00	500,00		perusopetus
Vesihuoltoavustukset	8 000,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00		teknisen hallinto
Tykyavustus, henkilöstö	10 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00		talous- ja HR
Yksityisieavustukset	565 000,00	564 005,00	585 000,00	645 000,00	645 000,00		yksityistiepalvelut
Harrastekortti nuorille	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	18 000,00	3 000,00	nuorisotoimi
Harrasteseteli lapsille ja nuorille				5 000,00	5 000,00		nuorisotoimi
Kesätyösetelit 2)	22 300,00	22 300,00	22 300,00	22 300,00	22 300,00		kaupunginhallitus
	639 500,00	642 155,00	648 150,00	712 850,00	715 850,00		268 119,00
Avustukset yhteensä	1 844 859,00	1 893 734,00	1 863 529,00	2 016 829,00	1 722 729,00	-254 422,20	
Yhtiövästikkeet yhteensä 1)	399 030,00	399 030,00	407 997,60	407 997,60	447 675,40		

Tapahtumiin liittyen kaupunki erikseen sovittaessa voi tukea tapahtumaa antamalla tiloja ja työvoimaa tapahtuman käyttöön. Näitä kuluja ei ole laskettu yllä mainittuihin avustuskuluihin sisään.

Konserniavustuksen osalta tulee huomioitava de minimis -tukisäännökset

2) Kesätyösetelin arvo on 250 euroa. Kesätyösetelien saa, kun kesätyöntekijä on Kuhmossa kirjoilla oleva 2006 – 2009 syntynyt nuori. Työnantaja on yritys, yhteisö tai järjestö, työnantajan ei tarvitse olla kuhmolainen. Kesätyösuhde kestää vähintään kaksi viikkoa, työaika on 30 h viikossa ja palkka on alalla noudatettavan työehtosopimuksen mukainen. Samalle nuorelle haetaan tukea vain kerran 1.5. – 31.8. välisenä aikana. Kesätyöseteli on mahdollista käyttää myös kesäyrittäjyyteen, kun hakija suorittaa 4H-yhdistyksen järjestämän yrittäjäkoulutuksen ja yritys perustetaan Kuhmon 4H-yhdistyksen kautta. Kesäyrittäjyyden arvo oli 300 euroa. Mikäli nuori on kesätyössä Kuhmon kaupungilla ei kesätyöseteliä voi käyttää.

RAHOITUSARVOPAPERIT

Kuhmon kaupunki

Ajopvm: 27.11.23 14.48

Pvm: 31.10.23

Positiot

Evli

Raportoinnin valuutta: EUR

LIITE 3

Sivu 1/ 1

Arvopaperi	Kpl	Hinta/kpl	Hankinta-arvo	Kurssi	Markkina-arvo	Muutos	Kert.korot	Osuus %	Päivää
Rahasto									
Alma Platinum Quantica Managed	77,205	1 295,26	100 000,34	1 419,63	109 602,53	9 602,19		0,67 %	173
Amundi ETF Stoxx Europe 50 UCI	1 358,	100,62	136 648,07	98,87	134 265,46	-2 382,61		0,82 %	371
AQR Sustainable Corporate Arbitrage	1 011,253378	98,89	100 000,00	99,48	100 599,49	599,49		0,61 %	174
BGF European High Yield Bond Fund	13 067,91	9,53	124 474,52	10,12	132 247,25	7 772,73		0,80 %	574
BSF European Absolute Return Fund	609,02	164,20	100 000,74	164,99	100 482,21	481,47		0,61 %	174
Emerging Markets Debt Opportun	27 598,361	9,91	273 499,76	10,32	284 815,09	11 315,33		1,73 %	333
Evli Euro Likvidi B	11 644,794501	26,00	302 755,03	26,18	304 872,36	2 117,33		1,85 %	167
Evli Eurooppa B	777,4491	148,83	115 709,28	157,23	122 235,99	6 526,71		0,74 %	586
Evli European Investment Grade	5 749,2134	85,31	490 444,96	83,02	477 293,95	-13 151,01		2,90 %	449
Evli European Investment Grade	1 569,7209	190,31	298 735,16	190,67	299 297,11	561,95		1,82 %	284
Evli Green Corporate Bond A	2 668,8817	99,79	266 330,46	80,24	214 151,07	-52 179,39		1,30 %	1 170
Evli Healthcare I voitonjakolaina D	5 000 000,	1,00	5 000 000,00	1,03	5 151 395,00	151 395,00		31,27 %	1 400
Evli High Yield Yrityslaina A	166,1555	125,27	20 814,14	125,74	20 892,23	78,09		0,13 %	441
Evli High Yield Yrityslaina B	898,9933	285,67	256 817,24	288,81	259 635,56	2 818,32		1,58 %	11
Evli kehittyvät markkinat yrityslaina	2 603,1634	116,12	302 271,15	103,58	269 625,25	-32 645,90		1,64 %	957
Evli Leveraged Loan Fund	2 800,	100,00	280 000,00	99,65	279 020,00	-980,00		1,69 %	791
Evli Lyhyt Yrityslaina B	2 711,3134	28,67	77 739,35	29,50	79 991,88	2 252,53		0,49 %	230
Evli Nordic Corporate Bond B	210,9081	135,33	28 543,03	139,57	29 436,87	893,84		0,18 %	449
Evli Osakefaktori Eurooppa B	722,4389	138,42	100 000,00	138,22	99 851,89	-148,11		0,61 %	7
Evli Osakefaktori Maaailma B	2 474,1902	100,90	249 645,87	125,37	310 194,17	60 548,30		1,88 %	1 162
Evli Osakefaktori USA B	4 155,0953	183,39	761 983,62	179,32	745 100,00	-16 883,62		4,52 %	371
Evli Pohjois-Amerikka B	1 924,8985	455,60	876 983,11	459,04	883 609,26	6 626,15		5,36 %	810
Evli Q7	4 221,2972	118,45	500 000,00	117,53	496 141,72	-3 858,28		3,01 %	175
Evli Suomi Pienyhtiöt B	855,4543	483,69	413 777,60	483,05	413 230,62	-546,98		2,51 %	753
Evli Suomi Select B	12 675,6665	50,41	639 005,51	49,24	624 200,52	-14 804,99		3,79 %	462
GAM Star Cat Bond Fund	6 897,64	14,50	99 999,97	15,48	106 767,88	6 767,91		0,65 %	162
Ishares Em. Mark. Gov Bond Hdg	8 962,0808	93,58	838 699,61	90,68	812 681,49	-26 018,12		4,93 %	739
iShares Euro Investment Grade	24 345,8873	9,91	241 191,07	9,66	235 132,58	-6 058,49		1,43 %	531
iShares MSCI EM ESG Enhanced U	48 299,	4,71	227 520,66	4,51	217 997,54	-9 523,12		1,32 %	294
iShares MSCI Europe ESG Enhanced	17 841,	5,97	106 475,12	6,22	110 899,66	4 424,54		0,67 %	371

iShares MSCI Japan ESG Enhanced	40 937,	5,61	229 618,58	5,49	224 907,88	-4 710,70	1,37 %	908
iShares MSCI USA ESG Enhanced	154 121,	7,07	1 089 150,66	7,10	1 094 567,34	5 416,68	6,64 %	371
JPM Global Macro Opportunities Acc	549,299	182,05	99 999,91	175,25	96 264,65	-3 735,26	0,58 %	175
Lumyna Bofa MLCX Commodity	498,952	200,42	99 999,97	186,80	93 204,23	-6 795,74	0,57 %	173
Sijoitusrahasto Evli USA Kasvu	14 589,5314	103,18	1 505 315,50	105,52	1 539 414,41	34 098,91	9,34 %	420
			16 354 149,99		16 474 025,14	119 875,15	100,00 %	
Arvopaperit yhteensä			16 354 149,99		16 474 025,14	119 875,15		
Siirtyvät korot								
Sijoitukset yhteensä			16 354 149,99		16 474 025,14	119 875,15		
Tilit								
Evli	576,41	1,00	576,41	1,00	576,41	0,00		
Rahasaldo yhteensä			576,41		576,41	0,00		
Salkku yhteensä			16 354 726,40		16 474 601,55	119 875,15		

© FA Solutions

Kuhmon kaupunki
Ajopvm: 27.11.23 14.48
Pvm: 31.10.23

Positiot
OP

Raportoinnin valuutta: EUR

Sivu 1/ 1

Arvopaperi	Kpl	Hinta/kpl	Hankinta-arvo	Kurssi	Markkina-arvo	Muutos	Kert.korot	Osuus %	Päivää
Rahasto									
JPMorgan Europe Research Enhan	5 447,	37,09	202 027,22	35,46	193 123,39	-8 903,83		2,01 %	18
JPMorgan US Research Enhanced	8 210,	40,62	333 522,92	38,84	318 876,40	-14 646,52		3,32 %	18
OP-Amerikka Indeksi II A (kasvu)	1 449,6267	350,48	508 061,50	364,51	528 403,43	20 341,93		5,50 %	573
OP-Amerikka Pienyhtiöt A (kasvu)	468,9729	228,20	107 020,88	224,72	105 387,59	-1 633,29		1,10 %	651
OP-EMD Hard Currency Corporate IG	746,701	107,83	80 513,54	105,13	78 500,68	-2 012,86		0,82 %	432
OP-EMD Hard Currency Sovereign A	1 266,4984	164,23	207 992,31	155,02	196 332,58	-11 659,73		2,04 %	930
OP-EMD Local Currency A (kasvu)	893,1595	136,85	122 224,85	135,77	121 264,27	-960,58		1,26 %	713
OP-Eurooppa Indeksi II A (kasvu)	1 876,1761	168,41	315 967,47	171,66	322 064,39	6 096,92		3,35 %	350
OP-Eurooppa Nousevat Tähdet A	1 179,0048	113,28	133 557,45	109,51	129 112,81	-4 444,64		1,34 %	300
OP-High Yield A (kasvu)	1 178,7615	195,62	230 593,11	205,77	242 553,75	11 960,64		2,52 %	607

OP-Japanin Tähdet A (kasvu)	891,5878	123,50	110 110,35	122,15	108 907,45	-1 202,90	1,13 %	573	
OP-Kehittyvät Osakemarkkinat A	2 116,385	151,62	320 889,86	142,25	301 055,77	-19 834,09	3,13 %	1 174	
OP-Metsänomistaja B (tuotto)	6 438,7408	126,55	814 804,62	175,90	1 132 574,51	317 769,89	11,78 %	1 677	
OP-Obligaatio Prima A (kasvu)	2 869,8458	176,79	507 357,27	164,52	472 147,03	-35 210,24	4,91 %	960	
OP-Suomi Indeksi II A (kasvu)	1 512,0142	119,50	180 686,90	112,35	169 874,80	-10 812,10	1,77 %	1 175	
OP-Suomi Pienyhtiöt A (kasvu)	72,6262	609,52	44 267,26	476,90	34 635,43	-9 631,83	0,36 %	809	
OP-Vuokratuotto II B (tuotto)	3 201,5423	112,27	359 441,14	129,39	414 247,56	54 806,42	4,31 %	3 410	
OP-Yrityslaina A (kasvu)	10 727,6261	198,57	2 130 236,34	191,43	2 053 589,47	-76 646,87	21,36 %	1 243	
VanEck Morningstar US Sustainable	2 427,	44,40	107 755,51	43,49	105 538,10	-2 217,41	1,10 %	228	
			6 817 030,50		7 028 189,41	211 158,91	73,10 %		
Sijoitusvakuutus									
OPVH Kapitalisaatiosopimus 68-	2 008 000,	1,00	2 008 000,00	1,29	###	2 586 038,09	578 038,09	26,90 %	1 400
			2 008 000,00			2 586 038,09	578 038,09	26,90 %	
Arvopaperit yhteensä			8 825 030,50			9 614 227,50	789 197,00		
Siirtyvät korot									
Sijoitukset yhteensä			8 825 030,50			9 614 227,50	789 197,00		
Tilit									
OP	3 822,43	1,00	3 822,43	1,00		3 822,43	0,00		
Rahasaldo yhteensä			3 822,43			3 822,43	0,00		
Salkku yhteensä			8 828 852,93			9 618 049,93	789 197,00		

ELINVOIMAN KEHITTÄMISMÄÄRÄRAHAT

LIITE 4

25.11.2023

KAUPUNKISTRATEGIAN JA ELINKEINO-OHJELMAN TAVOITTEIDEN MUKAAN**1. KESTÄVÄ KAUPUNKI**

(Puurakentaminen, vaikuttavat hankinnat, vihreän siirtymän mahdollisuudet, infrastruktuuriin)

Puurakentamisen edistäminen (Woodpolis)**Erittelemätön varaus elinvoiman kehittämiseen**

	15 000		
Yritysten julkisivut kuntoon -seteli	10 000	10 000	
1048 Vastuullinen Woodpoliksen yritysverkoston kehityshanke (hakemus)	29 326	28 000	14 000
1049 Itäsuomen puutuoteklusteri (hakemus)	21 000	21 000	
Ylä- ja Itä-Kainuun vihreän siirtymän osaamiskeskus	12 500	12 500	
VT 22 Tervan tie	2 500	2 500	2 500
Varaus mahdollisille uusille hankkeille	10 000	10 000	10 000

KESTÄVÄ KAUPUNKI YHTEENSÄ

	100 326	84 000	26 500
KP 1790 -elinvoimapalveluiden projektit	50 326	49 000	14 000
KP1740 -elinvoiman kehittäminen	50 000	35 000	12 500

2. MONIPUOLINEN KANNATTAVA JA KANSAINVÄLINEN ELIKEINORAKENNE

(Kestävä matkailu ja luovat alat, Woodpolis, julkisten ja yksityisten investointien)

Erittelemätön varaus elinvoiman kehittämiseen

	15 000		
KAMK-yhteistyö -sopimus	11 000	11 000	11 000
Idän Taiga ry:n markkinointisopimus (khal 21.1.2015 §27), sopimuksen mukaan, joka tulossa päätöksentekoon	27 000	27 000	27 000
Arctic Lakeland -yhteistyö	8 000	8 000	8 000
Yritysseteilit	20 000	20 000	25 000
Elinkeino-ohjelma -hanke	15 000		
1046 Kuhmon matkailun Master Plan-hanke	28 000	14 000	0
1047 Kainuulaatuinen Kuhmo Yritysryhmä-hanke (varaus)	0	0	
Uudistuvaa vetovoimaa matkailuun AL Kainuu	3 300	3300	3300
Sotamatkailu-jatkohanke (aiho) - Kalevalakerroksen uudistaminen	15 000	15000	
Puolustusteollisuuden kehittämistarpeet toimintaympäristölle Vuosangassa (KAMK)	6 900	6900	
KV matkailun kehittämien-Charterhanke	10 000	10000	10000
Omistajanvaihdos-hanke, Kainuun yrittäjät	3 600	3600	3600
Liityntäliikenteen tukeminen charter ryhmille (talvi 2024, 10xtammi-helmikuun aikana)	3 650		

MONIPUOLINEN KANNATTAVA JA KANSAINVÄLINEN ELIKEINORAKENNE

YHTEENSÄ	166 450	118 800	87 900
KP 1790 -elinvoimapalveluiden projektit	28 000	14 000	0
KP1740 -elinvoiman kehittäminen	138 450	104 800	87 900

3. TÄYTTÄ ELÄMÄÄ KESKUSTASSA JA KYLISSÄ - HYVINVOIVAT KUHMOLAISET

(Turvallinen ja avoin kaupunki, aktiiviset toimijat, osalliset ihmiset, työllisyyden edistäminen, monipuoliset ja ajassa elävät harrastusmahdollisuudet, elämän murroskohdat ja ikä huomioidaan)

Erittelemätön varaus elinvoiman kehittämiseen

	15 000		
Elävä Kainuu Leader -kuntaraha 2021-2027 (kh15.9.2020 § 212) sisältää Kalaleader -kuntarahoitusosuuuden	41 976	41 976	41 976
Jäähileaseman käyttökustannukset	500	500	500
Kaupungin ja yhdistystoiminnan yhteistyön kehittämishanke (Hakemus jätetty 16.11.23)	9 500	9 500	
Kuhmon erityiskalastuskohteet -hanke (Hakemus jätetty 10/2023)	0	0	
Kate-hanke (mielenterveyden edistäminen)	3 320		

Varaus mahdollisille uusille hankkeille	10 000	10 000	10 000
TÄYTTÄ ELÄMÄÄ KESKUSTASSA JA KYLISSÄ - HYVINVOIVAT KUHMOLAISET YHTEENSÄ	80 296	61 976	52 476
KP 1790 -elinvoimapalveluiden projektit	0	0	0
KP1740 -elinvoiman kehittäminen	80 296	52 476	52 476
4. TUNNETTU JA VERKOSTOITUNUT KAUPUNKI			
(Aluebrändin tunnettuus, luotettava yhteistyökumppani, metsään liittyvät verkostot, kansainväliset kulttuuriverkostot, lapsille ja nuorille kansainvälisyyskokemuksia)			
Singin Heritage Route (Runonlaulu Akatemia)-kulttuurimatkailuverkosto	3 500	7 000	3 500
Tervahanke (Uusien teknologioiden hyödyntäminen innovatiivisissa kulttuuri-tuotannoissa Oulu 2026)	6 000	12 000	
1044 Vakuttavampaa yhteistyötä rajakunnissa (rajakuntien 10 kpl verkosto)		0	0
Erittelemätön varaus elinvoiman kehittämiseen	15 000		
Tapahtumat, vierailut, messut, lasten ja nuorten kv-toiminta	25 000	25 000	25 000
Unescon kirjallisuuspääkaupunki -jatkohanke	15 000	15 000	
TUNNETTU JA VERKOSTOITUNUT KAUPUNKI YHTEENSÄ	64 500	59 000	28 500
KP 1790 -elinvoimapalveluiden projektit	0	0	0
KP1740 -elinvoiman kehittäminen	64 500	59 000	28 500
5. INHIMILLINEN KEHITYS ON MAHDOLLISTA KAIKILLE			
(Kannustava varhaiskasvatus, yhteisöllinen ja turvallinen perusopetus, vetovoimainen oma lukio, ammattiin voi opiskella Kuhmossa, laadukkaat elinikäisen oppimisen palvelut ja taiteen perusopetus)			
Erittelemätön varaus elinvoiman kehittämiseen	15 000		
1045 Osaamista Kuhmon yrityksiin OSKU hanke	24 657	22 000	0
INHIMILLINEN KEHITYS ON MAHDOLLISTA KAIKILLE YHTEENSÄ	39 657	22 000	0
KP 1790 -elinvoimapalveluiden projektit	24 657	22 000	
KP1740 -elinvoiman kehittäminen	15 000	0	0
ELINVOIMAN KEHITTÄMISMÄÄRÄRAHAT	451 229	345 776	195 376
KP 1790 -elinvoimapalveluiden projektit	102 983	85 000	14 000
KP1740 -elinvoiman kehittäminen	348 246	251 276	181 376

8 INVESTOINNIT, SUUNNITTELU JA SEURANTA 2024

14.12.2023

INVESTOINNIT		Suunnitteluvaihe 2023								Poisto- aika	Käyttöön- ottokk
Kohde	kp. proj.	Kustannus- arvio	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS2027	TS2028	TS2029	TS2030		
MENOT, brutto		19 152 150	4 244 850	3 091 400	1 470 800	5 114 500	6 210 200	160 000	4 032 000		
TULOT		-1 925 810	-96 300	-386 100	-283 410	-20 000	-20 000	-30 000	-18 000		
NETTO		17 226 340	4 148 550	2 705 300	1 187 390	5 094 500	6 190 200	130 000	4 014 000		
Strateginen johto											
Osakkeet ja osuudet											
Osakkeet ja osuudet											
Kiinteistöjen osto ja myynti											
Kiinteistöjen osto ja myynti											
Maa- ja vesialueiden hankinta											
YHTEENSÄ		0	0	0	0	0	0	0	0		
TALONRAKENNUS											
Uudisrakennukset ja peruskorjaukset											
Sote-kiinteistöt											
Terveysasema											
Huonekohtaiset IV-laitteet nykyisen terveyskeskukseen											
Louhela		460 000	20 000								
ikkunoiden vaihto + ikkunaseinien korjaus (1. ja 2. krs)	8069			200 000							9
sisäilmakorjaukset	8070			20 000							12
Ilmastointi koneiden uusiminen					150 000						
Ulko-ovien uusiminen				10 000							
Levälahtikoti	8116	42 000									
sisäpuoliset muutos-/korjaustyöt				12 000							12
ulkopuolen maastomuotoilu			10 000								
Kuntokadun toimintakeskus (Suojatyökeskus)	8114	1 293 200									
peruskorjauksen suunnittelu				45 000			20 000				
peruskorjaus (890 m2 x 1380 €/m2)							1 228 200				
Honkalinna											
Varavoiman muutostyöt+ varavoimakone+ lämmönsiirrin		20 000	10 000	10 000							
Yhteensä, netto		1 815 200	40 000	297 000	150 000	0	1 248 200	0	0		
Sivistyspalvelujen kiinteistöt											
Tuupalan ruokalarakennus											
8008											
ulkoseinän huoltomaalaus (rappauskorjaukset) (1000 m ²)		103 000		35 000							9

pakaste- ja kylmiöhuon. koneistojen uusinta (4+6 kpl) lastauslaiturin muutostyöt				15 000						11
Tuupalan yläkoulu	8010	419 000								10
3. vaihe, yläkoulun peruskorjaus	8067									
ulkoseinän huoltomaalaus (rappauskorjaukset) (2650m ²)	8063		2 200 000		93 000					10 v. 2026
kotitalous- ja taideaineiden luokkien rakentaminen										
Teknisten töiden tilat ja liikuntasali									4 000 000	
Tuupalan uusi puukoulu	8068	98 000								
pienet muutos- ja korjaustyöt			20 000							9
opastetaulut			10 000							9
luokkien pöytätasot			30 000							9
eteläsivun luokkien ja hallintotilojen jäähditys?			38 000							10
Kirjasto	8013	174 400								
sähkökeskusten (1+4 kpl) vaihtaminen + lasten kk. valaistus										
valaistuksen uusiminen pääsali	8072		30 000							12
julkisivun ulkopuoliset korjaukset										10
Kuusenkuiske		98 000								
Kuivauskaapit 4 kpl			16 000							
rakennuksen kuivatusjärjestelmä	8015		40 000							10
P-alueiden pinnoitus			42 000							10
Kuusenkuiskeen piha-alueen kunnostus	8136		100 000							
OKM:n avustus			-30 000	-30 000						
Satumetsän päiväkotii muutostyö	8075	368 500								
muutostyö										6
sisäilmakorjaukset (toimistot)	8076									12
keittiön korjaus (varaus)			42 000							12
päiväkodin aita	8165									10
Oppimiskeskus										
pajarak. katon (huopa) uusiminen (3400 m ²)	8124	221 000	50 000		151 000					
tiivistystyöt pajarakennuksessa	8018	88 000	12 000							12
asbestityöt			6 000							
ikkunat pajarakennuksessa ja pieliin paikkaukset					70 000					
Paloaseman nuoristotila		59 250								
ikkunat 65 m ² á 550 €/m ²			36 000							
ulko-ovet 2 kpl ja alakerran ikkunaseinä			10 000							
pieliin paikkaukset			4 000							
tiivistyskorjaukset 65 m ² á 100 €/m ²			6 500							
asbestityöt			3 250							
Piilolan koulu, tekninen siipi		156 300								
ikkunat 120m ² á 550 €/m ²			66 000							
vesikatko 730 m ² á 110 €/m ²			80 300							
pieliin paikkaukset			4 000							

Yhteensä, netto		48 200	48 200	0	0	0	0	0	0		
Tekninen lautakunta											
Kalusto:											
Ulkoliikuntavälineet ja -laitteet, sääsuoja korkeushyppypatjoille	8153	25 000	25 000								9
Urheilukentän/leikkikenttien investoinnit (liikuntapaikkaselvityksen p	8156	60 000		60 000							10
Polkupyöräkatokset Tuupalan koululle ja Kuusenkuiskeen päiväkodille			25 000								
Ulkojäänhoitolinko			25 000								
Latukoneen telasto			20 000								
I wall-liikuntapeli			22 800								
Yhteensä, netto		85 000	117 800	60 000	0	0	0	0	0		
IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS YHTEENSÄ, bruttokustannukset		652 200	222 000	502 000	10 500	10 500	0	0	0		

OMISTUSYHTEISÖJEN MAKSUOSUUDET 2024

LIITE 6

KAINUUN LIITON MAKSUOSUUS 2024

JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUSLASKELMA VUODELLE 2024 v. 2022 ASUKASLUVUN PERUSTEELLA

Kunta	Asukasluku vuonna 2021	Asukasluku vuonna 2022	Maksuosuus 2021 euroa	Maksuosuus 2022 euroa	Maksuosuus 2023 euroa	Maksuosuus 2024 euroa	Muutos euroa	%:ia koko maksu- osuudesta
Hyrnsalmi	2 139	2 094	76 885	80 306	78 563	77 711	-852	3,0 %
Kajaani	36 493	36 297	1 242 972	1 335 402	1 340 349	1 347 026	6 677	51,5 %
Kuhmo	7 928	7 755	280 008	293 688	291 187	287 798	-3 389	11,0 %
Paltamo	3 183	3 100	112 151	118 140	116 908	115 045	-1 863	4,4 %
Puolanka	2 446	2 380	87 307	90 970	89 839	88 325	-1 514	3,4 %
Ristijärvi	1 210	1 174	43 301	45 101	44 442	43 569	-873	1,7 %
Sotkamo	10 348	10 354	349 262	376 186	380 071	384 250	4 179	14,7 %
Suomussalmi	7 508	7 367	264 308	277 328	275 762	273 398	-2 364	10,4 %
Yhteensä	71 255	70 521	2 456 194	2 617 121	2 617 121	2 617 121		100 %

YMPÄRISTÖTERVEYSPALVELUT 2024

YMPÄRISTÖTERVEYSPALVELUT	Kuntien maksuosuudet 2024								20.10.2023			
	Yhteensä	Hyrnsalmi	Kajaani	Kuhmo	Paltamo	Ristijärvi	Sotkamo	Suomussalmi				
Asukasluku 31.12.2022	68141	2094	36297	7755	3100	1174	10354	7367				
Asukasluku %		3,1 %	53,3 %	11,4 %	4,5 %	1,7 %	15,2 %	10,8 %				
Nautojen määrä lypsykarjatiloilta	8890	518	1002	2310	568	641	2758	1093	18.8.2023 tilanne			
Nautojen määrä lypsykarjatiloilta %		5,8 %	11,3 %	26,0 %	6,4 %	7,2 %	31,0 %	12,3 %				
Terveysvalvonta												
Asukasluku 100 %		3,1 %	53,3 %	11,4 %	4,5 %	1,7 %	15,2 %	10,8 %	100 %			Muut kunnan (ei Sotkamo)
		22	379	81	32	12	108	77			711	603
Eläinlääkintähuolto												
Asukasluku 70 %, naudat 30 %		3,9 %	40,7 %	15,8 %	5,1 %	3,4 %	19,9 %	11,4 %	100 %			
		71	743	288	93	62	364	208			1826	1465
Ympäristöterveydenhuolto yht.		93	1121	369	125	74	472	285				
		3,7 %	44,2 %	14,5 %	4,9 %	2,9 %	18,6 %	11,2 %	100 %		2 537 *)	2068

HENKILÖSTÖ

Liite 7 4.12.2023

	Henkilötyövuodet				
	Suunniteltu 2025	Suunniteltu 2024	Suunniteltu 2023	Toteutunut it 2022	Muutos 2024-2023
Kaupunginhallitus	2	2	1,00	1,00	1,00
Vetovoimaisuuden palvelualue	23,6	23,8	18,13	18,42	5,47
Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut	1,7	1,7	1,50	1,84	0,20
Kirjastopalvelut	5,7	6,9	6,50	6,30	-0,80
Museopalvelut	2,2	2,2	3,17	2,40	-0,97
Viestintä ja matkailu	0,5	0,5	1,21	0,34	-0,71
Kulttuuripalvelujen projektit			0,33	0,04	-0,33
Elinvoimapalveluiden hallinto	2	2	2,00	2,00	0,00
Markkinointi	0,5	0,5			
Elinvoimapalveluiden projektit	9	8	1,42	3,60	7,58
Maaseutuelinkeinot	2	2	2,00	1,90	0,00
Keskushallinnon palvelualue	8,5	8,5	9,57	11,90	-1,07
Hallintopalvelut	2	2	0,65	1,00	1,35
Talous- ja henkilöstöhallinto	2	2	3,00	3,00	-1,00
Toimistopalvelut	4,5	4,5	5,92	7,90	-1,42
Työllisyyden edistämisen palvelualue	17,5	17,5	20,85	17,40	-3,35
Työllisyyspalveluiden hallinto	0,5	0,5	0,85	0,60	-0,35
Kuntouttava työtoiminta	0	0	0,00	1,00	0,00
Työllistämisen pilotti	3	3	2,50	2,40	0,50
Tahko-halli	14	14	15,00	3,40	-1,00
Työllisyyden edistämisen projektit	0	0	0,00	0,00	0,00
Palkkatuki	0	0	2,50	10,00	-2,50
Kasvun ja oppimisen palvelualue	178,01	178,01	185,14	180,43	-7,13
Sivistyspalveluiden hallinto	1,45	1,6	1,45	1,45	0,00
Varhaiskasvatus	58	58	61,85	59,43	-3,85
Perusopetus	81	81,44	75,11	76,30	5,89
Lukio	10	10,29	10,88	11,34	-0,88
Musiikkiopisto	16,49	16,49	17,68	18,09	-1,19
Nuorisotyö	7,5	7,5	7,78	4,60	-0,28
Palkkatuki	1,8	1,8	1,80	1,20	0,00
Kasvun ja oppimisen projektit			8,59	8,02	-8,59
Taitotehdas	0,4	0,4	0,40		0,00
Kaupunkiympäristön palvelualue	43,28	43,28	82,58	82,32	-39,30
Teknisten palveluiden hallinto	1	1	1,00	1,00	0,00
Kaupunkiympäristön projektit			0,46	1,20	-0,46
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	2	2	2,50	1,60	-0,50
Mittaus ja kaavoitus	2,58	2,58	2,58	2,50	0,00
Kunnallistekniikka	9,5	9,5	9,60	9,50	-0,10
Ulkoliikuntapaikat	4,2	4,2	4,20	5,66	0,00
Sisäliikuntapaikat ja terveystoiminta	6	6	6,67	5,46	-0,67
Yksityistiet	1,8	1,8	1,70	1,00	0,10
Tilapalvelut hallinto	1,7	1,7	0,60	1,00	1,10
Kiinteistöhoito	7,5	7,5	9,60	8,20	-2,10
Kunnossapito	4,6	4,6	4,00	4,50	0,60
Ruokapalvelut	1,3	1,3	23,63	23,49	-22,33
Siivouspalvelut	1,1	1,1	16,04	17,21	-14,94
YHTEENSÄ	272,89	273,09	317,27	311,47	-44,38

Ruokapalvelut ja siivouspalvelut vähentävät htv:a -36,5

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE, HANKKEET

- Maastopyöräilyreitit (haettu ELYn avustus)
- Mäntymäen asemakaavan laajennus (YM:n avustus vihreän siirtymän edistämishojelmasta, mm. aurinkovoimapuistot)
- Kuusenkuiskeen piha-alueen kunnostus (OKM:n avustus)
- Kuntokadun kevyen liikenteen rakentamine (Kävelyn ja pyöräilyn avustushaku)
- Lentokentän parantaminen (LVM:n - tai EU-avustus)

Muut hankkeet:

- Sitoutuminen vieraslajihankkeeseen 2024-2025
- Oulujoen vesistövisio, Arvovesi 2 -hanke
- Alueellisten lentokenttien verkostotoiminta ja mahdolliset hankkeet
- Kainuun ja kuntakohtaisten liikenneturvallisuussuunnitelmien ja viisaan liikkumisen suunnitelman tekeminen

KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUALUE, HANKKEET 2024

Yksikkö	proj.nro	Hankkeen nimi	päättyy	saatu avustus €	omavastuu €	avustus %
Varhaiskasvatus						
3190	3190	Valtionavustus 2-vuot. esiop. kokeiluun	31.5.2024	2 300	0	100 %
	3034	Vaka.koul.tasa-arvo	31.12.2024	24 000	6 000	80 %
	3039	Vahvistu, innostu, uudistu	31.7.2024	6 560	6 560	50 %
Perusopetus						
3290	3011	Lähitapiolan lahjoitus		9 000	0	100 %
	3029	Koronavaikutusten tasoittamien	31.7.2024	78 000	4105,26	95 %
	3031	Psyykk. hyvinvoinnin tukeminen +opiskelijahuollon vahvistaminen	31.7.2024	61 003	26144,14	70 %
	3035	Tasa-arvon edistäminen ja laadun kehittäminen 2023	31.12.2024	80 000	20 000	80 %
	3036	Ankkuritoiminta	31.12.2024	8 000	2 000	80 %
	3037	Harrastamisen Suomen malli	31.7.2024	19 000	6 333	75 %
	3038	Kerhotoiminnan tuki 2023	31.12.2024	10 000	4 286	70 %
Lukiokoulutus						
3350	3102	Kiinnostava arki	31.1.2024	8 730	970	90 %
	3105	Unelmista totta!	31.7.2024	25 161	1325	95 %
Musiikkiopisto						
3690	3206	Itämyrsky III	31.12.2024	23 559	5891	80 %
Nuorisopalvelut						
3790	3301	Kuhmolaisten lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta	31.5.2024	6 500	1 222	90 %
	3303	Koulunuorisotyö	30.6.2024	34 000	3 777	90 %
3740		Kuhmon etsivä nuorisotyö (avustus ainoastaan palkkakuluihin)	23.10.2024	30 000	0	100 %
		Harrastesetelikeilu	31.12.2024	5 000	kaupungin omara-	
		<i>Avustusta nuorten työpajatoimintaan haetaan vuodelle 2024, josta päätös tulee keväällä 2024</i>			hoitteinen	

VETOVOIMAISUUDEN PALVELUALUE, HANKKEET

